

คุณภาพการสอบบัญชี อัตราส่วนหนี้สิน และกระแสเงินสดจากกิจกรรม
ดำเนินงานที่มีผลต่อการจัดการกำไรของบริษัทจดทะเบียน
ในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

THE EFFECTS OF AUDIT QUALITY, DEBT RATIOS AND CASH FLOW
FROM OPERATING ACTIVITIES ON EARNINGS MANAGEMENT OF
LISTED COMPANIES ON THE STOCK EXCHANGE OF THAILAND

วราภรณ์ ครองบุญ

การค้นคว้าอิสระนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต วิชาเอกการบัญชี
คณะบริหารธุรกิจ
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี
ปีการศึกษา 2563
ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

คุณภาพการสอบบัญชี อัตราส่วนหนี้สิน และกระแสเงินสดจากกิจกรรม
ดำเนินงานที่มีผลต่อการจัดการกำไรของบริษัทจดทะเบียน
ในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

วราภรณ์ ครองบุญ

การค้นคว้าอิสระนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต วิชาเอกการบัญชี
คณะบริหารธุรกิจ
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี
ปีการศึกษา 2563
ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

หัวข้อการค้นคว้าอิสระ

คุณภาพการสอบบัญชี อัตราส่วนหนี้สิน และกระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงานที่มีผลต่อการจัดการกำไรของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

The Effects of Audit Quality, Debt Ratios and Cash Flow from Operating Activities on Earnings Management of Listed Companies on the Stock Exchange of Thailand

ชื่อ - นามสกุล

นางสาววราภรณ์ ครองบุญ

วิชาเอก

การบัญชี

อาจารย์ที่ปรึกษา

ผู้ช่วยศาสตราจารย์กุสุมา คำพิทักษ์, ปร.ด.

ปีการศึกษา

2563

คณะกรรมการสอบการค้นคว้าอิสระ

ประธานกรรมการ

(รองศาสตราจารย์พนารัตน์ ปานมณี, Ph.D.)

กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ชัยมงคล ผลแก้ว, Ph.D.)

กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์กุสุมา คำพิทักษ์, ปร.ด.)

คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี อนุมัติการค้นคว้าอิสระฉบับนี้
เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรบัณฑิต

คณบดีคณะบริหารธุรกิจ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์นาถรพี ต้นโช, ปร.ด.)

วันที่ 5 เดือน เมษายน พ.ศ. 2564

หัวข้อการค้นคว้าอิสระ	คุณภาพการสอบบัญชี อัตราส่วนหนี้สิน และกระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงานที่มีผลต่อการจัดการกำไรของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย
ชื่อ - นามสกุล	นางสาววารารณ์ ครองบุญ
วิชาเอก	การบัญชี
อาจารย์ที่ปรึกษา	ผู้ช่วยศาสตราจารย์กุสุมา ดำพิทักษ์, ปร.ด.
ปีการศึกษา	2563

บทคัดย่อ

การค้นคว้าอิสระนี้จัดทำขึ้นเพื่อศึกษาอิทธิพลของคุณภาพการสอบบัญชี อัตราส่วนหนี้สิน และกระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงานที่มีต่อการจัดการกำไรของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

การจัดการกำไรวัดจากรายการคงค้างที่คำนวณจากแบบจำลอง Modified Jones และวัดคุณภาพการสอบบัญชี จากขนาดของสำนักงานสอบบัญชี ระยะเวลาการสอบบัญชี และค่าสอบบัญชี สำหรับอัตราส่วนหนี้สิน วัดด้วยอัตราส่วนหนี้สินรวมต่อสินทรัพย์รวม อัตราส่วนหนี้สินจากสถาบันการเงินต่อสินทรัพย์รวม และอัตราส่วนหนี้สินที่ไม่ใช่สถาบันการเงินต่อสินทรัพย์รวม นอกจากนี้ยังมีกระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงาน เก็บรวบรวมข้อมูลจากงบการเงิน และแบบ 56-1 ในปี พ.ศ. 2562 จากบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยจำนวน 343 บริษัท สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ประกอบด้วยสถิติเชิงพรรณนา และการวิเคราะห์สมการถดถอยเชิงพหุคูณ ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

ผลการศึกษาพบว่า อัตราส่วนหนี้สินรวมต่อสินทรัพย์รวม อัตราส่วนหนี้สินจากสถาบันการเงินต่อสินทรัพย์รวม อัตราส่วนหนี้สินที่ไม่ใช่สถาบันการเงินต่อสินทรัพย์รวม และกระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงาน มีอิทธิพลเชิงลบกับการจัดการกำไร ในขณะที่ไม่พบอิทธิพลอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติของคุณภาพการสอบบัญชีกับการจัดการกำไร

คำสำคัญ: การจัดการกำไร คุณภาพการสอบบัญชี อัตราส่วนหนี้สิน กระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงาน

Independent Study Title	The Effects of Audit Quality, Debt Ratios and Cash Flow from Operating Activities on Earnings Management of Listed Companies on the Stock Exchange of Thailand
Name - Surname	Miss Waraporn Krongboon
Major Subject	Accounting
Independent Study Advisor	Assistant Professor Kusuma Dampitakse, Ph.D.
Academic Year	2020

ABSTRACT

This independent study aimed to investigate the influences of audit quality, debt ratio and cash flow from operating activities on earnings management of listed companies on the Stock Exchange of Thailand.

The measurement of earnings management was based on discretionary accruals which were calculated according to the Modified Jones Model, while audit quality was measured by audit firm size, audit firm tenure and audit fees. Debt ratio was measured by total debt to total assets ratio, financial institution debt to total assets ratio and non-financial institution debt to total assets ratio, and finally, cash flow from operating activities. Data were collected from the financial statements and form 56-1 issued in 2019 from each of 343 companies listed in the Stock Exchange of Thailand. The statistics used to analyze these data consisted of descriptive statistics and multiple regression analysis at 0.05 significant level.

The results indicated that the total debt to total assets ratio, financial institution debt to total assets ratio, non-financial institution debt to total assets ratio, and cash flow from operating activities had negative effects on earnings management. In contrast, audit quality had no statistically significant effects on earnings management.

Keywords: earnings management, audit quality, debt ratio, cash flow from operating activities

กิตติกรรมประกาศ

การศึกษาครั้งนี้ว่าอิสระฉบับนี้สำเร็จลุล่วงอย่างสมบูรณ์ได้ด้วยความกรุณาและความอนุเคราะห์จาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กุสุมา คำพิทักษ์ อาจารย์ที่ปรึกษา ที่ได้กรุณาเสียสละเวลาให้คำปรึกษา คำแนะนำ และให้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องจนสำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี ต้องขอกราบขอบพระคุณอย่างสูงมา ณ ที่นี้

ขอขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.พนารัตน์ ปานมณี ประธานกรรมการ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชัยมงคล ผลแก้ว กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ที่ได้ให้ความกรุณาในการแก้ไข ข้อบกพร่องต่าง ๆ ของการศึกษาครั้งนี้ว่าอิสระ รวมทั้งเสียสละเวลาในการเป็นกรรมการสอบในครั้งนี้ ขอขอบพระคุณ บิดา มารดา และครอบครัวทุกท่านที่อยู่เบื้องหลังในความสำเร็จ รวมทั้งให้ความช่วยเหลือและสนับสนุนในการศึกษา ทุกด้าน

ขอขอบพระคุณคณาจารย์ทุกท่านที่ได้ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้จนทำให้ผู้วิจัยสามารถนำหลักการ ทฤษฎี แนวคิด มาประยุกต์ใช้และอ้างอิงในการศึกษาครั้งนี้ว่าอิสระ ขอขอบคุณเพื่อนร่วมสาขา และเพื่อนสาขาอื่นที่ให้ความช่วยเหลือและให้คำแนะนำ รวมทั้งร่วมทำกิจกรรมทางการศึกษาด้วยกันตลอดมาจนทำให้การศึกษาครั้งนี้ สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี

วราภรณ์ ครองบุญ

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	(3)
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	(4)
กิตติกรรมประกาศ	(5)
สารบัญ.....	(6)
สารบัญตาราง	(8)
สารบัญภาพ	(9)
บทที่1 บทนำ.....	10
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	10
1.2 วัตถุประสงค์การวิจัย	12
1.3 สมมติฐานการวิจัย	12
1.4 ขอบเขตของการวิจัย	13
1.5 คำจำกัดความในการวิจัย.....	13
1.6 กรอบแนวคิดในการวิจัย	14
1.7 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย.....	15
บทที่ 2 เอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	16
2.1 แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง	16
2.1.1 ทฤษฎีตัวแทน	16
2.1.2 แนวคิดการจัดการกำไร.....	18
2.1.3 ตัวชี้วัดการจัดการกำไรผ่านรายการคงค้าง.....	19
2.1.4 แนวคิดคุณภาพงานสอบบัญชี.....	23
2.1.5 โครงสร้างหนี้สินจากสถาบันการเงินและไม่ใช้สถาบันการเงิน	25
2.1.6 กระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงาน.....	26
2.1.7 ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับตลาดหลักทรัพย์.....	27
2.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	28
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	42
3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	42
3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	43
3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	47
3.4 วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล.....	47
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์.....	48
4.1 การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	48
4.2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	51

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 5 สรุปผลการวิจัย การอภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	57
5.1 สรุปผลการวิจัย.....	57
5.2 การอภิปรายผลการวิจัย.....	58
5.3 ข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัย.....	60
5.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องในอนาคต.....	61
บรรณานุกรม.....	62
ภาคผนวก.....	66
ภาคผนวก ก ตารางสถิติที่ได้จากการทดสอบสมมติฐาน.....	67
ประวัติผู้เขียน.....	80

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 2.1 ตารางสรุปทบทวนวรรณกรรม.....	33
ตารางที่ 4.1 ตารางแสดงจำนวนข้อมูลในการวิเคราะห์	48
ตารางที่ 4.2 แสดงค่าสถิติพื้นฐานของข้อมูล.....	49
ตารางที่ 4.3 แสดงค่าสถิติพื้นฐานของตัวแปรอิสระ	50
ตารางที่ 4.4 ตารางสถิติสหสัมพันธ์เพียร์สันของตัวแปรอิสระโมเดลที่ 1.....	51
ตารางที่ 4.5 ตารางวิเคราะห์ความแปรปรวนการถดถอยโมเดลที่ 1.....	52
ตารางที่ 4.6 ตารางวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของตัวแปรอิสระ โมเดลที่ 1.....	52
ตารางที่ 4.7 ตารางสถิติสหสัมพันธ์เพียร์สันของตัวแปรอิสระโมเดลที่ 2	54
ตารางที่ 4.8 ตารางวิเคราะห์ความแปรปรวนการถดถอยโมเดลที่ 2.....	54
ตารางที่ 4.9 ตารางวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของตัวแปรอิสระ โมเดลที่ 2.....	55
ตารางที่ 4.10 ตารางสรุปผลการวิเคราะห์ทดสอบสมมติฐาน	56

สารบัญภาพ

ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	หน้า 15
--------------------------------------	------------

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การลงทุนในตลาดหลักทรัพย์ คือการลงทุนอย่างหนึ่งที่มีผู้ให้ความสนใจมากและเป็นที่ต้องการของนักลงทุนหลายต่อหลายคนในทุกยุคทุกสมัย สืบเนื่องมาจากตลาดหลักทรัพย์มีรูปแบบการลงทุนที่หลากหลาย นักลงทุนสามารถเลือกได้ตามที่นักลงทุนให้ความสนใจ การลงทุนในตลาดหลักทรัพย์ถือเป็นหนึ่งในการกระตุ้นเศรษฐกิจของประเทศ การลงทุนในตลาดหลักทรัพย์ถือเป็นการเข้าไปร่วมลงทุนในบริษัทที่สนใจ แต่ขึ้นชื่อว่าการลงทุนจะต้องมีความเสี่ยงอยู่ด้วย ดังคำกล่าวที่ว่ายิ่งได้ผลตอบแทนสูงความเสี่ยงก็จะสูงตามไปด้วย ผู้ลงทุนควรมีความรู้ในเรื่องการลงทุนนั้น โดยทั่วไปผู้ลงทุนจะต้องมีความรู้และศึกษาผลประกอบการของบริษัทที่ต้องการลงทุน ซึ่งงบการเงินนี้เป็นเอกสารที่บริษัทในตลาดหลักทรัพย์จัดทำขึ้นมาเพื่อเป็นประโยชน์แก่นักลงทุนและผู้ที่มีส่วนได้เสีย ในงบการเงินจะประกอบไปด้วยงบที่แสดงฐานะทางการเงินของบริษัท แสดงผลประกอบการ และงบกระแสเงินสด

นักลงทุนต้องใช้งบการเงินเพื่อตัดสินใจในการลงทุน ผลประกอบการของบริษัทที่มีกำไรจะได้รับความสนใจจากนักลงทุนซึ่งทำให้เกิดการตัดสินใจทางเศรษฐกิจ นี้เองเป็นสาเหตุหลักที่ทำให้ผู้บริหารต้องการให้งบการเงินแสดงผลกำไร ซึ่งแสดงถึงผลประกอบการที่ดี เป็นตัวก่อให้เกิดการแสดงผลประกอบการที่ดีเกินกว่าที่จะเป็น โดยที่ งานวิจัยของ Healy and Wahlen (1999, pp. 365-383) ให้คำนิยามของการตกแต่งกำไรว่า การตกแต่งกำไรนั้น เกิดขึ้นจากการที่ผู้บริหารใช้ดุลยพินิจในรายงานทางการเงิน ปรับเปลี่ยนโครงสร้างการรายงานทางการเงิน เพื่อให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเข้าใจผิดพลาดเกี่ยวกับผลการดำเนินงานของบริษัท หรือเพื่อหวังประโยชน์อื่นและเมื่อผลการดำเนินงานเป็นสิ่งที่ผู้ลงทุนพิจารณา การจัดการกำไรจึงเกิดขึ้น วิธีการจัดการกำไรจะสามารถกำหนดให้กำไรเพิ่มหรือลดก็ได้วิธีหนึ่งที่เป็นที่นิยมคือการใช้เกณฑ์คงค้าง (Bergstresser & Philippon, 2006, pp. 511-529) แต่ในการจัดการกำไรนั้นจะทำให้รายงานการเงินขาดความน่าเชื่อถือ การจัดสรรทรัพยากรเพื่อการค้าไม่เป็นที่น่าพอใจ (Meek, Rao, & Skousen, 2007) สภาพคล่องของหุ้นต่ำเพราะผู้ลงทุนไม่สนใจซื้อขายหุ้น ทำให้การระดมทุนเพื่อการลงทุนใหม่หรือขยายการลงทุนเดิมเป็นไปได้ยาก ต้นทุนของเงินทุนสูงขึ้นการศึกษาปัจจัยที่มีแนวโน้มในการจัดการกำไรของบริษัทในตลาดหลักทรัพย์

ผู้ลงทุนส่วนใหญ่ให้ความสำคัญกับงบที่แสดงผลประกอบการของกิจการ แต่นอกจากนี้แล้วยังมีงบกระแสเงินสดที่ควรให้ความสำคัญ โดยงบกระแสเงินสดของกิจการ เกิดขึ้นในระหว่างรอบระยะเวลาบัญชี งบกระแสเงินสดเป็นการแสดงแหล่งที่มาของผู้ใช้งบการเงินจะสามารถวิเคราะห์สภาพคล่องของกิจการว่ามีมากน้อยเพียงใด รวมถึงความยืดหยุ่นทางการเงินที่จะบอกถึงความสามารถของกิจการในการบริหารงานที่สามารถตอบสนองและปรับตัวให้เข้ากับโอกาสและอุปสรรคต่าง ๆ โดยการดำเนินงานบางกิจการมีกำไรในการดำเนินงานเป็นจำนวนมากแต่ขาดสภาพคล่องทางการเงิน ในการพิจารณาการลงทุนไม่ควรคำนึงถึงกำไรขาดทุนเพียงอย่างเดียวต้องคำนึงถึงกระแสเงินสดของกิจการด้วย (ยุวดี วงศ์แวงน้อย และ วิฑูริยา สันจรรย์ศักดิ์, 2563) เมื่อผู้บริหารได้เห็นความสำคัญของงบกระแสเงินสดที่เกิดประโยชน์ในการพิจารณาการลงทุนได้ จึงเป็นแรงจูงใจในการใช้ดุลยพินิจของกรรมการ

เปลี่ยนแปลงนโยบายการเงินเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพงบกระแสเงินสดที่ใช้ตัดสินใจโดยผ่านรายการคงค้าง จะส่งผลให้เกิดการจัดการกำไรหรือตกแต่งกำไรด้วยการใช้วิธีงบกระแสเงินสด

ด้านโครงสร้างหนี้สิน บริษัทจะมีโครงสร้างทางการเงินและโครงสร้างการลงทุน จะเป็นการส่งเสริมการเติบโตขึ้นของกิจการที่เริ่มจากกิจการขนาดเล็ก โดยโครงสร้างทางการเงินจะหมายถึง แหล่งเงินทุนทั้งระยะสั้นและระยะยาว เพื่อดำเนินการในกิจการ (เนาวรัตน์ ศรีพนากุล, 2556) การจัดหาแหล่งเงินทุนมีได้หลายทางทั้งจากภายในและภายนอก โดยแหล่งเงินทุนจากภายในจะมีทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง และสามารถอธิบายการจัดการจัดหาเงินทุนของกิจการได้จาก 3 ทฤษฎี คือ 1. ทฤษฎีทางเลือก (Trade-off Theory) 2. ทฤษฎีการจัดการเงินทุนตามลำดับขั้น (Pecking Order Theory) 3. ทฤษฎีสัญญาณ (Signaling Theory) ทฤษฎีแรกที่ทำให้เกิดการอธิบายโครงสร้างเงินทุน คือทฤษฎีของ Modigliani & Miller (1958, pp. 261-297) เรียกว่า ทฤษฎีของ MM โดยได้กล่าวไว้ว่า การจัดหาเงินทุนใช้ในกิจการ จะไม่มีผลต่อมูลค่ากิจการในตลาดที่สมบูรณ์ ต่อมาได้นำมาปัจจัยด้านภาษีนิติบุคคลมาพิจารณาเพิ่ม จึงเกิดเป็นทฤษฎีใหม่คือ

ทฤษฎีทางเลือก (Trade-off Theory) คือการที่กิจการจะมีสัดส่วนหนี้สินที่ดีที่สุดจะต้องหาจุดที่เหมาะสมระหว่างประโยชน์จากการก่อหนี้ และต้นทุนความเสี่ยงในการล้มละลาย Myers & Majluf (1984, pp. 187-221) กล่าวว่า กิจการไม่มีอัตราหนี้สินที่เท่าเทียมกันอย่างแท้จริง เนื่องจากผู้ลงทุนที่ใช้งบการเงินได้รับข้อมูลไม่เท่ากัน ทำให้กิจการเลือกแหล่งลงทุนจากภายนอก ตามทฤษฎีการจัดการเงินทุนตามลำดับขั้น (Pecking Order Theory) เป็นการจัดหาแหล่งเงินทุน กิจการไม่ควรออกหุ้นใหม่เพื่อเป็นการระดมทุนแต่จะไม่ทำให้จำนวนหุ้นเปลี่ยนแปลงไปตามที่ ฉันทกร จันทร์สาส์น (2558, น. 71-87) กล่าวว่า ปริมาณหนี้สินเป็นปัจจัยหนึ่งที่สำคัญในการที่ผู้บริหารจะตัดสินใจจัดการกำไร ให้สูงขึ้นหรือต่ำลงได้ และการมีเงินกู้หรือการก่อหนี้เพิ่ม งบการเงินที่แสดงจะทำให้บริษัทมีภาพลักษณ์ที่ไม่ดี ทำให้ผู้บริหารจะใช้อำนาจในการกำหนดนโยบายทางการเงินของบริษัทและส่งผลกระทบต่อจัดการกำไรได้

ความเกี่ยวเนื่องกับคุณภาพงานสอบบัญชีทั่วไปเกิดเนื่องจากกรณีล้มละลายของ Enron ในสหรัฐอเมริกา เมื่อปี 2543 และกรณีการตกแต่งบัญชี ของบริษัทจดทะเบียนในประเทศต่าง ๆ ให้มีความสำคัญกับคุณภาพรายงานทางการเงินมากขึ้น Mohammad Ebrahim Nawaiseh (2015, pp. 1-14) พบว่ากิจการได้กำหนดนโยบายการบัญชี เพื่อให้เกิดการจัดการกำไร โดยจะส่งผลกระทบต่องบการเงินของกิจการเป็นอย่างมาก ทำให้มีหลายหน่วยงานได้ออกคำเตือน โดยอ้างอิงกับเหตุการณ์การล้มละลายของ Enron ในอดีต และมีจุดมุ่งหมายให้เกิดการตรวจสอบของบริษัทผู้ตรวจสอบบัญชีขนาดใหญ่ หรือ Big 5 ให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น จะเห็นได้ว่าเป็นการป้องกันการผิดพลาดที่จะเกิดขึ้นในอนาคต และเพื่อให้เป็นการยกระดับความน่าเชื่อถือของผู้สอบบัญชีไทย การเพิ่มศักยภาพของบริษัทจดทะเบียนของไทยปี พ.ศ. 2553 มีการปรับปรุงแนวทางการกำกับดูแลและการสอบบัญชีให้มีคุณภาพงานสอบบัญชีตรงตามมาตรฐานสากล ให้เป็นที่ยอมรับจากต่างประเทศ (ลัดดาวัลย์ ยอดบัว และ กนกศักดิ์ สุขวัฒนาสินธิ์, 2561, น. 342-357) คุณภาพงานสอบบัญชีเป็นสิ่งที่สะท้อนให้เห็นถึงความสามารถในการปฏิบัติงานในความรับผิดชอบของตนอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล การศึกษาเรื่องคุณภาพงานสอบบัญชีของสำนักงานบัญชี ผู้สอบบัญชีรับอนุญาตต้องมีความรู้ ความสามารถ รวมถึงคุณภาพงานสอบบัญชีได้อย่างมีประสิทธิภาพและความคิดเห็นของ ญัฐธิดา จินมอญ (2559) การ

ตรวจสอบบัญชีของกิจการหากผู้สอบบัญชีไม่สามารถตรวจพบข้อผิดพลาดที่พนักงานบัญชีทำได้ และยังเปิดเผยข้อมูลที่ผิดให้ผู้ใช้งบการเงิน ประเมินว่าคุณภาพการสอบบัญชีมีประสิทธิภาพต่ำ ในประเทศไทยมีการตรวจสอบคุณภาพของผู้สอบบัญชี เกิดการฟ้องร้องในปี 2019 กรณีผู้ตรวจสอบบัญชีของสำนักงานบัญชีขนาดใหญ่ได้ใช้ข้อมูลทางการเงินของลูกค้าเพื่อทำการซื้อหลักทรัพย์ในตลาดหลักทรัพย์หรือสัญญาซื้อขายล่วงหน้าซึ่งเป็นความผิดด้านวินัยของผู้สอบบัญชี ก.ล.ต.ได้ระบุความผิดของบุคคลดังกล่าว เรื่องระบบการควบคุมคุณภาพงานสอบบัญชีในการรักษาความลับของลูกค้าบกร่อง นอกจากนี้ยังมีกรณีความผิดพลาดของผู้สอบบัญชีขนาดใหญ่ ที่ทำการตรวจสอบงบการเงินโดยไม่ได้ตรวจสอบเอกสารอย่างละเอียดมากพอจนไม่พบความผิดปกติของกิจการเกิดข้อผิดพลาดเกี่ยวกับรายได้ของบริษัทที่ทำการตรวจสอบ มีความผิดฐานแสดงความเห็นอย่างไม่ถูกต้อง

ดังนั้นจึงสรุปได้ว่าความถูกต้องของข้อมูลมีความสำคัญต่อการตัดสินใจของผู้ลงทุน เพื่อเพิ่มโอกาสได้รับผลตอบแทนสูง ในทางกลับกันหากผลการดำเนินงานของกิจการแสดงข้อมูลไม่ถูกต้องย่อมส่งผลให้ผู้ลงทุนเข้าใจผิด และอาจเกิดผลกระทบต่อ การตัดสินใจลงทุนในกิจการนั้น ข้อมูลทางบัญชีที่ประกอบการพิจารณาการลงทุนจึงมีความสำคัญมาก การศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลให้เกิดการจัดการกำไร ทั้งด้านคุณภาพการสอบบัญชีที่ต้องใช้การตรวจสอบจากผู้สอบบัญชีที่มีความชำนาญ กระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงาน และ อัตราส่วนหนี้สิน ซึ่งหากปัจจัยดังกล่าวสะท้อนถึงการจัดการกำไร ผู้ลงทุนจะสามารถใช้เป็นข้อมูลที่ใช้ประกอบการพิจารณาการลงทุน หรือผู้ใช้งบการเงินนำมาวิเคราะห์แนวโน้มการจัดการกำไรของกิจการและสะท้อนแนวโน้มคุณภาพกำไรของกิจการได้

1.2 วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาปัจจัยด้านคุณภาพการสอบบัญชี ที่ส่งผลต่อการจัดการกำไรของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย
2. เพื่อศึกษาอัตราส่วนหนี้สินของกิจการ ที่ส่งผลต่อการจัดการกำไรของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย
3. เพื่อศึกษากระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงาน ที่ส่งผลต่อการจัดการกำไรของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

1.3 สมมติฐานของการวิจัย

- H₁: ขนาดสำนักงานสอบบัญชี มีความสัมพันธ์เชิงลบกับการจัดการกำไร
- H₂: ระยะเวลาสำนักงานสอบบัญชีมีความสัมพันธ์เชิงลบกับการจัดการกำไร
- H₃: ค่าสอบบัญชี มีความสัมพันธ์เชิงลบกับการจัดการกำไร
- H₄: อัตราส่วนหนี้สินรวมต่อสินทรัพย์รวม มีความสัมพันธ์เชิงลบกับการจัดการกำไร
- H₅: อัตราส่วนหนี้สินสถาบันการเงินต่อสินทรัพย์รวมมีความสัมพันธ์เชิงลบกับการจัดการกำไร
- H₆: อัตราส่วนหนี้สินไม่ใช่จากสถาบันการเงินต่อสินทรัพย์รวม มีความสัมพันธ์เชิงลบกับการจัดการกำไร
- H₇: กระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงาน มีความสัมพันธ์เชิงลบกับการจัดการกำไร

1.4 ขอบเขตการวิจัย

แหล่งข้อมูลเพื่อการศึกษาครั้งนี้ ได้ใช้ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) ซึ่งเป็นข้อมูลงบการเงินของบริษัทที่อยู่ในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย แบบแสดงรายการข้อมูลประจำปี (แบบ 56-1) และงบการเงินที่มีผลประกอบการปี 2562 (ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย, 2563) ข้อมูลที่ทำการศึกษานี้มีตัวแปรตามคือ การจัดการกำไรโดยวิเคราะห์ผ่านรายการคงค้างที่อยู่ในดุลยพินิจของผู้บริหาร (Discretionary Accruals: DA) ใช้แบบจำลองของ Modified Jones Model การวิเคราะห์การจัดการกำไรผ่านรายการคงค้าง เนื่องจากเป็นแบบจำลองที่ได้รับความนิยมและสามารถตรวจสอบการจัดการกำไรของบริษัทได้ (Dechow et al, 1995)

1.5 คำจำกัดความในการวิจัย

การจัดการกำไร (Earnings Management) หมายถึง การที่กรรมการบริหารของบริษัทได้กำหนดผลประกอบการตามความต้องการ โดยใช้อำนาจของกรรมการในการปิดบังข้อมูลด้านการเงินการลงทุนซึ่งในส่วนนี้จะทำให้บุคคลภายนอกที่ต้องใช้ข้อมูล ไม่ได้รับข้อมูลที่ถูกต้องและครบถ้วน (Healey and Whalen, 1999, pp. 365-383)

ขนาดสำนักงานสอบบัญชี (Audit Firm Size) หมายถึง สำนักงานบัญชีที่ตรวจสอบแบ่งเป็นกลุ่มบริษัทใหญ่เป็น Big 4 และสำนักงานบัญชีขนาดเล็กหรือ Non-Big 4 ในปี พ.ศ. 2562

ระยะเวลาสำนักงานสอบบัญชี (Audit Firm Tenure) หมายถึง ระยะเวลาที่ใช้สำนักงานบัญชีในการตรวจสอบบริษัทติดต่อกันเป็นเวลานาน จะทำการตรวจสอบข้อมูลของสำนักงานสอบบัญชีของกิจการย้อนหลัง 3 ปีว่ากิจการมีการหมุนเวียน โดยใช้สำนักงานสอบบัญชีเดิมติดต่อกัน 1-3 ปี หรือมากกว่า 3 ปี

ค่าสอบบัญชี (Audit fee) หมายถึง อัตราค่าสอบบัญชีที่ถูกบันทึกเป็นค่าใช้จ่ายในงบการเงิน ณ วันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ. 2562

อัตราส่วนหนี้สินรวมต่อสินทรัพย์รวม (Debt Ratio) หมายถึง อัตราส่วนที่ทำการเปรียบเทียบหนี้สินของกิจการมีมากเป็นจำนวนกี่เท่าของสินทรัพย์รวม ถ้าค่าที่ได้ยิ่งต่ำทำให้มีภาระในการชำระหนี้สินต่ำ มีโอกาสกู้ยืมครั้งต่อไปได้สูง

$$\text{อัตราส่วนหนี้สินรวมต่อสินทรัพย์รวม (Debt Ratio)} = \text{หนี้สินรวม} / \text{สินทรัพย์รวม}$$

อัตราส่วนหนี้สินจากสถาบันการเงินต่อสินทรัพย์รวม (Financial Debt Ratio) หมายถึง อัตราส่วนที่ทำการเปรียบเทียบหนี้สินของกิจการจากสถาบันการเงินมีมากเป็นจำนวนกี่เท่าของสินทรัพย์รวม ถ้าค่าที่ได้ยิ่งต่ำทำให้มีภาระในการชำระหนี้สินต่ำเป็นการแสดงถึงภาระหนี้สินที่เกิดกับสถาบันการเงินต่อกิจการน้อย

$$\begin{aligned} & \text{อัตราส่วนหนี้สินจากสถาบันการเงินต่อสินทรัพย์รวม (FDebt Ratio)} \\ & = \text{หนี้สินจากสถาบันการเงิน} / \text{สินทรัพย์รวม} \end{aligned}$$

อัตราส่วนหนี้สินไม่ใช่จากสถาบันการเงินต่อสินทรัพย์รวม (Non-Financial Debt Ratio)
หมายถึง อัตราส่วนที่ทำการเปรียบเทียบหนี้สินอื่นๆ ของกิจการที่ไม่ได้เกิดจากสถาบันการเงินมีมากเป็นจำนวนกี่เท่าของสินทรัพย์รวม ถ้ามีมูลค่าที่ได้ต่ำจะเป็นการแสดงถึงภาระหนี้สินที่ไม่ได้เกิดกับสถาบันการเงินต่อกิจการน้อย

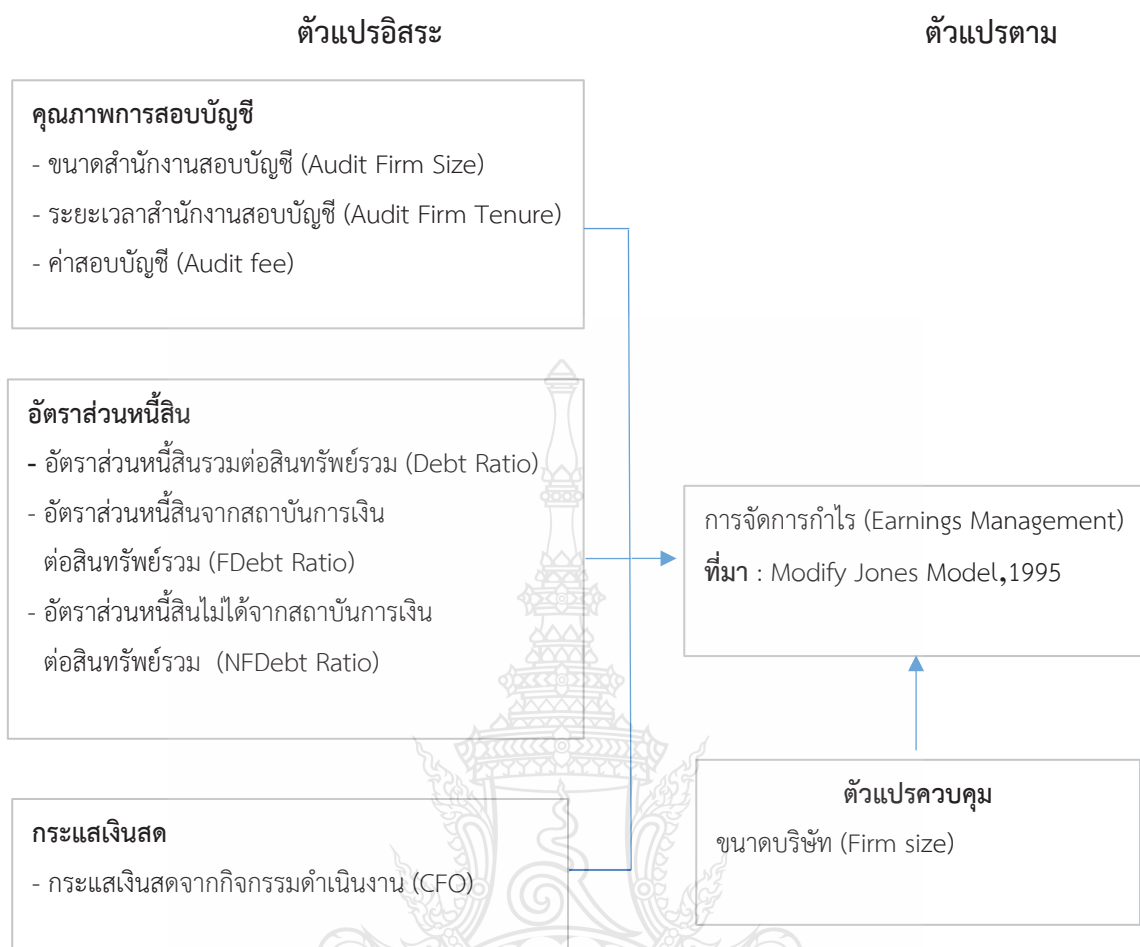
$$\begin{aligned} & \text{อัตราส่วนหนี้สินไม่ใช่จากสถาบันการเงินต่อสินทรัพย์รวม (NFDebt Ratio)} \\ & = \text{หนี้สินไม่ใช่จากสถาบันการเงิน} / \text{สินทรัพย์รวม} \end{aligned}$$

กระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงาน (CFO) หมายถึง การได้มาและการใช้ไปของรายการเงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด ที่เกิดจากกิจกรรมดำเนินงานของกิจการ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562

1.6 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ในการศึกษาเรื่องคุณภาพการสอบบัญชี อัตราส่วนหนี้สิน และกระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงาน ที่มีผลต่อการจัดการกำไรของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ ว่าอัตราส่วนหนี้สินของกิจการ คุณภาพการสอบบัญชี และกระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงาน จะส่งผลต่อการจัดการกำไรมากน้อยเพียงใด ซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการตัดสินใจลงทุน ต่อผู้ลงทุนในตลาดหลักทรัพย์จากการทบทวนแนวคิด ทฤษฎี และวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยได้ประยุกต์ใช้ตัวแปรจากงานวิจัยของ ฉันทกร จันทรสาส์น (2560) ณัฐธินิชา พุเพื่องสมบัติ (2559) พรทิวา ชาวสอาด (2555) ฉันทกร จันทรสาส์น (2558) และมีการใช้ Model ที่มีความแม่นยำในการทำการวิจัยครั้งนี้ สำหรับการศึกษาในครั้งนี้ โดยสามารถสรุปเป็นแผนภาพกรอบแนวคิดของงานวิจัยได้ ดังต่อไปนี้

ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

1.7 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทำให้ทราบความสัมพันธ์ของคุณภาพการสอบบัญชีที่ส่งผลต่อการจัดการกำไรของกิจการอย่างมีนัยสำคัญ
2. ทำให้ทราบความสัมพันธ์ระหว่างอัตราส่วนหนี้สินของกิจการส่งผลต่อการจัดการกำไรของกิจการอย่างมีนัยสำคัญ
3. ทำให้ทราบความสัมพันธ์ของกระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงานที่ส่งผลต่อการจัดการกำไรของกิจการอย่างมีนัยสำคัญ
4. นักลงทุน หรือบุคคลทั่วไปที่ต้องใช้ข้อมูลในงบการเงินเพื่อใช้ในการตัดสินใจที่มีประโยชน์ในการลงทุน และสามารถใช้อ้างอิงเพื่อประกอบการตัดสินใจให้ระมัดระวังมากขึ้น

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาเรื่อง คุณภาพการสอบบัญชี อัตราส่วนหนี้สิน และกระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงาน ที่มีผลต่อการจัดการกำไรของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยโดยจัดทำทุกกลุ่มอุตสาหกรรม ผู้ทำการวิจัยได้ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี หรืองานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อเป็นแนวทางการศึกษา โดยมีสาระสำคัญ ดังนี้

2.1 แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

2.1.1 ทฤษฎีตัวแทน

2.1.2 การจัดการกำไร

2.1.3 ตัวชี้วัดการจัดการกำไรผ่านรายการคงค้าง

2.1.4 คุณภาพงานสอบบัญชี

2.1.5 โครงสร้างหนี้สินจากสถาบันการเงินและไม่ใช้สถาบันการเงิน

2.1.6 กระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงาน

2.1.7 ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับตลาดหลักทรัพย์

2.2 งานวิจัยอื่นที่เกี่ยวข้อง

2.1 แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

2.1.1 ทฤษฎีตัวแทน (Agency Theory)

เป็นแนวทฤษฎีที่ถูกคิดค้นโดย Jensen and Mckling (1976, pp. 305-360) เป็นการอธิบายความสัมพันธ์ระหว่างคนสองกลุ่ม หรือสององค์กรไม่ว่าจะเป็นระหว่างเจ้าของและผู้บริหารหรือ ระหว่างผู้ว่าจ้างและผู้รับจ้าง ซึ่งผู้ถือหุ้นจะถูกเรียกว่า ตัวการ (Principle) ตัวการจะต้องการให้บริษัทมีผลกำไรหรือผลตอบแทนสูงสุด จึงได้ว่าจ้างผู้บริหาร หรือผู้รับจ้าง ถูกเรียกว่า ตัวแทน (Agent) เปรียบเสมือนลูกจ้างของบริษัท โดยลูกจ้างจะเป็นตัวแทนของกรรมการการที่เจ้าของที่เป็นผู้ถือหุ้นไม่สามารถบริหารงานหรือตัดสินใจในการบริหารงานกิจการของตนเองได้ จึงได้ทำการแต่งตั้งผู้ที่จะมาบริหารหรือดูแลและตัดสินใจแทน โดยตัวแทนจะมีบทบาทสำคัญในการบริหารกิจการเพื่อให้กิจการมีผลกำไร หรือมีผลตอบแทนสูงสุดให้กับตัวการ หรือเจ้าของกิจการ ซึ่งตัวแทนจะต้องแสดงและจัดทำรายงานแสดงผลประกอบการให้แก่ตัวการ เพื่อเป็นการแสดงความสามารถในการบริหารงานของตัวแทน ซึ่งตัวแทนนี้จะได้รับผลตอบแทนในการบริหารงาน ค่าตอบแทนผู้บริหาร (Executive Compensation) หมายถึงสิ่งที่ตอบแทนการดำเนินงาน ค่าตอบแทนของผู้บริหารจะอยู่ในรูปของเงินเดือน โบนัส เงินปันผล และค่าตอบแทนอื่น ๆ ที่จ่ายเป็นเงินให้แก่ผู้บริหาร ได้แก่ กรรมการบริหาร ทั้งนี้ ผู้บริหารจะต้องมีคุณสมบัติตามนิยามของคณะกรรมการหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย โดยมีการกำหนดอัตราผลตอบแทนที่เหมาะสมตามภาระ หน้าที่และความรับผิดชอบหลักการทฤษฎีนี้คือการที่ทั้งสองฝ่ายมองหาและผลักดันให้มีผลประโยชน์เป็นของตนเองทั้งสิ้นจึงมักก่อให้เกิดความขัดแย้งระหว่างสองฝ่ายเพราะตัวการต้องการเงินปันผลสูงสุด โดยที่ตัวแทนหรือกรรมการคิดว่าตนเองไม่ได้รับผลตอบแทนอย่างสมควร

เพราะต้องทำงานเพื่อให้กำไรเป็นของตัวเอง หรือการทำให้กิจการมีผลกำไรเจริญงอกงาม และตัวแทนได้รับแค่ผลตอบแทนจากตัวการ ไม่ได้เป็นเจ้าของกิจการทั้งหมด จึงเป็นที่มาของการขัดแย้งด้านผลประโยชน์กันของตัวแทนและตัวการจากการศึกษาของ McColgan (2001) สามารถแยกการเกิดปัญหา ได้ดังนี้

1. ภาวะอันตรายทางศีลธรรม (Moral-Hazard) คือ ความขัดแย้งที่ผู้บริหารหรือตัวแทนมีการนำผลประโยชน์ของกิจการให้แก่ตัวเองหรือครอบครัวตัวเองมากเกินไป โดยมีการนำทรัพยากรของกิจการมาเพื่อหาประโยชน์ไม่ใช่เพื่อการสร้างรายได้ให้แก่กิจการ เช่นการหาประโยชน์ให้แก่คนในครอบครัว เป็นต้น

2. การรักษารายได้ (Earnings Retention) คือ ความขัดแย้งที่เกี่ยวกับกำไรของบริษัท โดยวัดจากผลประกอบการ โดยกิจการจะใช้ผลจากกำไรสะสมของกิจการ หรือแหล่งเงินทุนภายในมากกว่าการใช้แหล่งเงินทุนภายนอกหรือเจ้าหนี้ เมื่อกำไรสะสมมาเป็นเงินกู้จะทำให้เงินปันผลของกิจการน้อยลง

3. ขอบเขตระยะเวลา (Time Horizon) คือ ความขัดแย้งที่เกิดจากระยะเวลาในการลงทุน โดยตัวการและตัวแทนจะให้ความสำคัญต่อกระแสเงินสดของกิจการไม่เหมือนกัน โดยตัวแทนจะให้ความสำคัญในเวลาที่เป็นผู้บริหาร จึงลงทุนในโครงการระยะสั้นเท่านั้น โดยความคิดจะขัดแย้งกับความต้องการของตัวการที่ต้องการผลตอบแทนสูงในการลงทุนที่ระยะยาวมากขึ้น

4. ไม่รับความเสี่ยง (Risk Aversion) คือ ความขัดแย้งจากพฤติกรรมการรับความเสี่ยงจากการลงทุนของทั้งสองฝ่ายเนื่องจากตัวแทนจะมีผลตอบแทนจากตัวการเป็นเงินเดือนของผู้บริหาร ซึ่งไม่ได้ขึ้นอยู่กับรายได้หรือผลประกอบการ จึงเป็นเหตุให้ตัวแทนมีความคิดในการบริหารงานของบริษัทเพื่อป้องกันความเสี่ยงในตำแหน่งหน้าที่ โดยการบริหารจะควบคุมความเสี่ยงในการลงทุนเพียงเล็กน้อยโดยไม่ได้คำนึงถึงผลตอบแทนที่สูงขึ้นในการลงทุนที่มีความเสี่ยงสูง

การที่ผู้บริหารมองเห็นความสำคัญของการมีตัวแทนในการบริหาร ค่าตอบแทนผู้บริหารเป็นเครื่องมือวัดความสัมพันธ์กับการจัดการกำไร จากงานวิจัยอื่นในอดีตพบความสัมพันธ์เชิงบวกของค่าตอบแทนผู้บริหารกับการจัดการกำไร ซึ่งสิ่งที่เป็นที่สนับสนุนแนวคิดนี้เนื่องจากค่าตอบแทนที่ผู้บริหารได้รับจะมีการอ้างอิงมาจากผลการดำเนินงานของกิจการ ซึ่งมักจะเป็นตัวเลขกำไรทางบัญชีจะเป็นแรงจูงใจในการจัดการกำไรของกิจการให้เป็นไปในทิศทางที่ผู้บริหารได้รับประโยชน์หรือการเพิ่มขึ้นของค่าตอบแทน Healy (1985, pp. 85-107) ได้ศึกษาและพบว่าค่าตอบแทนโบนัสของผู้บริหารจะเป็นส่วนผลประโยชน์จากผลกำไรของกิจการ จึงเป็นแรงจูงใจให้เกิดการจัดการกำไรได้ Goldman and Slezak (2006, pp. 603-626) กล่าวว่า การเชื่อมโยงผลตอบแทนผู้บริหารเข้ากับมูลค่าหุ้น หรือผลกำไรขาดทุนจะเป็นการเพิ่มแรงจูงใจในการตกแต่งข้อมูลทางบัญชีมากขึ้น ผลงานวิจัยของ พรทิศา ชาวสอาด (2555, น. 29-34) พบว่าในกลุ่มตัวอย่างบริษัทในประเทศไทยค่าตอบแทนของผู้บริหารจะสัมพันธ์กับการจัดการกำไร ซึ่งจะเป็นที่สนับสนุนแนวคิดผู้วิจัยท่านอื่น ไปในทางเดียวกัน การจ่ายค่าตอบแทนผู้บริหารตามสัดส่วนกำไรสุทธิทั้งการจ่ายโบนัส การปรับขึ้นเงินเดือนประจำปี ผลประกอบการจะถูกจัดการไปในทางที่ผู้บริหารได้รับผลตอบแทนสูงสุด ปทมา วรณะ (2554) ได้ศึกษาพฤติกรรมที่ผู้บริหารตกแต่งกำไรด้วยการใช้ทางเลือกเกี่ยวกับวิธีการทางบัญชี (Accounting Method Choice) โดยเฉพาะในรายการที่เป็น Non-Recurring Item หรือรายการที่ไม่เกิดขึ้นเป็นประจำกับค่าตอบแทนผู้บริหาร พบว่า

รายการที่ไม่เกิดขึ้นประจำที่เป็นรายการกำไรมีความสัมพันธ์เชิงบวกอย่างมีนัยสำคัญกับค่าตอบแทนของผู้บริหารเพื่อเป็นการให้รางวัลแก่ผู้บริหาร

2.1.2 การจัดการกำไร

เมื่อการลงทุนของนักลงทุนในบริษัทที่อยู่ในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย เป็นแหล่งการลงทุนขนาดใหญ่ การที่จะทำให้การลงทุนมีความสนใจและต้องการลงทุนในกิจการ ที่แสดงผลการดำเนินงานจึงจำเป็นแก่นักลงทุนเป็นอย่างมาก โดยผู้บริหารกิจการเหล่านั้นจึงเห็นถึงความสำคัญของตัวเลขในงบที่แสดงแก่ผู้ลงทุนซึ่งข้อมูลงบการเงินจะต้องมีความน่าเชื่อถือ เรียกว่าเป็นงบการเงินที่มีคุณภาพดี ทำให้นักลงทุนมีความเชื่อมั่นมากขึ้น หลังเกิดเหตุการณ์เรื่องอื้อฉาวทางการเงิน Enron, Tyco และ WorldCom เป็นปัจจัยเร่งให้เกิดการพัฒนาคุณภาพตัวเลขทางการเงินได้มีการออกกฎหมาย เน้นการปกป้องนักลงทุนที่จะได้รับผลกระทบจากการทุจริตทางบัญชี เรียกร้องให้เกิดการเปิดเผยข้อมูล และแนวนโยบาย เพื่อป้องกันการทุจริตของงบการเงินของบริษัท ในปี 2002 คณะกรรมการตลาดหลักทรัพย์ของสหรัฐอเมริกา (SEC) ได้มีนโยบายควบคุมโดยใช้ Sarbanes-Oxley (SOX) เพื่อป้องกันปัญหาด้านบัญชีการเงินที่ผิด พลาดและการฉ้อโกงภายในให้กับผู้ถือหุ้นและสาธารณชนทั่วไป แต่ในปี 2006 หลังจากรัฐบาลควบคุมโดยใช้ Sarbanes Oxley บริษัทมีการประกาศปรับปรุงงบการเงินเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องตั้งแต่ปี 2002 ถึงปี 2005 ซึ่งเพิ่มขึ้นกว่า 67% ซึ่งคาดว่าเกิดจากการใส่ใจในคุณภาพงบการเงิน จึงได้มีวิธีการปรับปรุงตัวเลขในงบการเงินมากขึ้น การจัดการกำไร (Earnings Management) หมายถึง การแทรกแซงกระบวนการจัดทำงบการเงิน หรือรายงานทางการเงิน เพื่อเสนอบุคคลภายนอกที่สนใจ โดยมีเจตนาให้ได้รับประโยชน์จากงบการเงินนั้น (Schipper, 1989, pp. 91-102) ส่วน Healy & Wahlen (1999, pp. 365-383) ได้ให้นิยามของการจัดการกำไรเอาไว้ว่า การจัดการกำไรจะเกิดขึ้นเมื่อผู้บริหารได้ใช้ดุลยพินิจ ในการจัดทำงบการเงิน หรือรายงานทางการเงิน หรือการสร้างรายการทางการเงินขึ้นมาเพื่อเปลี่ยนรายงานทางการเงิน ให้เป็นไปในทิศทางที่ผู้จัดทำต้องการ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อปรับปรุง เปลี่ยนแปลง หรือตกแต่งงบการเงินโดยจะทำให้มีผู้มีส่วนได้เสียจากการแก้ไขธุรกรรมนั้น

การจัดการกำไร (Earnings Management) สามารถแบ่งเป็น 2 วิธี ได้แก่

1. การจัดการกำไรโดยการเปลี่ยนวิธีการดำเนินธุรกิจ (Real Activities Manipulation) คือการเปลี่ยนแปลงการดำเนินธุรกิจจริง มีผลกระทบต่อธุรกิจปกติ และกระทบกระแสเงินสดของธุรกิจ โดยส่วนใหญ่ใช้วิธีการสต็อกสินค้าจำนวนมากในช่วงสิ้นงวดบัญชี ทำให้ต้นทุนขายมีต้นทุนน้อย ส่งผลให้กำไรเพิ่มขึ้น หรือกรณีการปรับลดค่าใช้จ่ายบางตัว

2. การจัดการกำไรโดยเปลี่ยนวิธีการทางบัญชี (Accrual Manipulation) การเปลี่ยนแปลงลักษณะนี้คำสั่งถือปฏิบัติตามตัวผู้บริหาร โดยจะใช้รายการคงค้างที่กำหนดขึ้น โดยรายการเหล่านี้จะไม่กระทบงบกระแสเงินสดของกิจการ (Earnings Management by management) มี 2 วิธี ได้แก่

1. การเลือกใช้นโยบายการบัญชีจะถูกกำหนดขอบเขตโดยสภาวิชาชีพบัญชี ได้แก่ มาตรฐานการรายงานทางการเงิน มาตรฐานทางบัญชี หรือแนวปฏิบัติทางการบัญชี เป็นสิ่งที่ถูกบังคับให้ปฏิบัติตาม
2. การจัดการกำไรผ่านรายการคงค้าง (Accrual Transaction) กำไรของผู้บริหารมักเกิดขึ้นเมื่อมีการทำธุรกรรม หรือนโยบายต่าง ๆ ตามที่กรรมการกำหนดให้ปฏิบัติ มีเป้าหมายให้นักลงทุนมีความเข้าใจผิด

ในการดำเนินงานของบริษัท ดังนั้นถ้ามีการพยากรณ์ความผิดปกตินี้ จะทำให้นักลงทุนพิจารณาและระมัดระวังมากขึ้นองค์ประกอบแบ่งออกเป็น 2 ประเภท ดังนี้

1. รายการคงค้างแบ่งตามระยะเวลา

1.1 รายการคงค้างหมุนเวียน (Current Accruals) หมายถึง รายการตามหมวดสินทรัพย์ และหนี้สินที่ผู้บริหารสามารถกำหนดนโยบายที่ถือเป็นแนวปฏิบัติ เช่น การกำหนดมูลค่าประมาณการค่าใช้จ่าย การชะลอการบันทึกค่าเสื่อมราคา การรับรู้ล่วงหน้า หรือการชะลอการจ่ายเงินของค่าใช้จ่ายต่างๆ หรือการเปลี่ยนนโยบายการบันทึกบัญชี

1.2 รายการคงค้างไม่หมุนเวียน (Non Current Accruals) หมายถึง รายการหมวดสินทรัพย์ และหนี้สินระยะยาว ผู้บริหารกำหนดนโยบายปฏิบัติ เช่น ค่าเสื่อมราคาจากสินทรัพย์ที่มีอายุเกิน 1 ปี หรือรับรู้รายได้จากรายการพิเศษ

2 รายการคงค้างที่แบ่งตามการควบคุม

2.1 รายการคงค้างที่ไม่ได้เกิดจากการใช้ดุลยพินิจของผู้บริหาร (Non-Discretionary Accruals: NDA) โดยผู้บริหารไม่สามารถเข้ามาแทรกแซงรายการใด ๆ ของกิจการได้ผลกำไรขาดทุนหรืองบกระแสเงินสดจากการดำเนินงาน

2.2 รายการคงค้างที่เกิดจากการใช้ดุลยพินิจของผู้บริหาร (Discretionary Accruals:DA) เป็นรายการคงค้างที่มีมากหรือน้อยเกินไป เกิดขึ้นได้จากการที่กรรมการเข้ามาแทรกแซงรายการ หรือธุรกรรมโดยปกติของกิจการตามแนวคิดของ Burns and Merchant (1990, pp. 22-25) และ Graham, Harvey and Rajgopal (2005, pp. 3-73) การจัดการกำไรผ่านรายการคงค้างนั้นจะทำให้เกิดความผิดปกติที่เห็นได้โดยง่าย มีโอกาสถูกตรวจพบได้มากกว่าการเลือกใช้นโยบายการบัญชี เนื่องจากการเลือกใช้การเปลี่ยนแปลงนโยบายการบัญชีจะเป็นวิธีการส่งผลกระทบต่องบการเงินอื่นได้และถ้าต้องใช้วิธีการนี้จะต้องใช้เงินทุนในการดำเนินการซึ่งจะถูกมองว่าไม่เหมาะกับการจัดการกำไร จึงได้มีการใช้แนวคิดรายการคงค้างหรือรายการค้างจ่ายซึ่งคาดว่าจะมีผลกระทบที่น้อยกว่าและไม่ถูกจับตามองของบุคคลภายนอก (Cohen, Dey, & Lys (2008) ซึ่งรายการคงค้างนี้จะเป็นรายการชั่วคราวที่ไม่ส่งผลกระทบต่องบการเงินอื่น ดังนั้นผู้บริหารจึงมักซ่อนรายการปรับปรุงไว้เพื่อตกแต่งผลกำไรของกิจการได้แบ่งประเภทของผลกำไรของบริษัทได้ 2 ประเภท ได้แก่ กำไรคุณภาพดี และ กำไรคุณภาพไม่ดี

- กำไรคุณภาพดี จะมีส่วนประกอบของกระแสเงินสดเป็นหลัก
- กำไรคุณภาพไม่ดี จะมีส่วนประกอบด้วยรายการคงค้างเป็นหลัก

จึงสันนิษฐานได้ว่าบริษัทที่มีกำไรสูง จะไม่มีโอกาสในการจัดการกำไร และบริษัทที่มีคุณภาพกำไรไม่ดี มีโอกาสในการจัดการกำไรมากกว่า เนื่องจากสัดส่วนของผลประกอบการจะอยู่ในสัดส่วนของรายการคงค้างเป็นหลัก วิธีการตรวจสอบที่เรียกว่า แนวคิดกระแสเงินสด (The cash flow Approach) โดยการวัดค่าจากผลต่างระหว่างกำไรสุทธิก่อนรายการพิเศษ (Net Income:NI) และกระแสเงินสดจากการดำเนินงาน (Cash Flow from Operations: CFO) แนวคิดนี้ว่าเป็นวิธีที่เหมาะสมมากกว่าวิธีการวัดค่าแบบอื่น

2.1.3 ตัวชี้วัดการจัดการกำไรผ่านรายการคงค้าง ตามมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 1 (ปรับปรุง 2555) เรื่องการนำเสนองบการเงิน ในการบันทึกบัญชีบริษัทจะให้การบันทึกโดยใช้วิธี

เกณฑ์สิทธิ์ หรือเกณฑ์คงค้างตามกำหนดมาตรฐานการบัญชี ในหลักเกณฑ์นี้กิจการจะสามารถรับรู้รายได้ หรือค่าใช้จ่ายที่คาดว่าจะเกิดขึ้นในกิจการได้ในทันทีที่มีข้อมูล โดยกิจการไม่จำเป็นต้องมีการรับเงินหรือจ่ายเงินไปแล้ว และกิจการสามารถใช้ข้อมูลตามเกณฑ์คงค้างในการออกงบการเงินของกิจการได้ จากการทบทวนงานวิจัยอื่นที่เกี่ยวข้องกับการหาค่ารายการคงค้างทั้งหมด ซึ่งผลต่างระหว่างเกณฑ์คงค้าง (Net Income : NI) และกระแสเงินสดจากการดำเนินงาน (Cash Flow from Operating : CFO) จะเรียกว่ารายการคงค้างรวม (Total Accruals :TA) กำหนดสมการ ดังนี้

$$TA_t = NI_t - CFO_t$$

สามารถพิจารณาจากระดับของรายการคงค้างต้องมีระดับที่เหมาะสม จึงจะเป็นการสะท้อนผลการดำเนินงานและฐานะทางการเงินที่เหมาะสม แต่หากกิจการมี Total Accruals ที่อยู่ในเกณฑ์ที่ไม่ปกติ (Abnormal Accruals) ซึ่งอาจจะเกิดการจัดการกำไรของกิจการได้ จึงแบ่งออกเป็น 2 แบบ

1. รายการคงค้างที่ไม่ได้เกิดจากการใช้ดุลยพินิจของผู้บริหาร (Non Discretionary Accruals: NDA) เป็นการบันทึกบัญชี รายการปรับปรุงบัญชี เช่นการบันทึกค้างจ่าย หรือค้างรับ ที่ต้องปฏิบัติตามข้อกำหนดขององค์กร หรือตามมาตรฐานการบัญชีทั่วไป เป็นสิ่งที่กรรมการไม่สามารถควบคุมได้จะสามารถนำผลต่างของกำไรเกณฑ์คงค้างและเกณฑ์เงินสดจากการดำเนินงานเพื่อหาระดับรายการคงค้างที่เหมาะสม

2. รายการคงค้างที่เกิดจากดุลยพินิจของผู้บริหาร (Discretionary Accruals: DA) รายการคงค้าง หรือรายการปรับปรุงที่เกิดจากการตัดสินใจของผู้บริหาร ตัวอย่างเช่น การตีประมาณการอายุการใช้งานเพื่อคำนวณค่าเสื่อมราคา หรือการสำรองค่าเผื่อสินค้าล้าสมัย สินค้าสูญหาย ซึ่งรายการเหล่านี้เป็นรายการที่ผ่านการตัดสินใจจากผู้บริหารทั้งสิ้น ทำให้สามารถกำหนดให้มีผลประกอบการสูงหรือต่ำได้ตามความต้องการ รายการคงค้างทั้งหมดจะถูกปรับกับกระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงาน Healy (1985, pp. 85-107) กล่าวว่า ผู้บริหารกิจการสามารถกำหนดรายการคงค้างที่อยู่ในดุลยพินิจเพื่อเปลี่ยนกำไรให้ไปในทิศทางที่ต้องการได้ (TA) รายการคงค้างรวม และ (NDA) รายการคงค้างที่ไม่ได้เกิดจากการใช้ดุลยพินิจของผู้บริหาร

$$TA = NDA + DA$$

$$DA = TA - NDA$$

จากงานวิจัยอื่นที่ได้มีผู้ทำการวิจัยไว้ จากการศึกษาทำให้ทราบว่ามีการสร้างแบบจำลองเพื่อใช้ในการประมาณการรายการคงค้างที่ไม่ได้เกิดจากดุลยพินิจของผู้บริหาร (NDA) Dechow, Sloan และ Sweeney (1995, pp. 193-225) มี 5 แบบ ดังนี้

1. Healy Model (1985)

Healy (1985) เป็นแนวคิดที่ว่า รายการคงค้างตามปกติจะมีสัดส่วนคงที่กับกับสินทรัพย์ ถ้ามีรายการคงค้างที่เบี่ยงเบนจากค่าปกติ คาดว่ากิจการนั้นจะมีการตกแต่งกำไร โดยโมเดลนี้จะทำการวัดรายการค้างค้างแบบปกติ หรือรายการการคงค้างที่ไม่ได้เกิดจากดุลยพินิจของผู้บริหาร (NDA) ซึ่งเป็นการใช้ค่าเฉลี่ยจากรายการคงค้างรวมต่อสินทรัพย์รวมของปีที่ผ่าน Healy (1985) จะทำการตรวจสอบ

รายการ คงค้างและหาข้อบ่งชี้ในการจัดสรรกำไร ในรายการคงค้างที่เกิดจากดุลยพินิจของกรรมการ (NDA) ดังนี้

$$NDA_t = \frac{1}{n} \left(\frac{TA_t}{A_{t-1}} \right)$$

โดย NDA_t = รายการคงค้างที่ไม่ได้เกิดจากการใช้ดุลยพินิจของผู้บริหาร (Non-Discretionary Accruals) ณ เวลาที่ t ในปีที่พิจารณา

TA_t = รายการคงค้างรวม (Total Accrual) ในปีที่พิจารณา

A_{t-1} = สินทรัพย์รวม (Asset) ณ วันต้นงวดของปีที่พิจารณา

n = จำนวนปีที่ใช้ในการหารายการคงค้าง

2. DeAngelo Model (1986)

DeAngelo Model (1986) เป็นการพัฒนามาจาก Healy Model โดยมีสมมติฐานที่ว่า รายการคงค้างตามปกติจะคงที่ตลอดช่วงเวลา และถ้ามีการเปลี่ยนแปลงรายการคงค้างรวมเกิดจากการเปลี่ยนแปลงของรายการคงค้างที่เกิดจากการใช้ดุลยพินิจของผู้บริหาร ในการคำนวณรายการคงค้างตามปกติแบบจำลองนี้มีการเลือกใช้รายการคงค้างรวมของปีก่อนหน้า และตั้งสมมติฐานให้รายการคงค้างที่เกิดจากดุลยพินิจของผู้บริหารในปีที่พิจารณา โดยมีค่าเฉลี่ยเข้าใกล้ศูนย์

Model ของ DeAngelo และ Healy มีความคล้ายกันในด้านการใช้รายการคงค้างรวม และการหารายการคงค้างที่ไม่ได้เกิดจากดุลยพินิจของผู้บริหารตามข้อสมมติฐานที่ว่ารายการคงค้างจะคงที่ในตลอดเวลาซึ่งทั้ง 2 model สามารถใช้ประมาณการคงค้างที่ไม่ได้เกิดจากการใช้ดุลยพินิจของผู้บริหารได้อย่างเหมาะสมแต่ในความเป็นจริงรายการคงค้างที่ไม่ได้เกิดจากการใช้ดุลยพินิจของผู้บริหารไม่คงที่ตลอดช่วงเวลา จึงทำให้เกิดข้อผิดพลาดจากการใช้ model ได้ สามารถคำนวณ ได้ดังนี้

$$NDA_t = \frac{TA_t}{A_{t-1}}$$

โดยที่ NDA_t = รายการคงค้างที่ไม่ขึ้นกับดุลยพินิจของผู้บริหาร ณ เวลาที่ t หารด้วยสินทรัพย์รวม ณ เวลา $t-1$

TA_t = รายการคงค้างทั้งหมดที่ปี t

A_{t-1} = สินทรัพย์รวมทั้งหมดที่ปี $t-1$

3. Jones Model (1991)

Jones (1991) คลายข้อสงสัยของสมมติฐานที่ว่ารายการคงค้างที่ไม่ได้เกิดจากดุลยพินิจของผู้บริหารจะต้องมีระดับคงที่ และสร้างตัวแบบที่มีการควบคุมผลกระทบจากเหตุการณ์ทางเศรษฐกิจที่จะส่งผลกระทบต่อระดับของรายการคงค้างที่ไม่ได้เกิดจากดุลยพินิจของผู้บริหารโดยการเพิ่มปัจจัยด้านการเปลี่ยนแปลงรายได้ (Revenue:REV) และให้สินทรัพย์ถาวรเป็นตัวแปรควบคุม (Property Plant and Equipment: PPE)

$$NDA_t = \alpha_1 \left(\frac{1}{A_{t-1}} \right) + \alpha_2 \left(\frac{\Delta REV_t}{A_{t-1}} \right) + \alpha_3 \left(\frac{PPE_t}{A_{t-1}} \right)$$

โดย NDA_t = รายการคงค้างที่ไม่ได้เกิดจากการใช้ดุลยพินิจของผู้บริหารของบริษัท
 A_t = สินทรัพย์รวม (Total Asset) ของบริษัท
 ΔREV = การเปลี่ยนแปลงของยอดขาย (Revenue) ของบริษัท
 PPE_t = ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ก่อนหักค่าเสื่อมราคา ของบริษัท
 $\alpha_1, \alpha_2, \alpha_3$ = สัมประสิทธิ์ที่ได้จากการประมาณค่าของสมการถดถอย
โดยค่า α สามารถหาค่าได้จากสมการถดถอย ดังนี้

$$\frac{TA_t}{A_{t-1}} = \alpha_1 \left(\frac{1}{A_{t-1}} \right) + \alpha_2 \left(\frac{\Delta REV_t}{A_{t-1}} \right) + \alpha_3 \left(\frac{PPE_t}{A_{t-1}} \right) + e_t$$

โดยที่ TA_t = รายการคงค้างทั้งหมดปีที่ t
 A_{t-1} = สินทรัพย์รวมทั้งหมดที่ปี t-1
 ΔREV_t = รายได้ ณ เวลาที่ t หักด้วยรายได้ ณ เวลาที่ t-1
 PPE_t = ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ ก่อนหักค่าเสื่อมราคา ณ สิ้นงวดที่ t
 $\alpha_1, \alpha_2, \alpha_3$ = ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยเชิงเส้นของแต่ละบริษัท
 e_t = ค่าความคลาดเคลื่อนจากการประมาณรายการคงค้างทั้งหมด

4. Modified Jones

Model (1995) จากข้อสมมติของ Jones Model ที่กำหนดให้การเปลี่ยนแปลงรายได้ (REV) เป็นตัวแปรที่สะท้อนรายการคงค้างที่ไม่ได้เกิดจากการใช้ดุลยพินิจของผู้บริหาร (NDA) ซึ่งมีข้อโต้แย้งว่าผู้บริหารสามารถใช้ดุลยพินิจในการตกแต่งกำไรผ่านรายได้ โดยอาศัยรายการขายเชื่อ และรายการคงค้างผ่านรายการลูกหนี้การค้า (Receivable : REC) ดังนั้น จึงปรับเปลี่ยนตัวแบบโดยการเปลี่ยนแปลงลูกหนี้ (ΔREC) มาหักจากการเปลี่ยนแปลงรายได้

$$NDA_t = \alpha_1 \left(\frac{1}{A_{t-1}} \right) + \alpha_2 \left(\frac{\Delta REV_t - \Delta REC_t}{A_{t-1}} \right) + \alpha_3 \left(\frac{PPE_t}{A_{t-1}} \right)$$

โดยที่ NDA_t = รายการคงค้างที่ไม่ได้เกิดจากการใช้ดุลยพินิจของผู้บริหารของบริษัท
 ΔREV_t = การเปลี่ยนแปลงของยอดขาย (Revenue) ของบริษัท
 ΔREC_t = การเปลี่ยนแปลงของลูกหนี้การค้าระหว่างปีที่ t และปีที่ t-1
 PPE_t = ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ก่อนหักค่าเสื่อมราคาของบริษัท
 A_{t-1} = สินทรัพย์รวม (Total Asset) ของบริษัท
 $\alpha_1, \alpha_2, \alpha_3$ = สัมประสิทธิ์ที่ได้จากการประมาณค่าของสมการถดถอย

5. The Industry Model (1991)

The Industry Model (1991) เป็นการศึกษาเพิ่มเติมมาจาก Dechow & Sloan (1991) ซึ่งจะคล้ายกับ Jones Model โดยมีสมมติฐาน ในอุตสาหกรรมเดียวกันจะมีรายการคงค้างที่ไม่อยู่ใน

ดุลยพินิจผู้บริหารเหมือนกัน เนื่องจากกิจการที่อยู่ในอุตสาหกรรมเดียวกันจะได้รับผลกระทบจากปัจจัยทางเศรษฐกิจเหมือนกัน ซึ่งระดับรายการคงค้างที่ไม่ได้เกิดจากดุลยพินิจของผู้บริหารจะคำนวณจากค่ามัธยฐานรายการคงค้างของกิจการที่อยู่อุตสาหกรรมเดียวกัน สมการมีดังนี้

$$NDA_t = \beta_1 + \beta_2 \text{ median}_1 \left(\frac{TA_t}{A_{t-1}} \right)$$

โดยที่ NDA_t = รายการคงค้างที่ไม่ขึ้นอยู่กับดุลยพินิจของผู้บริหาร ณ เวลาที่ t
หารด้วยสินทรัพย์รวม ณ เวลา $t-1$

$NDA_t \left(\frac{TA_t}{A_{t-1}} \right)$ = ค่ามัธยฐานของรายการคงค้างทั้งหมด ณ เวลาที่ t หารด้วยสินทรัพย์ของปีที่ผ่านมา สำหรับปีที่ผ่านมา และ สำหรับบริษัทที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างในอุตสาหกรรมนี้มีรหัสมาตรฐานอุตสาหกรรม 2 หลัก

β_1, β_2 = ค่าสัมประสิทธิ์ความถดถอยเชิงเส้นของแต่ละบริษัทคำนวณจากสมการถดถอยเชิงเส้นกำลังสองน้อยที่สุดของการสำรวจในช่วงระยะเวลาที่ทำการประมาณ

จุฑารัตน์ พาลพ่าย, (2558) กล่าวว่า จากแบบจำลองข้างต้นจะพบว่าแบบจำลองของ Modified Jones ได้ถูกพัฒนาและปรับปรุงให้แบบจำลองนี้สามารถบ่งชี้การตกแต่งกำไรได้อย่างแม่นยำมากขึ้น และแบบจำลองดังกล่าวได้รับความนิยมสำหรับการใช้เป็นตัวชี้วัดการตกแต่งกำไรในหลายงานวิจัย Dechow, Sloan and Sweeney (1995) ได้ทำการศึกษาแบบจำลองในการหาค่า NDA ทั้ง 5 วิธี พบว่าวิธีการทั้ง 5 วิธีสามารถใช้วัดการตกแต่งกำไรได้อย่างมีประสิทธิภาพทดสอบ ซึ่งวิธีที่ได้ผลชัดเจนที่สุดคือ Modified Jones Model ดังนั้น การค้นคว้าเล่มนี้จึงเลือกแบบจำลองดังกล่าวเป็นตัวชี้วัดการตกแต่งกำไรผ่านรายการคงค้าง สามารถวิเคราะห์ผลได้ดังนี้

- รายการคงค้างจากการใช้ดุลยพินิจของผู้บริหาร (DA) มีค่าเป็น 0 แสดงว่าไม่มีการจัดการกำไร
- รายการคงค้างจากการใช้ดุลยพินิจของผู้บริหาร (DA) มีค่าเป็นบวก (+) แสดงว่าตกแต่งกำไรให้สูงขึ้น
- รายการคงค้างจากการใช้ดุลยพินิจของผู้บริหาร (DA) มีค่าเป็นลบ (-) แสดงว่าตกแต่งกำไรให้ต่ำลง

ดังนั้นงานวิจัยเล่มนี้จึงเลือกแบบทดลองดังกล่าวเป็นตัวชี้วัดการจัดการกำไร ผ่านรายการคงค้าง

2.1.4 แนวคิดคุณภาพงานสอบบัญชี

ตามประกาศสภาวิชาชีพบัญชีฯ ที่ 9/2554 เมื่อวันที่ 1 มกราคม 2557 สภาวิชาชีพบัญชีได้ออกประกาศ เพื่อให้เกิดเป็นแนวทางปฏิบัติสำหรับกิจการสำนักงานบัญชีว่าด้วยเรื่องของคุณภาพการด้านการเงิน และการสอบบัญชี ตลอดจนการให้บริการอื่นที่เกี่ยวข้อง (International Standard on Quality Control : ISQC1) เป็นการออกกฎหมายให้สอดคล้องกับระบบที่ได้รับการยอมรับในระดับสากลการตรวจสอบรายการทางการเงินจะทำให้โดยมีวัตถุประสงค์หลักเพื่อให้ผู้สอบบัญชีได้มีการแสดงความเห็นที่เป็นจริงต่อรายการทางการเงินของกิจการ โดยกิจการจะทำรายการให้เป็นไปตามแม่บทการ

บัญชีที่ถือเป็นแนวปฏิบัติเดียวกัน จะทำให้เห็นว่าวัตถุประสงค์ของการตรวจสอบงบการเงิน คือ ตรวจสอบว่ารายการในงบการเงินนั้นได้แสดงโดยความถูกต้องตามสมควร ทั้งในเนื้อหาสาระ และ กระบวนการของการสอบบัญชีตามมาตราฐานการบัญชีที่ถูกบัญญัติไว้ คุณภาพการสอบบัญชี หมายถึง คุณภาพของการสอบบัญชีที่มีผู้สอบบัญชีได้แสดงความคิดเห็นในงบการเงินอย่างมีนัยสำคัญ โดยจะเป็น การสร้างความเชื่อมั่นแก่บุคคลภายนอกและ บุคคลอื่นที่ต้องใช้งบการเงินในการตัดสินใจ จากแนวคิด คุณภาพการสอบบัญชีมีแนวทางปฏิบัติหลากหลาย มีดังต่อไปนี้

1. การหมุนเวียนสำนักงานสอบบัญชี (Audit Firm Tenure) ทำการอ้างอิงจากงานวิจัยของ ฌ็องนิซ ฟูเฟื่องสมบัติ, (2559) กล่าวว่าคุณภาพการสอบบัญชีมีผลต่อการจัดการกำไรของกิจการใน หัวข้อแต่ละข้อจะมีความสัมพันธ์ที่แตกต่างกันออกไป ในด้านการควบคุมคุณภาพการสอบบัญชี ได้มี ประกาศของคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ กจ.39/2548 เพื่อเป็นแนวทางการ ปฏิบัติของผู้สอบบัญชีในการเปิดเผยข้อมูลของกิจการที่ตรวจสอบ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่กำหนด ก.ล.ต. ปรับเกณฑ์หมุนเวียนผู้สอบบัญชีให้สอดคล้องกับมาตรฐานสากล โดยให้ บริษัทจดทะเบียนต้อง เปลี่ยนผู้สอบบัญชีเมื่อครบ 7 ปีและต้องเว้นวรรคผู้สอบบัญชีรายเดิม 5 ปี จากเดิมที่ต้องเปลี่ยนเมื่อครบ 5 ปี และเว้นวรรค 2 ปี ซึ่งจะช่วยส่งเสริมความเป็นอิสระ และสร้างความเชื่อมั่นให้ผู้ลงทุนในการใช้ รายงานทางการเงินในการตัดสินใจลงทุน เริ่มบังคับใช้ 1 มกราคม 2562 เพื่อช่วยลดผลกระทบใน ช่วงแรกของการบังคับใช้เกณฑ์ใหม่ (ปี 2562 – 2566) ก.ล.ต. มีแนวทางผ่อนผัน โดยจะอนุญาตให้ ระยะเวลาเว้นวรรคผู้สอบบัญชีรายเดิมมี ระยะเวลาไม่น้อยกว่า 5 รอบปีบัญชีได้ แต่ต้องไม่น้อยกว่า 3 รอบ ปีบัญชี โดยกรณีที่ผู้สอบ บัญชีสังกัดสำนักงานสอบบัญชีขนาดเล็ก ก.ล.ต. จะอนุญาตให้สามารถขอผ่อน ผันการ ปฏิบัติหน้าที่ผู้สอบบัญชีเกินกว่า 7 รอบปีบัญชีได้ แต่ต้องไม่เกิน 9 รอบปีบัญชี ซึ่งหาก ผู้สอบ บัญชีได้รับการผ่อนผัน ก็จะทำให้บริษัทจดทะเบียนได้รับการผ่อนผันด้วย นอกจากนี้ยังมีแนวทางการ หมุนเวียนสำนักงานผู้สอบบัญชี (Audit Firm Tenure) ที่จะไม่ใช่สำนักงานบัญชีเดิม แนวคิดนี้ยังไม่ได้ รับการยอมรับและถือปฏิบัติในปัจจุบัน

2. ขนาดบริษัทสอบบัญชี (Audit Firm Size) จากงานวิจัยในอดีตมีการศึกษาเกี่ยวกับ ขนาด ธุรกิจที่ให้บริการสอบบัญชีรับอนุญาตในประเทศไทย ธุรกิจสอบบัญชีมีหลายบริษัทกับการตกแต่งกำไร โดยใช้การใช้ดุลยพินิจของผู้บริหารทำให้เกิดการตกแต่งกำไรซึ่งสัมพันธ์กับขนาดของบริษัทธุรกิจสอบ บัญชี ถ้ากิจการใช้บริษัทสอบบัญชีขนาดเล็ก จะมีการจัดการกำไรสูงกว่าที่กิจการใช้บริษัทสอบบัญชี ขนาดใหญ่มีงานวิจัยของ Francis, Maydew, and Sparks (1999, pp. 13-74) ที่มีผลวิจัยสนับสนุน แนวคิดนี้ กล่าวคือ ถ้าบริษัทสอบบัญชีขนาดใหญ่จะมีขั้นตอนและกระบวนการตรวจสอบบัญชีรวมถึง ความสามารถในการตรวจความผิดปกติของรายการบัญชีเข้มงวดมากกว่าสำนักงานบัญชีขนาดเล็กทำให้ มีการตกแต่งกำไรมีน้อย

3. ค่าธรรมเนียมการตรวจสอบบัญชี (Audit Fees) จากงานวิจัยของ วฤตดา พิพัฒน์กุล, พัชรนันท์ เพชรเชิดชู และ ศิริเดช คำสุพรหม (2020) ค่าธรรมเนียมการสอบบัญชี เป็นค่าใช้จ่ายที่ต้อง จ่ายให้กับผู้สอบบัญชีรับอนุญาตในการตรวจสอบงบการเงินจากผู้สอบบัญชีในทุกปี ซึ่งรายงานการเงิน ของกิจการที่มีผลกำไรอยู่ในระดับสูงทำให้ต้องมีการตรวจสอบรายการอย่างเข้มงวด ทำให้มีการจัดเก็บค่า สอบบัญชีสูงขึ้น ผู้วิจัยจึงได้ให้ความสนใจในการศึกษาความสัมพันธ์ของค่าธรรมเนียมการสอบบัญชี

การวิจัยนี้จะดำเนินการเพื่อให้ทราบแนวว่าค่าธรรมเนียมการสอบบัญชีจะส่งผลกระทบต่อภารกิจที่ต้องทำการจัดการกำไร

2.1.5 โครงสร้างหนี้สินจากสถาบันการเงินและไม่ใช่สถาบันการเงิน (Debt Structure)

หมายถึงเงินลงทุนทั้งหมดของกิจการ เงินทุนจากหนี้สิน (Debt Financing) และการจัดหาเงินจากส่วนของผู้ถือหุ้น (Equity Financing) ซึ่งทราบกันอยู่แล้วว่าการดำเนินธุรกิจจำเป็นต้องใช้เงินเพื่อการดำเนินงาน โดยกิจการจะต้องจัดหาเงินทุนจากแหล่งใดระหว่างจากหนี้สิน เช่นการออกหุ้นกู้ การกู้ยืมเงินจากแหล่งต่างๆ หรือจะจัดหาเงินทุนจากส่วนของผู้ถือหุ้น เช่นการออกหุ้นสามัญ หุ้นบุริมสิทธิจะขึ้นอยู่กับนโยบายทางการเงินของแต่ละกิจการ โดยกิจการจะมีรูปแบบเงินทุนที่ถูกกำหนดไว้แล้ว เป็นการกำหนดตามปัจจัยต่างๆ ที่เกิดขึ้นกับแต่ละกิจการวิเคราะห์ข้อมูลงบการเงินของกิจการ ถ้ากิจการมีหนี้สินต่ำอยู่แล้วกิจการมีแนวโน้มในการจัดหาเงินทุนโดยการออกหุ้นกู้ หรือการกู้ยืมเงิน แต่ถ้ากิจการมีอัตราส่วนหนี้สินของกิจการสูงเกินไป กิจการมีแนวโน้มที่จะจัดหาเงินทุนจากเจ้าของหรือส่วนของผู้ถือหุ้น ซึ่งการตัดสินใจนี้เกิดจากนโยบายโครงสร้างการลงทุน หรือเป็นการเลือกระหว่างผลตอบแทนที่ได้กับความเสี่ยงที่จะเกิดขึ้น (Trade-off) ซึ่งถ้าหนี้สินที่เพิ่มขึ้นกิจการจะมีความเสี่ยงเพิ่มขึ้นด้วย โดยจะส่งผลให้ราคาตลาดของหุ้นลดลง ดังนั้นโครงสร้างการลงทุนที่เหมาะสมจึงเป็นโครงสร้างสมดุลระหว่างหนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น

ธนวันต์ มุสิกกุล (2561) กล่าวว่า โครงสร้างการลงทุนของกิจการจะมีส่วนประกอบทั้งหนี้สินและผู้ถือหุ้น ในการลงทุนเพิ่มจะมีได้ 2 ทางคือ ถ้าเงินลงทุนจากผู้ถือหุ้นจะกระทบกำไรสะสมจากการดำเนินงาน และ โครงสร้างการลงทุนที่มาจากหนี้สินของกิจการโดยการกู้ยืมจากสถาบันการเงิน โดยรายละเอียดของแหล่งเงินทุนมีดังนี้

1. แหล่งเงินทุนจากเจ้าของ (Equity Financing) เป็นการระดมทุนกันระหว่างผู้ถือหุ้น ดังนี้

1.1 การจำหน่ายหุ้นสามัญ (Common Stock) กิจการจะระดมทุนจากเจ้าของหรือผู้ถือหุ้นในการออกจำหน่ายหุ้นสามัญ เป็นการนำส่วนของทุนผู้ถือหุ้นออกมาจำหน่ายให้แก่บุคคลอื่นตามสัดส่วนหุ้นที่ตนมีอยู่

1.2 การออกจำหน่ายหุ้นบุริมสิทธิ (Preferred Stocks) เป็นตราสารที่คล้ายกับหุ้นสามัญ แต่ผู้ถือหุ้นบุริมสิทธิจะไม่มีสิทธิในการออกเสียงเพื่อการบริหารงาน แต่จะได้สิทธิรับเงินปันผลก่อน

2. การหาแหล่งเงินทุนจากรายการหนี้สิน (Debt Financing) โดยแหล่งเงินทุนจากหนี้สินจะสามารถแบ่งได้เป็น หนี้สินหมุนเวียน เช่นเจ้าหนี้การค้า หรือการจัดหาการลงทุนในสินทรัพย์หมุนเวียน ซึ่งเป็นเพียงระยะสั้นเท่านั้น หนี้สินไม่หมุนเวียน ส่วนใหญ่จะเป็นการกู้ยืมเงินจากธนาคารหรือสถาบันการเงินจะแบ่งเป็นดังนี้

2.1 การกู้ยืมเงินจากธนาคารหรือสถาบันการเงิน ในการกู้ยืมเงินจะเป็นการทำสัญญาของทั้ง 2 ฝ่าย ธนาคารและผู้กู้ จะทำให้ธนาคารต้องพิจารณาจากข้อมูลงบการเงิน ในส่วนของกระแสเงินสด ถ้ากระแสเงินสดในอนาคตมีเพียงพอต่อการชำระดอกเบี้ยและเงินต้น กิจการก็จะได้รับการพิจารณาให้สินเชื่อ แต่หากกระแสเงินสดในอนาคตมีน้อย จะมีผลต่อการพิจารณาให้เงินกู้ หรือจะสามารถกู้ในอัตราดอกเบี้ยที่สูงขึ้น

2.2 การออกหุ้นกู้ เป็นตราสารที่แสดงการเป็นลูกหนี้ของกิจการที่อยู่ในฐานะลูกหนี้ และผู้ลงทุนที่ถือว่าเป็นเจ้าหนี้ของกิจการ บริษัทมหาชน สามารถออกหุ้นกู้เพื่อกู้ยืมเงินจากบุคคลภายนอกได้

ทฤษฎีอื่นที่เกี่ยวข้อง มีดังนี้

1. ทฤษฎีโครงสร้างเงินทุนที่เหมาะสม (Trade-off Theory) Modigliani & Miller (1963, pp. 433-443) ได้อธิบายว่าเป็นการอธิบายการสร้างสมดุลระหว่างประโยชน์ทางภาษี และการเสียประโยชน์ทางต้นทุน ซึ่งต้องบริหารให้กิจการได้รับประโยชน์สูงสุด Kraus & Litzenberger (1973, pp. 911-922) ได้อธิบายเพิ่มเติมว่าสัดส่วนโครงสร้างต้นทุนที่ดีที่สุด (Optimal capital structure) จะทำให้บริษัทได้รับประโยชน์ที่มีมูลค่าสูงสุด ซึ่งนั่นทำให้ทฤษฎีนี้เป็นการวางโครงสร้างเงินทุนของกิจการโดยจะเป็นการนำข้อมูลการได้ประโยชน์และการเสียประโยชน์ ด้านต้นทุนหนี้สิน (Trade-off) เพื่อประกอบการพิจารณา และเมื่อไม่มีต้นทุนการล้มละลาย (Bankruptcy cost) ตามหลักของทฤษฎีนี้ จะยิ่งทำให้บริษัทได้รับประโยชน์อย่างเต็มที่ทางด้านภาษี (Tax shield) ซึ่งมีความขัดแย้งกันในแง่ของการปฏิบัติ ถ้าบริษัทหรือกิจการไม่สามารถชำระหนี้สินตามเงื่อนไขที่กำหนดจะก่อให้เกิดปัญหาทางการเงิน (Financial Distress Costs) จะมีโอกาสส่งผลให้กิจการล้มละลายได้

2. ทฤษฎีการจัดหาเงินทุนตามลำดับขั้น (Packing Order Theory) Myers & Majluf (1984, pp. 187-221) เป็นแนวคิดลำดับขั้นในการจัดหาเงินทุน จะแบ่งออกเป็น 2 ข้อ คือ ผู้บริหารเป็นผู้รับรู้ข้อมูลด้านผลประกอบการของกิจการ และมองเห็นแนวโน้มที่ต้องการเงินลงทุนและผู้บริหารจะมีการรักษาผลประโยชน์แก่ผู้ถือหุ้นปัจจุบัน จากแนวคิดทั้ง 2 ทำให้ทราบว่าการรับทราบข้อมูลแบบไม่เท่าเทียมกันของผู้ที่ใช้ข้อมูลข่าวสารซึ่งทำให้นักลงทุนภายนอกไม่มีความสนใจในการลงทุน (Asymmetric information) เป็นเรื่องของการบริหารจัดการภายในองค์กร เนื่องจากการจัดหาเงินกู้ยืมสามารถทำได้หลายช่องทาง ตามหลักการจัดหาแหล่งเงินทุน กิจการจะหาแหล่งเงินทุนจากแหล่งเงินในกิจการก่อน แล้วจึงจะตัดสินใจในการหาแหล่งเงินทุนจากภายนอก ตามลำดับดังนี้ (1) การใช้แหล่งเงินทุนที่มีอยู่คือ กำไรสะสม (2) การใช้แหล่งเงินทุนจากภายนอกจากการกู้ยืม (3) การออกตราสารทุนใหม่สำหรับการลงทุนที่มากกว่า ทำให้บริษัทเลือกระดมทุนจากแหล่งเงินทุนที่มีต้นทุนต่ำสุดก่อน ดังนั้นการจัดหาแหล่งเงินลงทุนตามทฤษฎีตามลำดับขั้นจึงเรียงลำดับได้ดังนี้ เพิ่มทุนให้บริษัทในการจัดหาเงินลงทุน ควรเลือกเงินลงทุนจากแหล่งภายในก่อนแล้วจึงค่อยเป็นการจัดหาจากแหล่งภายนอก ซึ่งโดยส่วนใหญ่แล้วการจะเพิ่มการลงทุนจะเป็นการกู้ยืมเพื่อการลงทุน เมื่อกิจการทำการกู้ยืมเงินแล้วก่อให้เกิดหนี้สินของกิจการ ซึ่งหนี้สินของกิจการจะมีจากหลายแหล่งเงินทุน แต่โดยส่วนใหญ่กิจการจะมีหนี้สินที่เกิดขึ้นจากสถาบันการเงินของประเทศ และมีบางส่วนที่เป็นหนี้สินจากส่วนอื่น

2.1.6 กระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงาน (CFO) ตามมาตรฐานการบัญชี ฉบับปรับปรุง 2560 ได้มีการระบุให้กิจการต้องจัดทำงบกระแสเงินสด ตามความหมายแล้ว งบกระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงาน คือ กระแสเงินสดจากกิจกรรมหลักของกิจการ ทั้งด้านรับเงินและจ่ายเงิน โดยให้คำนิยามของเงินสด หมายถึง เงินสด หรือ เงินฝากธนาคาร ที่มีสภาพคล่องสูงและไม่ถูกจัดอยู่ในส่วนของสินทรัพย์ไม่หมุนเวียนของกิจการ รายการเทียบเท่าเงินสด หมายถึง เงินลงทุนระยะสั้นที่มีสภาพคล่องสูง

สามารถเปลี่ยนเป็นเงินสดได้ง่าย นอกจากนี้ยังมีวัตถุประสงค์ในการถือไว้เพื่อใช้ในการชำระหนี้ระยะสั้น จะแสดงในงบการเงินภายใต้หมวดสินทรัพย์หมุนเวียน ยุวดี วงศ์แวงน้อย และ จิตตากรณ์ สิ้นจรรย์ศักดิ์ (2563) กล่าวว่าข้อมูลเกี่ยวกับกระแสเงินสดของกิจการ ผู้ที่ใช้ข้อมูลจะสามารถใช้ข้อมูลนี้เพื่อเป็นการประเมินความสามารถในการบริหารสภาพคล่องของกิจการ ซึ่งเป็นส่วนสำคัญและจำเป็นในการดำเนินธุรกิจ กระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงาน เป็นกระแสเงินสดที่เกิดจากกิจกรรมหลักของกิจการ โดยทั่วไปกิจการจะใช้เงินสดนี้ในกิจการทั่วไป และต้องดำเนินงานเพื่อก่อให้เกิดกระแสเงินสดเพียงพอต่อการดำเนินงาน การชำระหนี้เงินกู้ยืม จ่ายปันผล รวมทั้งการลงทุนใหม่ โดยไม่ต้องจัดหาเงินจากแหล่งเงินนอกกิจการ

2.1.7 ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับตลาดหลักทรัพย์ จากการประกาศใช้แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 1 (พ.ศ. 2504 - 2509) ประเทศไทยได้จัดตั้งตลาดทุนไทยขึ้นมาเพื่อรองรับการเติบโตทางเศรษฐกิจ และส่งเสริมความมั่นคงทางเศรษฐกิจและพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน ต่อมาแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2510 - 2514) ได้เสนอให้มีการจัดตั้ง ตลาดหลักทรัพย์ที่มีระบบระเบียบขึ้นเป็นครั้งแรก โดยเน้นให้มีบทบาทสำคัญในการเป็นแหล่งระดมเงินทุนเพื่อสนับสนุนการพัฒนาเศรษฐกิจและอุตสาหกรรมของประเทศ พ.ศ. 2518 รูปแบบทางกฎหมายต่าง ๆ ได้รับการปรับแก้จนลงตัว และในวันที่ 30 เมษายน พ.ศ. 2518 ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (ชื่อภาษาอังกฤษในขณะนั้นคือ The Securities Exchange of Thailand) ได้เปิดทำการซื้อขายขึ้นอย่างเป็นทางการครั้งแรกและได้ทำการเปลี่ยนชื่อภาษาอังกฤษเป็น "The Stock Exchange of Thailand" (SET) เมื่อวันที่ 1 มกราคม พ.ศ. 2534 เมื่อวันที่ 30 เมษายน 2518 ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย เริ่มเปิดดำเนินการเป็นครั้งแรก ณ ชั้น 4 อาคารศูนย์การค้าสยาม ต่อมาในปี 2526 ได้ย้ายที่ทำการมายัง อาคารสินธร ถ.วิฑู แล้วจึงย้ายมายังอาคารตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ถ.รัชดาภิเษก เขตคลองเตย เมื่อปี 2541 ต่อมาในปี 2559 ได้ย้ายมา ณ อาคารตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยแห่งใหม่ ถ.รัชดาภิเษก เขตดินแดง โดยสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินเป็นประธานในพิธีเปิดอาคารฯ เมื่อวันที่ 31 พฤษภาคม 2559

การจัดกลุ่มอุตสาหกรรมและหมวดธุรกิจ

การจัดโครงสร้างกลุ่มอุตสาหกรรมของบริษัทจดทะเบียน เพื่อให้บริษัทที่ประกอบธุรกิจใกล้เคียงกันได้อยู่ในหมวดเดียวกัน เพื่อความเหมาะสมในการเปรียบเทียบระหว่างกันและเป็นข้อมูลด้านการลงทุนได้อย่างเหมาะสม โดยแนวทางการจัดกลุ่มนั้นให้สามารถสะท้อนประเภทธุรกิจของบริษัทจดทะเบียนได้ชัดเจน และสะท้อนให้เห็นถึง อุตสาหกรรมของประเทศได้มากขึ้น โครงสร้างกลุ่มอุตสาหกรรม 8 กลุ่ม ดังนี้

1. เกษตรและอุตสาหกรรมอาหาร (Agro & Food Industry) ธุรกิจเกี่ยวกับการเพาะปลูก การทำป่านไม้ ทำปศุสัตว์ แปรรูปผลิตผลทางการเกษตร และ ผลิตอาหารและเครื่องดื่ม

2. สินค้าอุปโภคบริโภค (Consumer Products) ธุรกิจเกี่ยวกับการผลิตหรือตัวแทนจำหน่ายสินค้าเพื่อการอุปโภคบริโภคต่าง ๆ ทั้งที่เป็นสินค้าจำเป็นและสินค้าฟุ่มเฟือย
3. ธุรกิจการเงิน (Financials) อุตสาหกรรมที่เกี่ยวกับผู้ให้บริการทางการเงินประเภทต่าง ๆ
4. สินค้าอุตสาหกรรม (Industrials) ธุรกิจเกี่ยวกับการผลิตและจัดจำหน่ายวัตถุดิบทั่วไปที่สามารถนำไปใช้ได้หลายอุตสาหกรรม สินค้าขั้นต้นหรือสินค้าขั้นกลาง เครื่องมือและเครื่องจักรต่าง ๆ ที่นำไปใช้ในอุตสาหกรรมการผลิตต่าง ๆ รวมถึงอุตสาหกรรมยานยนต์
5. อสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง (Property & Construction) กลุ่มอุตสาหกรรมที่เกี่ยวกับผู้ผลิตวัสดุก่อสร้าง ผู้พัฒนาและบริหารอสังหาริมทรัพย์ รวมถึงบริการก่อสร้างและงานวิศวกรรม
6. ทรัพยากร (Resources) ธุรกิจเกี่ยวกับการแสวงหา หรือจัดการทรัพยากรต่าง ๆ เช่น การผลิตและจัดสรรเชื้อเพลิงพลังงาน และการทำเหมืองแร่ เป็นต้น
7. บริการ (Services) ธุรกิจในสาขาบริการต่าง ๆ ยกเว้นบริการทางการเงินและบริการด้านข้อมูลสารสนเทศหรือเทคโนโลยี หรือเป็นบริการที่ถูกจัดไว้ในกลุ่มอุตสาหกรรมหรือหมวดธุรกิจอื่นแล้ว
8. เทคโนโลยี (Technology) ธุรกิจเกี่ยวกับสินค้าเทคโนโลยี ไม่ว่าจะเป็นสินค้าขั้นต้นขั้นกลางหรือขั้นสุดท้าย และรวมถึงผู้ให้บริการทางเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

2.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

พรทิวา ขาวสะอาด (2555) ได้ทำการศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับระดับการจัดการกำไร เป็นการศึกษาค้นคว้าเพื่อตอบข้อสงสัยที่เกิดขึ้นว่า บริษัทในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย เป็นแหล่งเงินทุนขนาดใหญ่ ในการบริหารงานของกิจการขนาดใหญ่ ข้อมูลความน่าเชื่อถือของงบการเงินที่แสดงต่อบุคคลภายนอกมีความน่าเชื่อถือมากน้อยเพียงใด และงบการเงินของกิจการที่มีแนวโน้มการตกต่ำบัญชีตามคำสั่งผู้บริหาร ซึ่งสัมพันธ์กับปัจจัยใดบ้าง ผู้วิจัยเก็บข้อมูลงบการเงินของกิจการเป็นเวลา 8 ปี เพื่อหาว่าการที่กิจการมีผู้ตรวจสอบบัญชีจะส่งผลกระทบต่อระดับของการจัดการกำไรหรือไม่ โดยเพื่อพิสูจน์ข้อสงสัยนี้ผู้วิจัยได้ทำการค้นคว้าทฤษฎีที่ได้ในการทำวิจัยใช้ แนวคิดของ Modify Jones, 1995 เพราะเป็นแนวคิดที่นิยมในการนำมาพิสูจน์ได้เป็นอย่างดี ผลการวิจัยนี้พบว่า อัตราการเติบโต และค่าตอบแทน ของผู้บริหารมีความสัมพันธ์เชิงบวก ส่วนความเป็นอิสระของคณะกรรมการตรวจสอบ ไม่มีความสัมพันธ์กับการจัดการกำไร และในการศึกษาเชิงลึกทำให้ทราบว่ารระดับของการจัดการกำไรจะสะท้อนออกมาในรูปแบบของราคามูลค่าหุ้นในตลาดหลักทรัพย์

ทัศนีย์นารถ ลิ้มสุทธิวันภูมิ และ มยุขพันธ์ ไซม่นคง (2558) ทำการศึกษา ความสัมพันธ์ระหว่างค่าตอบแทนของผู้บริหารกับการจัดการกำไร กรณีศึกษาบริษัทในกลุ่มพลังงานและสาธารณูปโภค ค่าตอบแทนของผู้บริหารกับการจัดการกำไรมีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงข้าม และผลการดำเนินงานคือกระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงานกับการจัดการกำไรมีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงข้าม นอกจากนี้พบว่าผลการดำเนินงานที่วัดจากอัตราส่วนผลตอบแทนต่อสินทรัพย์รวม และอัตราการเติบโตของรายได้

กับการจัดการกำไรมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกัน เก็บตัวอย่างในระหว่างปี 2549 -2553 กลุ่มตัวอย่าง 995 ข้อมูล สถิติที่ใช้ในงานวิจัยนี้ประกอบด้วย สถิติเชิงพรรณนาการหาความสัมพันธ์ และการวิเคราะห์ความถดถอยเชิงเส้น (Linear regression analysis)

ฉันทกร จันทรสาสน (2558) วิจัยเพื่อเป็นการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างหนี้สินและคุณภาพกำไรของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ เอ็ม เอ ไอ (MAI) มีบริษัทจำนวน 51 บริษัท โดยงานวิจัยนี้จะยกเว้นกลุ่มสถาบันการเงิน เช่น ธนาคาร ใช้ข้อมูลระหว่างปี พ.ศ. 2544-2555 จำนวน 387 ปีบริษัท โดยจะใช้รายงานทางการเงิน จากแบบรายงานข้อมูลประจำปี (แบบ 56-1) ใช้สถิติ อาศัยการวิเคราะห์การถดถอยเชิงพหุ ทั้งนี้การวัดคุณภาพกำไรใช้หลักรายการคงค้างที่ควบคุมได้ แบบจำลองของ Kothari, Leone and Wasley (2005) ที่ใช้ข้อมูลตลาด MAI เนื่องจากได้มีการศึกษาพบว่ามีความสัมพันธ์กันค่อนข้างต่ำ จึงได้ทำการวิจัย ผลการวิจัยพบว่าปริมาณหนี้สินมีอิทธิพลเชิงบวกต่อระดับคุณภาพกำไร โดยแบ่งเป็น หนี้สินรวม หนี้สินหมุนเวียน หนี้สินไม่หมุนเวียน หนี้สินที่เกิดจากสถาบันการเงินและไม่ใช่สถาบันการเงินมีการกำหนดตัวแปรควบคุม เพื่อให้ทุกบริษัทมีความใกล้เคียงกันกล่าวโดยสรุปถ้ากิจการมีการก่อหนี้สินปริมาณเพิ่มขึ้น ทำให้มีคุณภาพกำไรสูงขึ้น และการจัดการกำไรในกิจการจะน้อยลง

พชร พยับบรรณางกูล (2558) ศึกษาผลกระทบของค่าบริการอื่นที่ไม่ใช่ค่าสอบบัญชีต่อคุณภาพของรายงานทางการเงิน เป็นการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างค่าบริการอื่นที่ไม่ใช่ค่าสอบบัญชีกับคุณภาพของรายงานทางการเงินของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ ปีพ.ศ.2555-2557 เก็บข้อมูลจากแบบแสดงรายงานประจำปีของบริษัท โดยรายการคงค้างที่ขึ้นอยู่กับดุลยพินิจของผู้บริหารเป็นตัวแทนของคุณภาพของรายงานทางการเงิน เลือกเฉพาะบริษัทที่มีค่าบริการอื่นที่ไม่ใช่ค่าสอบบัญชี และไม่รวมบริษัทที่อยู่ในอยู่ในอุตสาหกรรมการเงินและกองทุน รวมถึงบริษัทที่มีข้อมูลไม่ครบถ้วน ทั้งหมด 376 ตัวอย่าง จากการศึกษาในด้านของค่าบริการอื่นของกิจการที่ไม่ใช่ค่าธรรมเนียมจะมีค่าใช้จ่ายอื่นที่จ่ายให้แก่ผู้สอบบัญชี เช่น ค่าบริการด้านภาษี ค่าบริการให้คำปรึกษาในแต่ละกลุ่มอุตสาหกรรม ทั้งหมดมีความสัมพันธ์กันกับคุณภาพของรายงาน

เอกภักดิ์ ศิริวิเทศ (2559) ศึกษาการถูกเข้าซื้อกิจการกับการตกแต่งกำไรของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ ในช่วงปี พ.ศ.2553 – 2558 จำนวน 23 บริษัทซึ่ง เป็นบริษัทใน 4 กลุ่มอุตสาหกรรม ได้แก่ เกษตรและอุตสาหกรรมอาหาร กลุ่มสินค้าอุตสาหกรรม กลุ่มอสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง และกลุ่มบริการ โดยใช้ Modified Jones Model ทดลองสมมติฐานโดยใช้ t จากการทดสอบกลุ่มตัวอย่างทั้ง 23 บริษัทใน 4 กลุ่มอุตสาหกรรมในสมการต่าง ๆ คำนวณหาค่ารายการเกณฑ์คงค้างรวมของบริษัท จากกลุ่มอุตสาหกรรมจนได้รายการคงค้างระยะสั้นที่เกิดจากการดำเนินงานปกติจนนำไปสู่รายการคงค้างระยะสั้นที่เป็นผลจากการใช้ดุลยพินิจทางบัญชีของผู้บริหาร เป็นตัวชี้วัดว่าบริษัทมีการตกแต่งกำไรอันนำไปสู่การทดสอบ แม้ว่าจะทำให้เห็นว่าบริษัทส่วนใหญ่จะใช้วิธีการตกแต่งกำไรในปีที่ถูกเสนอซื้อหลักทรัพย์แบบครบวงจรกิจการ จะเห็นได้ชัดในกลุ่มอุตสาหกรรมอสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง อุตสาหกรรมเกษตรและอุตสาหกรรมอาหาร อุตสาหกรรมสินค้าอุตสาหกรรม อุตสาหกรรมบริการ ตัวเลขสอดคล้องกันที่ว่าบริษัทเหล่านี้มีการตกแต่งกำไรในงบการเงินของตนเองเพื่อมุ่งหวังให้งบการเงิน แสดงฐานะทางการเงินในปีก่อนหน้าปีที่ให้กิจการถูกเข้าซื้อให้สูงเกินจริงโดยใช้วิธีการทางบัญชีต่าง ๆ

ณัฐนิชา พูเพื่องสมบัติ (2559) คุณภาพงานสอบบัญชีและการตกแต่งกำไร ในช่วงปี พ.ศ.2554-2558 เป็นระยะเวลา 5 ปี ทั้งสิ้น 349 บริษัท โดยงานวิจัยชิ้นนี้ใช้การวิเคราะห์สถิติเชิงพรรณนา และการวิเคราะห์สมการถดถอย ในการศึกษาครั้งนี้ได้ใช้ขนาดของสำนักงานสอบบัญชี และระยะเวลาการเป็นผู้สอบบัญชีอย่างต่อเนื่องเป็นตัวแทนในการวัดคุณภาพงานสอบบัญชี ในส่วนของการตกแต่งกำไรนั้น ใช้รายการ คงค้างทางบัญชีตามข้อสมมติฐานพบว่า ขนาดของสำนักงานบัญชีและระยะเวลาเป็นผู้สอบบัญชี ทั้ง 2 ข้อสัมพันธ์เชิงลบกับการตกแต่งกำไรของกิจการ

ฉันทกร จันทรสาส์น (2560) ทำการศึกษาการจัดการกำไรและมูลค่าหนี้สินของบริษัทในกลุ่มอาหารและเครื่องดื่มในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย เพื่อเป็นการวัดอิทธิพลของมูลค่าหนี้สินที่มีผลต่อการจัดการกำไร ของบริษัทอาหารและเครื่องดื่มในตลาดหลักทรัพย์ ซึ่งจะใช้ข้อมูลบริษัทในตลาดหลักทรัพย์ จำนวน 24 บริษัท ระหว่างปี 2546-2557 รวมทั้งสิ้น 282 ตัวอย่างรวบรวมข้อมูลจากรายงานข้อมูลประจำปี (แบบ 56-1) การวิจัยนี้อาศัยการวิเคราะห์การถดถอยเชิงพหุ และการวิเคราะห์การจัดการกำไร จะใช้แบบจำลองรายการคงค้างของ Modified Jones ,1995 ผลการวิจัยพบว่ามูลค่าหนี้สินรวมเป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลในเชิงลบต่อการจัดการกำไรของบริษัทในกลุ่มธุรกิจอาหารและเครื่องดื่ม ทั้งยังจำแนกมูลค่าหนี้สินเป็นหนี้สินหมุนเวียน และหนี้สินไม่หมุนเวียน ทั้ง 2 ประเภทมีอิทธิพลเชิงลบกับการจัดการกำไรเช่นกัน

ปริศนา เยาวมาร ,เนตรดาว ชัยเขต และ กมลวรรณ รอดหรั่ง (2561) ทำการศึกษาเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบของคณะกรรมการตรวจสอบ กับค่าธรรมเนียมการสอบบัญชีของบริษัทจดทะเบียน กลุ่มตัวอย่างคือบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ระหว่างปี พ.ศ. 2555 - 2559 จำนวน 442 บริษัท ผลการวิจัย องค์ประกอบคณะกรรมการตรวจสอบบัญชีของกิจการกับค่าธรรมเนียมการสอบบัญชี พบว่าจำนวนคณะกรรมการตรวจสอบ มีความสัมพันธ์เชิงลบกับค่าธรรมเนียมการสอบบัญชี ส่วนด้านความเป็นอิสระของคณะกรรมการตรวจสอบ การมีความรู้ความชำนาญทางด้านการบัญชีของคณะกรรมการตรวจสอบและจำนวนการเข้าร่วมประชุมของคณะกรรมการตรวจสอบมีความสัมพันธ์ในเชิงบวกกับค่าธรรมเนียมการสอบบัญชี

ศิลปพร ศรีจันเพชร (2562) ทำการศึกษาโครงสร้างการถือหุ้นโดยรัฐบาลกับการจัดการกำไรของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ของการถือหุ้นโดยรัฐบาลหรือรัฐวิสาหกิจ กับการจัดการกำไร จำนวน 1,181 ตัวอย่าง โดยใช้ข้อมูลตั้งแต่ปี พ.ศ.2559 – 2561 และทำการวิเคราะห์ข้อมูลและทดสอบสมมติฐาน ด้วยเทคนิคการวิเคราะห์ ถดถอยพหุคูณ ผลการวิจัยพบว่า การถือหุ้นโดยรัฐบาลหรือรัฐวิสาหกิจมีความสัมพันธ์เชิงบวกอย่างมีนัยสำคัญกับการจัดการกำไร การวิจัยนี้เป็นการดูแลกิจการ รวมทั้งนักลงทุนสามารถนำผลการวิจัยไปใช้ เป็นข้อมูลพื้นฐานเพื่อการตัดสินใจลงทุน ปัจจัยด้านค่าตอบแทน และคุณภาพการสอบบัญชีที่ส่งผลต่อการจัดการกำไร

ปิยะณัฐ ฤนพุทธม ,ภัทรภร กนิพันธ์ และ สัมฤทธิ์ ศิริคะเนรัตน์ (2562) ศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อแรงจูงใจในการทำกำไรในบริษัท กลุ่มตัวอย่างเป็นบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ระหว่างปี 2555-2559 ใช้กลุ่มตัวอย่าง 1,665 ข้อมูล ผลการวิจัยพบว่า กระแสเงินสดจากการดำเนินงานส่งผลเชิงลบ ความสามารถในการทำกำไร (ผลตอบแทนจากสินทรัพย์) มีผลเชิงบวก ขณะที่ความเสี่ยงทางการเงินมีผลกระทบเชิงลบ แต่ไม่มีนัยสำคัญในการส่งผลต่อการจัดการ

กำไร ใช้ข้อมูลสถิติเชิงอนุมาน (Inferential statistics) โดยใช้วิธีสหสัมพันธ์เพียร์สัน (Peason Correlation Analysis)

อมรรัตน์ ดาวเรือง ,ปานฉัตร อาการักษ์ และ วัฒนา ยืนยง (2020) ศึกษาเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างสินทรัพย์ไม่มีตัวตน กระแสเงินสด และผลการดำเนินงานกับราคาหลักทรัพย์ของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย จำนวน 1,974 ข้อมูลในปี 2557-2561 ผลการวิจัยพบว่ากระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงาน อัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์และอัตรากำไรสุทธิ มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับราคาหลักทรัพย์

Mohammad Ebrahim Nawaiseh (2015) ศึกษาผลกระทบของคุณภาพการตรวจสอบบัญชีจากบุคคลภายนอก ต่อการจัดการรายได้ของธุรกิจธนาคาร :ประเทศจอร์แดน ซึ่งงานวิจัยนี้จะสามารถทำให้ผู้ใช้งบการเงินได้รับรู้การจัดการกำไรโดยการพิจารณาจากงบการเงินประจำปีได้จุดมุ่งหมายของการวิจัยเชิงสำรวจนี้คือการทดสอบการคาดการณ์ว่าคุณภาพการตรวจสอบภายนอกมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับการจัดการรายได้ ในขณะที่ความสำคัญหลักสามารถช่วยให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียคาดการณ์การจัดการรายได้โดยพิจารณาจากผู้รับมอบฉันทะบางรายการที่ไม่เปิดเผยต่อสาธารณะในรายงานประจำปี การวิจัยนี้ใช้ข้อมูลของธนาคารในประเทศจอร์แดน ที่อยู่ใน Amman Stock Exchange (ASE) เป็นข้อมูลระหว่างปี 2006-2010 ทั้งหมด 13 ธนาคาร ซึ่งคุณภาพการสอบบัญชีประกอบไปด้วย ระยะเวลาการเป็นผู้สอบบัญชี (Audit tenure) ค่าธรรมเนียมการสอบบัญชี (Audit fee) และการร่วมมือกันในการตรวจสอบกับองค์กรระหว่างประเทศ (INT) จากการทำงานวิจัยโดยใช้ข้อมูล 5 ปี ผลการศึกษาพบว่าคุณภาพการสอบบัญชี มีความสัมพันธ์กับการจัดการกำไร อย่างมีนัยสำคัญ คือเมื่อมีการตรวจสอบจากบุคคลภายนอกมากขึ้นจะทำให้การจัดการกำไรลดลง

Sarah Yasser, Mohamed Soliman (2018) ศึกษาผลกระทบของคุณภาพการสอบบัญชีที่มีต่อการจัดการกำไร ในประเทศกำลังพัฒนา : ประเทศอียิปต์ คุณภาพการสอบบัญชีแบ่งเป็นระยะเวลาของการใช้สำนักงานบัญชี (Audit firm size) ,ความเชี่ยวชาญของผู้สอบบัญชีแต่ละอุตสาหกรรม (Auditor industry specialization) ,และระยะเวลาการเป็นผู้สอบบัญชี (Auditor tenure) ของบริษัทจดทะเบียนในประเทศอียิปต์ เป็นการศึกษาระหว่างปี 2012-2016 ผลการศึกษาพบว่า ระยะเวลาการเป็นผู้สอบบัญชี (Auditor tenure) มีความสัมพันธ์เชิงบวกอย่างมีนัยสำคัญกับการจัดการรายได้ ส่วนตัวแปรอื่น ๆ ยังคงมีความสัมพันธ์ที่ไม่มีนัยสำคัญกับการจัดการกำไร

Nurlan Orazalin (2019) ศึกษาเกี่ยวกับ การจัดการกำไร ,คุณภาพการสอบบัญชี และต้นทุนหนี้สิน : เศรษฐกิจของเอเชียกลาง การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา การจัดการกำไร และคุณภาพการสอบบัญชีที่ส่งผลกระทบต่อต้นทุนหนี้สินของกิจการ ตัวอย่างการศึกษาประกอบด้วย บริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์คาซัคสถาน (KASE) ตั้งแต่ปี 2011-2016 ผลการศึกษาพบว่า การจัดการรายได้มีความสัมพันธ์เชิงลบกับต้นทุนหนี้สิน ผลการวิจัยยังบ่งชี้ว่าคุณภาพการตรวจสอบที่สูงขึ้นทำให้ต้นทุนหนี้สินลดลง และคุณภาพการตรวจสอบไม่มีผลกระทบต่อการจัดการรายได้ และผลกระทบของรายได้การบริหารต้นทุนหนี้สินไม่แตกต่างกัน

Lukman Ahmad, Edi Suhara and Yusri Ilyas (2016) ศึกษาผลกระทบของคุณภาพการสอบบัญชีที่ส่งผลต่อการจัดการกำไร กลุ่มบริษัทผู้ผลิต ที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ ประเทศอินโดนีเซีย ในการวิจัยนี้ เป็นการวัดคุณภาพการสอบบัญชี แบ่งเป็น 2 หัวข้อ คือ ขนาดของ

สำนักงานสอบบัญชี (Audit Size) ว่าเป็น Big 4 หรือไม่และ ความเชี่ยวชาญในการตรวจสอบบัญชีของอุตสาหกรรมนั้น ๆ กลุ่มตัวอย่างในการศึกษาประกอบด้วย ที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์อินโดนีเซีย มีจำนวน 420 ตัวอย่าง ตั้งแต่ปี 2010 -2013 มีการใช้การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ เพื่อหาความสัมพันธ์ผลการศึกษาพบว่า ขนาดของ บริษัท ผู้สอบบัญชานั้นมีความสัมพันธ์ในทางลบกับการจัดการกำไรของ บริษัทผู้ผลิต ในประเทศอินโดนีเซีย ผู้ตรวจสอบบัญชีรายใหญ่ (Big 4) จะมีการจัดการกำไรน้อยกว่าที่ตรวจสอบโดยผู้สอบบัญชีที่ไม่ใช่รายใหญ่ (Big 4) นอกจากนี้ การศึกษานี้ยังพบว่า บริษัทผู้ผลิตของประเทศอินโดนีเซีย การตรวจสอบโดยผู้สอบที่เป็นผู้เชี่ยวชาญในอุตสาหกรรมจะส่งผลให้มีการจัดการกำไรลดลง

Hashem Valipour, Mehdi Moradbeygi. (2011) ศึกษาความสัมพันธ์ของหนี้สินและคุณภาพกำไร ของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ในเมืองเตหะราน (TSE) จำนวน 81 บริษัท ในปี 2005-2009 ใช้การทดสอบสมมติฐานการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ ผลการศึกษาพบว่าหนี้สินมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับคุณภาพกำไร

ตารางที่ 2.1 สรุปบทบาทวาระธรรมดานำการจัดการกำรใดของกิจการ คุณภาพการสอบบัญชี อัตรส่วนหนี้สิน และกระแสเงินสดจากกิจกรรม

ดำเนินงาน งานวิจัยอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัยนี้

ผู้ทำการศึกษา	ตัวแปรที่ทำการศึกษา	สรุป	ผลการศึกษา
1. พรทิวา ขาวสะอาด (2555)	ตัวแปรอิสระ - อัตรการเติบโต - ค่าตอบแทนผู้บริหาร - ความเป็นอิสระของคณะกรรมการตรวจสอบ ตัวแปรตาม - ระดับการกำรกำไร	+ +	อัตรการเติบโตและค่าตอบแทนของผู้บริหารมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับระดับการกำรกำไรอย่างมีนัยสำคัญ ปัจจัยความเป็นอิสระของคณะกรรมการตรวจสอบ ไม่มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญกับระดับการกำรกำไร
2. ศิลพร ศรีเงินเพชร (2562)	ตัวแปรอิสระ - การถือหุ้นโดยรัฐบาลหรือรัฐวิสาหกิจ (Owner_Gov) ตัวแปรตาม - การกำรกำไร (EM)	+	ผลการวิจัยพบว่า การถือหุ้นโดยรัฐบาลหรือรัฐวิสาหกิจมีความสัมพันธ์เชิงบวกอย่างมีนัยสำคัญกับ การกำรกำรกำไรของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

ตารางที่ 2.1 สรุปบทบาทวาระกรรมการด้านบริหารจัดการกำไรของกิจการ คุณภาพการสอบบัญชี อัตรากำไรส่วนหนึ่งสิน และกระแสเงินสดจากกิจกรรม

ดำเนินงาน งานวิจัยอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัยนี้ (ต่อ)

ผู้ทำการศึกษา	ตัวแปรที่ทำการศึกษา	สรุป	ผลการศึกษา
3. ทศนีย์นารถ ลิมสุทิววันภูมิ และ มยุขพันธ์ ไซม่นคง (2558)	ตัวแปรอิสระ - ค่าตอบแทนผู้บริหาร - ผลการดำเนินงาน การผู้บริหารที่ในกลุ่มพลังงานและ กรณีศึกษาบริษัทในกลุ่มพลังงานและ สาธารณูปโภค	- -	ค่าตอบแทนของผู้บริหารกับการจัดการกำไรมีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงข้าม และผลการดำเนินงานคือกระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงานนอกจากนี้พบว่าถ้ามีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงข้าม นอกจากนั้นพบว่าการดำเนินงานที่วัดจากอัตราส่วนผลตอบแทนต่อสินทรัพย์รวม และอัตราการเติบโตของรายได้กับการจัดการกำไรมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกัน
4. ญัฐนิชา พู่ทองสมบัติ (2559)	คุณภาพงานสอบบัญชีและการ ตกแต่งกำไร	ตัวแปรอิสระ - ขนาดของสำนักงานสอบบัญชี - ระยะเวลาการเป็นผู้สอบบัญชีอย่าง ต่อเนื่อง ตัวแปรตาม - การตกแต่งกำไรรายการคงค้างทาง บัญชีส่วนที่เกิด จากดุลยพินิจของผู้บริหารที่มีความสัมพันธ์ในเชิงลบ ต่อขนาดของสำนักงานสอบบัญชี เช่นเดียวกันกับ ความสัมพันธ์ระหว่างรายการคงค้างบัญชีส่วนที่เกิด จากผู้บริหารและระยะเวลาการเป็นผู้สอบบัญชีอย่าง ต่อเนื่องมีความสัมพันธ์เชิงลบอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ	

ตารางที่ 2.1 สรุปบทพบวรรณกรรมด้านการจัดการกำไรของกิจการ คุณภาพการสอบบัญชี อัตรากำไรส่วนหนึ่งสิน และกระแสเงินสดจากกิจกรรม

ดำเนินงาน งานวิจัยอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัยนี้ (ต่อ)

ผู้ทำการศึกษา	ตัวแปรที่ทำการศึกษา	สรุป	ผลการศึกษา
5. ฉันทกร จันทรสาน (2560)	ตัวแปรอิสระ -มูลค่าหนึ่งสิน ตัวแปรตาม -การจัดการกำไรและมูลค่าหนึ่งสินของบริษัทในกลุ่มอาหารและเครื่องดื่มในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย	-	ผลการวิจัยพบว่ามูลค่าหนึ่งสินรวมมีอิทธิพลในเชิงลบกับการจัดการกำไรของบริษัทในกลุ่มอาหารและเครื่องดื่มในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย
6. บิยะณัฐ อนุพุทธตม, ภัทรภร กิรินทร์ และ สัมฤทธิ์ ศิริคะณรัตน์ (2562)	ตัวแปรอิสระ -การจัดการกำไร ตัวแปรอิสระ -ความเติบโตของบริษัท -ความสามารถในการทำกำไร -ความเสี่ยงทางการเงิน -กระแสเงินสดจากการดำเนินงาน	+ + - -	ผลการวิจัย พบว่า กระแสเงินสดจากการดำเนินงาน ส่งผลเชิงลบ ความสามารถในการทำกำไร (ผลตอบแทนจากสินทรัพย์) มีผลเชิงบวก ขณะที่ความเสี่ยงทางการเงินมีผลกระทบต่องบเชิงลบ แต่ไม่มีนัยสำคัญในการส่งผลต่อการจัดการกำไร ใช้ข้อมูลสถิติเชิงอนุมาน (Inferential statistics) โดยใช้วิธีสหสัมพันธ์เพียร์สัน (Peason Correlation Analysis)
ปัจจัยที่ส่งผลต่อแรงจูงใจในการทำกำไรในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย กลุ่มตัวอย่างเป็นบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย	ตัวแปรตาม -การจัดการกำไร		

ตารางที่ 2.1 สรุปบทบาทวาระธรรมดานำการจัดการกำรของกิจการ คุณภาพการสอบบัญชี อัตรส่วนหนี้สิน และกระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงาน งานวิจัยอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัยนี้ (ต่อ)

ผู้ทำการศึกษา	ตัวแปรที่ทำการศึกษา	สรุป	ผลการศึกษา
7. ันยกร จันทรสาส์น (2558) ความสัมพันธ์ระหว่างหนี้สินและคุณภาพกำรของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ เอ็ม เอ ไอ(MAI) ของประเทศไทย	ตัวแปรอิสระ -หนี้สินรวม ,หนี้สินหมุนเวียน, หนี้สินไม่หมุนเวียน, หนี้สินจากสถาบันการเงิน และหนี้สินที่ไม่ได้เกิดจากสถาบันการเงิน	-	ผลการวิจัยพบว่าปริมาณหนี้สินมีอิทธิพลเชิงบวกต่อระดับคุณภาพกำร โดยแบ่งเป็น หนี้สินรวม หนี้สินหมุนเวียน หนี้สินไม่หมุนเวียน หนี้สินที่เกิดจากสถาบันการเงินและไม่ใช่สถาบันการเงิน ในกรณีที่มีการกำหนดตัวแปรควบคุม เพื่อให้ทุกบริษัทมีความใกล้เคียงกัน กล่าวโดยสรุปถ้ากิจการมีการก่อหนี้สินปริมาณเพิ่มขึ้น ทำให้มีคุณภาพกำรสูงขึ้น และการจัดการกำรใดในกิจการจะน้อยลง
8. เอกภักดิ์ ศิริวิเทศ (2559) การถูกเข้าซื้อกิจการ และการตกแต่งกำไร: กรณีศึกษา บริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย	ตัวแปรอิสระ -การเข้าซื้อกิจการไม่ว่าจะด้วยวิธีการซื้อสินทรัพย์ หรือถือหุ้น ตัวแปรตาม -การตกแต่งกำไร	∅	จากการศึกษาพบว่า กลุ่มอุตสาหกรรมอสังหาริมทรัพย์ และก่อสร้าง กลุ่มเกษตรและอาหาร กลุ่มสินค้าอุตสาหกรรม อุตสาหกรรมบริการ ตัวเลขสอดคล้องกันที่ว่าบริษัทเหล่านี้มีการตกแต่งกำไรในงบการเงินของตนเองเพื่อมุ่งหวังให้งบการเงิน แสดงฐานะทางการเงินในปีก่อนหน้าปีที่ให้กิจการถูกเข้าซื้อให้สูงเกิดจริงโดยใช้วิธีการทางบัญชีต่าง ๆ ภายใต้อุบายพิถีพิถันของกรรมการ

ตารางที่ 2.1 สรุปทบทวนวรรณกรรมด้านการจัดการกำไรของกิจการ คุณภาพการสอบบัญชี อัตราส่วนหนี้สิน และกระแสเงินสดจากกิจกรรม

ดำเนินงาน งานวิจัยอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัยนี้ (ต่อ)

ผู้ทำการศึกษา	ตัวแปรที่ทำการศึกษา	สรุป	ผลการศึกษา
9. Sarah Yasser and Mohamed Soliman (2018)	ตัวแปรอิสระ -ระยะเวลาของการใช้สำนักงานบัญชี (Audit Firm Tenure) - ระยะเวลาการเป็นผู้สอบบัญชี (Audit Partner Tenure) -ความเชี่ยวชาญของผู้สอบบัญชีแต่ละอุตสาหกรรม (Auditor industry specialization) ตัวแปรตาม -การจัดการกำไรผ่านรายการค้างใช้ -ดุลยพินิจผู้บริหาร	∅ + ∅	ระยะเวลาการเป็นผู้สอบบัญชี (Auditor tenure) มีความสัมพันธ์เชิงบวกอย่างมีนัยสำคัญกับการจัดการรายได้ ส่วนตัวแปรอื่น ๆ ยังคงมีความสัมพันธ์ที่ไม่มีนัยสำคัญกับการจัดการรายได้

ตารางที่ 2.1 สรุปบทบาทวอร์รณกรรมด้านการจัดการกำไรของกิจการ คุณภาพการสอบบัญชี อัตรากำไรส่วนหนึ่งสิน และกระแสเงินสดจากกิจกรรม

ดำเนินงาน งานวิจัยอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัยนี้ (ต่อ)

ผู้ทำการศึกษา	ตัวแปรที่ทำการศึกษา	สรุป	ผลการศึกษา
10. อมรรรัตน์ ดาเวียง . ปานฉัตร อากรรักษ์ , วัฒนา ยืนยง (2563) ความสัมพันธ์ระหว่างสินทรัพย์ไม่มี ตัวตน กระแสเงินสด และผลการ ดำเนินงานกับราคาหลักทรัพย์ของ บริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ แห่งประเทศไทย	ตัวแปรอิสระ -สินทรัพย์ไม่มีตัวตนที่ระบุได้ -ค่าความนิยม -กระแสเงินสดจากการดำเนินงาน -กระแสเงินสดจากการลงทุน -กระแสเงินสดจากการจัดหา -อัตรากำไรส่วนหนึ่งสินทรัพย์ -อัตรากำไรสุทธิต่อหุ้น	+ + +	จากการศึกษาพบว่า กระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงาน อัตรากำไรส่วนหนึ่งสินทรัพย์และอัตรากำไรสุทธิ มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับราคาหลักทรัพย์ และกระแสเงินสดจากกิจกรรมมีงานพบว่ามีความสัมพันธ์เชิงลบกับราคาหลักทรัพย์ ส่วนสินทรัพย์ไม่มีตัวตนที่ระบุได้ ค่าความนิยม และกระแสเงินสดจากกิจกรรมลงทุนไม่พบความสัมพันธ์

ตารางที่ 2.1 สรุปบทบาทวาระธรรมด้านการจัดการกำไรของกิจการ คุณภาพการสอบบัญชี อัตรากำไรสุทธิ อัตรากำไรสุทธิ และกระแสเงินสดจากกิจกรรม

ดำเนินงาน งานวิจัยอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัยนี้ (ต่อ)

ผู้ทำการศึกษา	ตัวแปรที่ทำการศึกษา	สรุป	ผลการศึกษา
11.Lukman Ahmad, Edi Suhara and Yusri Ilyas (2016)	<p>ตัวแปรอิสระ</p> <p>คุณภาพการสอบบัญชี</p> <ul style="list-style-type: none"> - ขนาดของสำนักงานสอบบัญชี (Audit Size) ว่าเป็น Big 4 หรือไม่ - ความเชี่ยวชาญในการตรวจสอบบัญชีของอุตสาหกรรม <p>ตัวแปรตาม</p> <ul style="list-style-type: none"> - การจัดการกำไร 	-	<p>ผลการศึกษาพบว่า ขนาดของบริษัทผู้สอบบัญชีนั้นมีความสัมพันธ์ในทางลบกับการจัดการกำไรของบริษัทผู้ผลิต ในประเทศอินโดนีเซีย ผู้ตรวจสอบบัญชีรายใหญ่ (Big 4) จะมีการจัดการกำไรน้อยกว่าที่ตรวจสอบโดยผู้สอบบัญชีที่ไม่ใช่รายใหญ่ (Non Big 4) นอกจากนี้ การศึกษานี้ยังพบว่า บริษัทผู้ผลิตของประเทศอินโดนีเซีย การตรวจสอบโดยผู้สอบที่เป็นผู้เชี่ยวชาญในอุตสาหกรรมจะส่งผลให้มีการจัดการกำไรลดลง</p>

ตารางที่ 2.1 สรุปบทบาทวาระธรรมดานการจัดการกำรของกิจการ คุณภาพการสอบบัญชี อัตรำส่วนหนี้สิน และกระแสเงินสดจากกิจกรรม

ดำเนินงำน งานวิจัยอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัยนี้ (ต่อ)

ผู้ทำการศึกษา	ตัวแปรที่ทำการศึกษา	สรุป	ผลการศึกษา
12.Nural Orazalin (2019) ศึกษาเกี่ยวกับ การจัดการกำร , คุณภาพการสอบบัญชี และ ต้นทุน หนี้สิน : เศรษฐกิจของเอเชียกลาง	ตัวแปรอิสระ - การจัดการกำร - คุณภาพการสอบบัญชี ตัวแปรตาม - ต้นทุนหนี้สินของกิจการ	- ∅	การจัดการรายได้มีความสัมพันธ์เชิงลบกับต้นทุนหนี้สิน ผลการวิจัยยังบ่งชี้ว่าคุณภาพการตรวจสอบที่สูงขึ้นทำให้ ต้นทุนหนี้สินลดลง และคุณภาพการตรวจสอบไม่มี ผลกระทบต่อการจัดการรายได้ และผลกระทบของ รายได้การบริหารต้นทุนหนี้สินไม่แตกต่างกัน
13. Hashem Valipour and Mehdi Moradbeygi. (2011) ความสัมพันธ์ระหว่างหนี้สินของ กิจการกับคุณภาพกำร	ตัวแปรอิสระ - หนี้สิน - ตัวแปรตาม - คุณภาพกำร	+	ทำการการศึกษาบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ ในเมืองเตหะราน (TSE) จำนวน 81 บริษัทในปี 2005- 2009 ผลการศึกษาพบว่า หนี้สินมีความสัมพันธ์เชิงบวก กับคุณภาพกำร

ตารางที่ 2.1 สรุปบททวนวรรณกรรมด้านการจัดการกำไรของกิจการ คุณภาพการสอบบัญชี อัตราส่วนหนี้สิน และกระแสเงินสดจากกิจกรรม

ดำเนินงาน งานวิจัยอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัยนี้ (ต่อ)

ผู้ทำการศึกษา	ตัวแปรที่ทำการศึกษา	สรุป	ผลการศึกษา
14. Mohammad Ebrahim Nawaiseh . (2015)	ตัวแปรอิสระ คุณภาพการสอบบัญชี - ระยะเวลาการเป็นผู้สอบบัญชี (Audit tenure) - ค่าธรรมเนียมการสอบบัญชี (Audit fee) - การรวมมือกันใน การตรวจสอบกับองค์กรระหว่างประเทศ	- - - -	ผลการศึกษาพบว่า คุณภาพการสอบบัญชี ประกอบไปด้วย ระยะเวลาการเป็นผู้สอบบัญชี (Audit tenure) ค่าธรรมเนียมการสอบบัญชี (Audit fee) และ การรวมมือกันในการตรวจสอบกับองค์กรระหว่างประเทศ (INT) มีความสัมพันธ์เชิงลบกับการจัดการกำไร คือเมื่อมีการตรวจสอบจากบุคคลภายนอกมากขึ้นจะทำให้การ จัดการกำไรลดลง
	ตัวแปรตาม -การจัดการกำไร		

จากการทบทวนวรรณกรรม ในประเด็นการจัดการกำไร คุณภาพการสอบบัญชี อัตราส่วนหนี้สินของกิจการ และงบกระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงาน จากผู้วิจัยที่ผ่านมาแล้วทำให้ผู้วิจัยสังเกตเห็นปัญหาของการจัดการกำไรของแต่ละกิจการ และมีตัวแปรหรือปัจจัยที่ส่งผลการจัดการกำไร แต่ในงานวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยมีความสนใจและต้องการศึกษาว่าการที่กิจการมีคุณภาพการสอบบัญชี อัตราส่วนหนี้สิน และงบกระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงาน จะส่งผลการจัดการกำไรของกิจการหรือไม่ โดยวิธีการวัดตัวแปรตาม คือการจัดการกำไรจะใช้ Modified Jones Model (1995) เป็นตัววัดตัวแปร

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การค้นคว้าอิสระนี้เป็นการศึกษา คุณภาพการสอบบัญชี อัตราส่วนหนี้สิน และ กระแสเงินสด จากกิจกรรมดำเนินงาน ที่มีผลต่อการจัดการกำไรของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย โดยผู้วิจัยได้ศึกษารวบรวมข้อมูลและทฤษฎีต่าง ๆ พร้อมทั้งได้กำหนดแนวทางในการดำเนินการศึกษานำข้อมูลมาสรุปและสร้างเครื่องมือวิจัย เพื่อให้การศึกษานี้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ จึงขอเสนอรายละเอียดการดำเนินการวิจัย ตามลำดับดังนี้

- 3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
- 3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
- 3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล
- 3.4 วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล

3.1 ประชากรกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

บริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ปี พ.ศ. 2562 ทุกกลุ่มอุตสาหกรรม ยกเว้นกลุ่มธุรกิจการเงิน เช่น ธนาคาร

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ศึกษาในงานวิจัยนี้ได้แก่ บริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ที่มีงบการเงินและข้อมูลที่สมบูรณ์เพียงพอในการคำนวณหาค่าตัวแปรตามที่กำหนด ทั้งนี้ เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ในการวิจัย และสามารถนำไปวิเคราะห์ข้อมูลให้สามารถเปรียบเทียบกันได้ของ ข้อมูลกลุ่มประชากรจากเงื่อนไขในการคัดเลือกดังกล่าวทำให้ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 343 ตัวอย่าง ผู้วิจัยได้กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้แนวคิดของทาโร ยามาเนะ (Taro Yamane, 1973, pp.727-728) ซึ่งเสนอว่าขนาดของกลุ่มตัวอย่างสำหรับการวิเคราะห์การถดถอยเชิงเส้นพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) ต้องมีขนาดตัวอย่างอย่างน้อย 20 เท่าของตัวแปรที่ศึกษา สำหรับการศึกษานี้มีตัวแปรที่ใช้ในการศึกษาทั้งหมด 7 ตัวแปร ดังนั้นจำนวนกลุ่มตัวอย่างขั้นต่ำจึงเป็น 219 ตัวอย่าง เนื่องจากผู้วิจัยได้ทำการวิจัยแบ่งเป็น 2 ส่วนที่จะใช้ข้อมูลที่ต่างกันออกไปเพื่อให้สอดคล้องกับตัวแปรต้นที่ใช้ในการวิจัย ดังนี้

1. การดำเนินการวิจัยตามกรอบตัวแปรต้น คุณภาพการสอบบัญชี อัตราส่วนหนี้สิน และ กระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงาน จะเป็นการใช้ข้อมูลงบการเงินของบริษัทในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยทั้งหมด ยกเว้นกลุ่มธุรกิจการเงิน วันที่ 31 ธันวาคม 2562 มีจำนวนรวม 486 บริษัท แบ่งตามกลุ่มอุตสาหกรรมดังนี้

1. กลุ่มเกษตรและอุตสาหกรรมอาหาร จำนวน 53 บริษัท
2. กลุ่มเทคโนโลยี จำนวน 36 บริษัท
3. กลุ่มทรัพยากร จำนวน 49 บริษัท

4. กลุ่มบริการ จำนวน 114 บริษัท
5. กลุ่มสินค้าอุตสาหกรรม จำนวน 94 บริษัท
6. กลุ่มสินค้าอุปโภคบริโภค จำนวน 41 บริษัท
7. กลุ่มอสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง จำนวน 99 บริษัท

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การศึกษาในครั้งนี้ผู้วิจัยได้ศึกษางานวิจัยในอดีตและยุคที่ใช้ตัวแปรจากงานวิจัยของ พรทิวา ขาวสอาด (2555) , พชร พยับบรรณางกูร (2558) , ปิยะณัฐ ฤนพุททาคม , ภัทรภร กินีพันธ์ , สัมฤทธิ์ ศิริคะเนรัตน์ (2562) และ ทศนีย์นารถ ลิ้มสุทธีวันภูมิ (2558) เป็นเครื่องมือ ในการวิจัยสำหรับ เก็บข้อมูลตัวแปรต่าง ๆ ซึ่งมีวิธีการวัดค่าตัวแปร ดังต่อไปนี้

3.2.1 ตัวแปรอิสระ (Independent Variables) คือ ตัวแปรที่มีผลกระทบต่อตัวแปรตาม จาก โครงสร้างตัวแบบที่ใช้ในการศึกษาและจากการทบทวนวรรณกรรมตัวแปรที่สนใจในการศึกษาครั้งนี้คือ

1. คุณภาพการสอบบัญชี กนกอร แก้วประภา, รติยา ไชลายหงษ์ และ อรพรรณ ชันวัง (2556, pp. 37-44) การสอบบัญชีเป็นกลไกสำคัญที่สร้างความเชื่อมั่นแก่ผู้ใช้งบการเงินว่ามีความถูกต้อง ตามควรและจัดขึ้นตรงตามมาตรฐานการสอบบัญชี หรือไม่ รวมทั้งแสดงข้อมูลเกี่ยวกับฐานะการเงินของ กิจการได้อย่างเหมาะสมมากเพียงใด โดยจะแบ่งออกได้ดังนี้

1.1 ขนาดสำนักงานสอบบัญชี (Audit firm Size) ในงานวิจัยนี้ได้กำหนดขนาดของสำนักงานสอบบัญชีระหว่างกลุ่ม Big 4 และกลุ่ม Non-Big 4 กำหนดค่าเป็นตัวแปร ดัมมี่ (Dummy Variable)

- 1.บริษัท ไพร้ซวอเตอร์เฮาส์คูเปอร์ส แอคชัวเรียล เซอร์วิสเชส(ประเทศไทย) จำกัด (PWC) = 1
- 2.บริษัท ดีลอยท์ ทูช ไร้มัทส โซยยศ สอบบัญชี จำกัด (Deloitte) = 1
- 3.บริษัท สำนักงาน เอ็นส์ท แอนด์ ยัง จำกัด (EY) = 1
- 4.บริษัท เคพีเอ็มจี ภูมิไชย กรุ๊ป (KPMG) = 1
- 5.สำนักงานบัญชีอื่น ๆ = 0

1.2 ระยะเวลาสำนักงานสอบบัญชี (Audit firm Tenure) กำหนดให้สำนักงานสอบบัญชีที่ทำการตรวจสอบบริษัทติดต่อกันเป็นระยะเวลา 3 ปีขึ้นไป กำหนดค่าตัวแปรดัมมี่ (Dummy Variable) เช่นเดียวกับงานวิจัยของ Mgbame et al. (2012, pp. 54-162)

1. ระยะเวลาของสำนักงานสอบบัญชีเดิมระยะเวลาติดต่อกัน 3 ปี ขึ้นไป = 1
2. ระยะเวลาของสำนักงานสอบบัญชีเดิมระยะเวลาติดต่อกันไม่ถึง 3 ปี = 0

1.3 ค่าบริการสอบบัญชี (Audit fee) ใช้ค่าบริการสอบบัญชีจากข้อมูลในงบการเงิน เพื่อหาความสัมพันธ์กับตัวแปรตาม การจัดการกำไร โดย Descriptive statistics และเนื่องจากค่าสอบบัญชีมีมูลค่าที่ต่างกันมากในแต่ละบริษัท จึงทำการปรับค่าตัวเลขให้อยู่ในฐานเดียวกัน โดยใช้ค่าลอการิทึม (Logarithm) ของค่าธรรมเนียมการสอบบัญชี

2. อัตราส่วนหนี้สิน (Debt Ratio) เป็นการพิจารณาอิทธิพลของหนี้สินแต่ละประเภทที่จะมีต่อการจัดการกำไร Liu et al. (2011) และ ฉันทกร จันทร์สาส์น (2560) ให้ข้อมูลว่าถ้ากิจการมีหนี้สินระยะยาวสูงจะทำให้มีการจัดการกำไรต่ำกว่าการที่กิจการมีหนี้สินระยะสั้น โดยแบ่งหนี้สินตามหัวข้อต่อไปนี้

2.1 อัตราส่วนหนี้สินรวมต่อสินทรัพย์รวม (Debt Ratio) เป็นอัตราส่วนที่เปรียบเทียบการมีหนี้สินของกิจการ

$$\text{อัตราส่วนหนี้สินรวมต่อสินทรัพย์รวม (Debt Ratio)} = \frac{\text{มูลค่าหนี้สินรวม}}{\text{สินทรัพย์รวม}}$$

2.2 อัตราส่วนหนี้สินจากสถาบันการเงินต่อสินทรัพย์รวม (FDebt Ratio) เป็นอัตราส่วนที่เปรียบเทียบการมีหนี้สินที่เกิดจากสถาบันการเงินของกิจการ

$$\text{อัตราส่วนหนี้สินจากสถาบันการเงินต่อสินทรัพย์รวม (FDebt Ratio)} = \frac{\text{มูลค่าหนี้สินจากสถาบันการเงิน}}{\text{สินทรัพย์รวม}}$$

2.3 อัตราส่วนหนี้สินไม่ได้เกิดจากสถาบันการเงินต่อสินทรัพย์รวม (NDebt Ratio) เป็นอัตราส่วนที่เปรียบเทียบการมีหนี้สินที่ไม่ได้เกิดจากสถาบันการเงินของกิจการ

$$\text{อัตราส่วนหนี้สินจากสถาบันการเงินต่อสินทรัพย์รวม (NDebt Ratio)} = \frac{\text{มูลค่าหนี้สินไม่ได้เกิดจากสถาบันการเงิน}}{\text{สินทรัพย์รวม}}$$

3.2.2 ตัวแปรควบคุม

ขนาดของกิจการ (Firm size) คือขนาดของบริษัทในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย วัดจากมูลค่าสินทรัพย์ เนื่องจากสินทรัพย์เป็นการแสดงฐานะของบริษัทที่จะก่อให้เกิดมูลค่าทางบัญชีในอนาคต และมูลค่าของสินทรัพย์แต่ละบริษัทมีมูลค่าที่แตกต่างกันมากจึงจะใช้ค่าลอการิทึม (Logarithm) ของสินทรัพย์รวมของกิจการ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562

3.2.3 ตัวแปรตาม (Dependent Variables) คือ ตัวแปรที่ได้รับผลกระทบจากตัวแปรอิสระจากโครงสร้างแบบที่ได้ศึกษามา คือการจัดการกำไร (Earning Management) ฉันทกร จันทรสาส์น, (2560) จากการวิจัยในอดีต มีการทดสอบการจัดการกำไรเพื่อใช้ในการหาความแตกต่างกันของกำไรตามเกณฑ์คงค้าง (Net Income : NI) กับกระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงาน (Cash Flow from Operations: CFO) คือ รายการคงค้างรวม (Total Accrual:TA) โดยความแตกต่างที่ได้มี 2 ส่วนคือ รายการคงค้างที่อยู่ในดุลยพินิจของผู้บริหาร (Discretionary Accruals: DA) และรายการคงค้างที่ไม่ได้อยู่ในดุลยพินิจของผู้บริหาร (Non Discretionary Accruals: NDA) จากสมการ

$$\text{Total Accruals} = \text{NDA} + \text{DA}$$

รายการคงค้างที่ไม่ได้เกิดจากการใช้ดุลยพินิจของผู้บริหาร (NDA) เป็นความแตกต่างระหว่างกำไรตามเกณฑ์คงค้างกับกระแสเงินสดในการดำเนินงานในระดับปกติ (Jones, 1991, pp.207) จะทำการพิจารณาว่ากิจการได้ทำการจัดการกำไรหรือไม่จะต้องพิจารณาจากรายการคงค้างที่เกิดจากดุลยพินิจของผู้บริหาร (DA)

- รายการคงค้างที่เกิดจากการใช้ดุลยพินิจของผู้บริหาร (DA) มีค่าเป็นบวก (+) ตกแต่งกำไรให้สูงขึ้น
- รายการคงค้างที่เกิดจากการใช้ดุลยพินิจของผู้บริหาร (DA) มีค่าเป็นลบ (-) ตกแต่งกำไรให้ต่ำลง

ในงานวิจัยนี้จะทำการประมาณค่ารายการคงค้างที่เกิดจากการใช้ดุลยพินิจของผู้บริหาร (NDA) ตามแนวทางของ Modified Jones Model โดยมีขั้นตอนดังนี้

ขั้นที่ 1 คำนวณหารายการคงค้างรวม ($TA_{i,t}$) ตามสมการที่ (1)

$$TA_{i,t} = NI - CFO_{i,t} \quad (1)$$

โดยที่ $TA_{i,t}$ คือ รายการคงค้างรวมของบริษัท i ในปี t

$NI_{i,t}$ คือ กำไรสุทธิของบริษัท i ในปี t

$CFO_{i,t}$ คือ กระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงานของ บริษัท i ในปี t

ขั้นที่ 2 คำนวณหาค่าสัมประสิทธิ์ในสมการที่ (2) โดยค่า ของ $TA_{i,t}$ มาจากสมการที่ (1)

$$\frac{TA_{i,t}}{A_{i,t-1}} = \alpha_1 \left(\frac{1}{A_{i,t-1}} \right) + \alpha_2 \left(\frac{\Delta REV_{i,t} - \Delta REC_{i,t}}{A_{i,t-1}} \right) + \alpha_3 \left(\frac{PPE_{i,t}}{A_{i,t-1}} \right) + e_{i,t} \quad (2)$$

โดยที่ α_1 คือ ค่าคงที่ของบริษัท i ในปี t

α_2, α_3 คือ ค่าสัมประสิทธิ์สมการกำลังสองน้อยที่สุด

$A_{i,t-1}$ คือ สินทรัพย์รวมของบริษัท i ในปี $t-1$

$\Delta REV_{i,t}$ คือ รายได้รวมของบริษัท i ในปี t - รายได้ รวมของบริษัท i ในปี $t-1$

$\Delta REC_{i,t}$ คือ ลูกหนี้ของบริษัท i ในปี t - ลูกหนี้ของ บริษัท i ในปี $t-1$

$PPE_{i,t}$ คือ ที่ดินอาคารและอุปกรณ์ของบริษัท i ในปี t

$e_{i,t}$ คือ ค่าความคลาดเคลื่อนของบริษัท i ในปี t

ขั้นที่ 3 นำค่าสัมประสิทธิ์จากสมการที่ (2) มาคำนวณหา รายการคงค้างที่ไม่อยู่ในดุลยพินิจของผู้บริหาร (NDA) ตามสมการที่ (3)

$$NDA_{i,t} = \alpha_1 \left(\frac{1}{A_{i,t-1}} \right) + \alpha_2 \left(\frac{\Delta REV_{i,t} - \Delta REC_{i,t}}{A_{i,t-1}} \right) + \alpha_3 \left(\frac{PPE_{i,t}}{A_{i,t-1}} \right) \quad (3)$$

โดยที่ $NDA_{i,t}$ คือ รายการคงค้างที่ไม่อยู่ในดุลยพินิจของ ผู้บริหารของบริษัท i ในปี t

ขั้นที่ 4 คำนวณหารายการคงค้างที่อยู่ในดุลยพินิจของ ผู้บริหาร ($DA_{i,t}$) ในสมการที่ (4) โดยค่า $TA_{i,t}$ มาจาก สมการที่ (1) ค่าของ $NDA_{i,t}$ มาจากสมการที่ (3)

$$DA_{i,t} = \frac{TA_{i,t}}{A_{i,t-1}} - NDA_{i,t} \quad (4)$$

โดยที่

$DA_{i,t}$ = คือ รายการคงค้างที่อยู่ในดุลยพินิจของผู้บริหาร ของบริษัท i ในปี t

เมื่อได้ค่าตัวเลขของรายการคงค้างที่อยู่ในดุลยพินิจของผู้บริหารแล้วนำมาทดสอบเพื่อหาความสัมพันธ์กับตัวแปรอิสระคือ คุณภาพการสอบบัญชี แบ่งออกเป็น 3 หัวข้อ ขนาดของสำนักงานสอบบัญชี และระยะเวลาการเป็นผู้สอบบัญชีของกิจการ และค่าธรรมเนียมการสอบบัญชี อัตราส่วนหนี้สินแบ่งได้เป็น 3 หัวข้อ อัตราส่วนหนี้สินรวมต่อสินทรัพย์รวม อัตราส่วนหนี้สินจากสถาบันการเงินต่อสินทรัพย์รวม และอัตราส่วนหนี้สินไม่ได้เกิดจากสถาบันการเงินต่อสินทรัพย์รวม กระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงาน มีตัวแปรควบคุมคือเป็นขนาดของกิจการ ซึ่งวัดได้จากมูลค่าสินทรัพย์ของกิจการ

ตัวแปรที่ใช้ในการหาความสัมพันธ์ในงานวิจัยนี้ มีอัตราส่วนหนี้สินรวมต่อสินทรัพย์รวม ใช้ข้อมูลจากผลรวมของ อัตราส่วนหนี้สินจากสถาบันการเงินต่อสินทรัพย์รวม และอัตราส่วนหนี้สินไม่ได้เกิดจาก

สถาบันการเงินต่อสินทรัพย์รวม จึงทำให้ตัวแปรชุดนี้มีความสัมพันธ์กันเอง ดังนั้นเพื่อป้องกันปัญหาการสัมพันธ์กันเองจึงได้แยกโมเดลออกเป็น 2 ชุด

โมเดลที่ 1

$$EM_{it} = \beta_0 + \beta_1 Size_{it} + \beta_2 Audit\ fee_{it} + \beta_3 Tenure_{it} + \beta_4 Debt_{it} + \beta_5 CFO_{it} + Firm\ size_{it}$$

โดยที่

$EM_{i,t}$ คือ การจัดการกำไรวัดค่าจากรายการที่อยู่ในดุลยพินิจของผู้บริหารของบริษัท i ในปี t

$Size_{it}$ คือ ขนาดของสำนักงานบัญชีที่ตรวจสอบกิจการโดยเลือกจาก Big4 และ Non Big4 ของบริษัท i ในปี t

$Audit\ fee$ คือ ค่าบริการในการตรวจสอบบัญชีของสำนักงานบัญชี ของบริษัท i ในปี t

$Tenure$ คือระยะเวลาในการที่สำนักงานบัญชีทำการตรวจสอบบัญชีของบริษัท ในปี t

$Debt_{it}$ คือ อัตราส่วนหนี้สินรวมต่อสินทรัพย์รวม ของบริษัท i ในปี t

CFO_{it} คือ กระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงาน ของบริษัท i ในปี t

$Firm\ size_{it}$ คือ ขนาดของกิจการโดยวัดจากมูลค่าสินทรัพย์ของกิจการและใช้ลอการิทึม i

ในปี t

โมเดลที่ 2

$$EM_{it} = \beta_0 + \beta_1 Size_{it} + \beta_2 Fee_{it} + \beta_3 Tenure_{it} + \beta_4 FDebt_{it} + \beta_5 NFDebt_{it} + \beta_6 CFO_{it} + Firm\ size_{it}$$

โดยที่

$EM_{i,t}$ คือ การจัดการกำไรวัดค่าจากรายการที่อยู่ในดุลยพินิจของผู้บริหารของบริษัท i ในปี t

$Size_{it}$ คือ ขนาดของสำนักงานบัญชีที่ตรวจสอบกิจการโดยเลือกจาก Big4 และ Non Big4 ของบริษัท i ในปี t

$Audit\ fee$ คือ ค่าบริการในการตรวจสอบบัญชีของสำนักงานบัญชี ของบริษัท i ในปี t

$Tenure$ คือระยะเวลาในการที่สำนักงานบัญชีทำการตรวจสอบบัญชีของบริษัท ในปี t

$FDebt_{it}$ คือ อัตราส่วนหนี้สินที่เกิดจากสถาบันการเงินต่อสินทรัพย์รวมของบริษัท i ในปี t

$NFDebt_{it}$ คือ อัตราส่วนหนี้สินไม่ได้เกิดจากสถาบันการเงินต่อสินทรัพย์รวมของบริษัท i ในปี t

ปี t

CFO_{it} คือ กระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงาน ของบริษัท i ในปี t

$Firm\ size_{it}$ คือ ขนาดของกิจการโดยวัดจากมูลค่าสินทรัพย์ของกิจการและใช้ลอการิทึม i

ในปี t

3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

โดยศึกษาข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) ของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย โดยศึกษาข้อมูลทางการเงินประจำปีที่เปิดเผยต่อสาธารณะ ได้แก่ แบบแสดงรายการข้อมูลประจำปี (แบบ 56-1) และรายงานงบการเงินประจำปี ข้อมูลจากเว็บไซต์ของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย www.settrade.com รวมทั้งบทความและเอกสารทางวิชาการที่เกี่ยวข้องในระหว่างปี พ.ศ. 2560-2562

3.4 วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล

ขั้นตอนการวิเคราะห์ข้อมูล มีดังนี้

3.4.1 นำข้อมูลทางการเงินของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยทั้งหมดนำมาจัดแยกแต่ละกลุ่มอุตสาหกรรม แล้วนำมาตรวจสอบความครบถ้วนของข้อมูลหรือแยกข้อมูลที่มีความแตกต่างออกจากกลุ่ม หลังจากนั้นหาค่าตัวแปรที่กำหนดไว้

3.4.2 นำข้อมูลที่เหลือมาคำนวณหาค่าตัวแปร ตรวจสอบว่าตัวแปรอิสระมีความสัมพันธ์ระหว่างกันเองหรือไม่ (Multicollinearity) ตรวจสอบค่าความแปรปรวน และตรวจสอบปัญหาความคลาดเคลื่อนที่จะมีความสัมพันธ์ระหว่างกัน (Autocorrelation) เพื่อให้สามารถใช้การวิเคราะห์การถดถอยเชิงเส้นพหุคูณ (Multiple Regression Analysis)

3.4.2.1 ตรวจสอบปัญหา Multicollinearity การวิเคราะห์ตัวแปรที่มีในสมการ ตัวแปรแต่ละตัวต้องมีความเป็นอิสระต่อกัน โดยจะตรวจสอบได้โดยใช้เครื่องมือ Pearson Correlation Coefficients เป็นการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของตัวแปรที่ต้องการศึกษา ค่าตัวแปรสหสัมพันธ์ (Correlation) การวัดค่าอยู่ระหว่าง 0 ถึง ± 1 โดยหากมีค่าที่เข้าใกล้ 1 ตัวแปรจะมีความสัมพันธ์กันสูง (Hair, et al., 2006) จะทำให้การประมาณค่าด้วยสมการถดถอยมีความแม่นยำน้อยลง โดยทั่วไปค่าที่ได้ไม่ควรมีค่าเกิน 0.80 โดยค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์จะมีค่าระหว่าง $-1 < r < 1$ ตามทฤษฎีของ Karl Pearson (1900)

3.4.3 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อให้สามารถสรุปผลการศึกษาในครั้งนี้ ใช้สถิติในการ วัดค่าข้อมูล ซึ่งการวัดค่าข้อมูลโดยใช้สถิติในการวิเคราะห์สามารถแบ่งออกเป็น 2 ประเภท ดังนี้

1) วิเคราะห์ข้อมูลโดยสถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) เป็นการนำเสนอข้อมูลที่เก็บรวบรวม โดยนำข้อมูลมาบรรยายถึงลักษณะของข้อมูลที่เก็บได้ ประกอบด้วยค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าสูงสุด (Maximum) ค่าต่ำสุด (Minimum) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

2) วิเคราะห์ข้อมูลโดยสถิติเชิงอนุมาน (Inferential Statistic) จะใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อทดสอบสมมติฐานของการศึกษาหาความสัมพันธ์ ระหว่างตัวแปรต้น หรือตัวแปรอิสระ คือคุณภาพ การสอบบัญชี อัตราส่วนหนี้สิน และกระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงาน มีตัวแปรตาม คือ การจัดการ กำไร ตั้งแต่ 2 ตัวแปรขึ้นไปสำหรับการศึกษาในครั้งนี้ได้ใช้วิธี วิเคราะห์การถดถอยแบบพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) พิจารณาค่าสถิติเปรียบเทียบทางสถิติ ณ ระดับความเชื่อมั่น 95%

บทที่ 4 ผลการศึกษา

การศึกษานี้เป็นการศึกษาความสัมพันธ์ของคุณภาพการสอบบัญชี อัตราส่วนหนี้สิน และกระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงาน ที่มีผลต่อการจัดการกำไรของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย เป็นข้อมูลปี 2562 โดยแบ่งผลการวิเคราะห์เป็น 2 ส่วนดังนี้

- สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics)
- สถิติเชิงอนุมาน (Inference Statistics)

4.1 การวิเคราะห์ข้อมูลของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงพรรณนา (Descriptive statistics) จะเป็นการสรุปข้อมูลเบื้องต้นของกลุ่มข้อมูลที่น่าสนใจ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยเป็นบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ประกอบไปด้วย 7 หมวดธุรกิจ เป็นข้อมูลในปี 2562

ตารางที่ 4.1 ตารางแสดงจำนวนข้อมูลในการวิเคราะห์

กลุ่มอุตสาหกรรม	ข้อมูลทั้งหมด	ข้อมูลไม่สมบูรณ์	ข้อมูลคงเหลือ	% ของกลุ่มตัวอย่าง
เกษตรและอุตสาหกรรมอาหาร	53	15	38	11.08
เทคโนโลยี	36	15	21	6.12
ทรัพยากร	49	10	39	11.37
บริการ	114	20	94	27.41
สินค้าอุตสาหกรรม	94	29	65	18.95
สินค้าอุปโภคบริโภค	41	14	27	7.87
อสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง	99	40	59	17.20
รวม	486	143	343	100.00

จากตาราง 4.1 แสดงให้เห็นจำนวนประชากร และร้อยละของบริษัทที่เป็นกลุ่มตัวอย่างในแต่ละอุตสาหกรรม โดยสามารถสรุปได้ว่ามีจำนวนบริษัททั้งหมด 486 บริษัท บริษัทที่มีข้อมูลไม่สมบูรณ์ และมีความแตกต่างด้านข้อมูล ทั้งหมด 143 บริษัท จึงเหลือตัวอย่างที่ศึกษาจำนวน 343 บริษัท ในแต่ละกลุ่มอุตสาหกรรม ข้อมูลส่วนใหญ่อยู่ในกลุ่มบริการ มีจำนวน 94 บริษัทคิดเป็นร้อยละ 27 รองลงมาคือกลุ่มสินค้าอุตสาหกรรม จำนวน 65 บริษัท คิดเป็นร้อยละ 18 นอกจากนี้พบว่ามีกลุ่มเทคโนโลยี ที่มีจำนวนบริษัทน้อยที่สุดมีจำนวน 21 บริษัท คิดเป็นร้อยละ 6 ของตัวอย่างทั้งหมด

ตารางที่ 4.2 แสดงค่าสถิติพื้นฐานของข้อมูล (ล้านบาท)

ตัวแปร	ตัวย่อ	N	Minimum	Maximum	Mean	Std.Dev.
การจัดการกำไร	EM	343	-0.19	0.09	-0.04	0.047
ขนาดสำนักงาน	Size	343	0.00	1.00	.067	0.472
ระยะเวลาสำนักงาน	Tenure	343	0.00	1.00	0.86	0.350
บัญชี						
ค่าสอบบัญชี	AuFee	343	0.44	65.88	4.44	5.694
หนี้สินรวม	Debt	343	30.47	168,315.92	10,125.36	23,179.92
หนี้สินสถาบัน	FDebt	343	0.00	84,778.41	3,598.36	9,224.92
การเงิน						
หนี้สินไม่ใช่สถาบัน	NFDebt	343	30.47	142,724.67	6,539.13	16,900.86
การเงิน						
กระแสเงินสด	CFO	343	0.13	17,771.25	1,411.04	2,619.22
ขนาดธุรกิจ	Firm size	343	421.90	283,444.53	19,476.49	37,995.14

ตารางที่ 4.2 แสดงผลการวิเคราะห์ ของจำนวนข้อมูลทั้งหมด 343 ข้อมูล

ตัวแปรตาม คือ การจัดการกำไร (EM) มีค่าเฉลี่ย (Mean) เท่ากับ -0.047 ค่าสูงสุด 0.09 ค่าต่ำสุด -0.19

ค่าสอบบัญชี (Audit fee : Audit fee) พบว่าค่าสอบบัญชีของบริษัทฯ มีค่าเฉลี่ย (Mean) อยู่ที่ 4.44 ล้านบาท มีมูลค่าต่ำสุด 0.44 ล้านบาท มีมูลค่าสูงสุด 65.88 ล้านบาท และมีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 5.69 ล้านบาท

หนี้สินรวม (Total Debt : Debt) พบว่าหนี้สินรวมมีค่าเฉลี่ย (Mean) อยู่ที่ 10,125.36 ล้านบาท มีมูลค่าต่ำสุด 30.47 ล้านบาทมีมูลค่าสูงสุด 168,315 ล้านบาท และมีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 23,179.92 ล้านบาท

หนี้สินจากสถาบันการเงิน (Finance Debt : FDebt) พบว่าหนี้สินจากสถาบันการเงินมีค่าเฉลี่ย (Mean) อยู่ที่ 3,598.36 ล้านบาท มีมูลค่าต่ำสุด 0 บาท มีมูลค่าสูงสุด 84,778.41ล้านบาท และมีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 9,224.92 ล้านบาท

หนี้สินที่ไม่ได้เกิดจากสถาบันการเงิน (Non-Finance Debt : NFDebt) พบว่าหนี้สินที่ไม่ได้เกิดจากสถาบันการเงิน มีค่าเฉลี่ย (Mean) อยู่ที่ 6,539.13 ล้านบาท มีมูลค่าต่ำสุด 30.47 ล้านบาท มีมูลค่าสูงสุด 142,724.67 ล้านบาท และมีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 16,900.86 ล้านบาท

กระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงาน (Cash Flow from Operating Activities: CFO) กระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงาน มีค่าเฉลี่ย (Mean) อยู่ที่ 1,411.04 ล้านบาท มีมูลค่าต่ำสุด 0.13 ล้านบาท มีมูลค่าสูงสุด 17,717.25 ล้านบาท และมีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 2,619.22 ล้านบาท

สินทรัพย์รวม (Firm size) สินทรัพย์รวมของกิจการเป็นตัวแปรควบคุม มีค่าเฉลี่ย (Mean) อยู่ที่ 19,476.49 ล้านบาท มีมูลค่าต่ำสุด 421.90 ล้านบาท มีมูลค่าสูงสุด 283,444.53 ล้านบาท และมีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 37,995.14 ล้านบาท

ตารางที่ 4.3 แสดงค่าสถิติพื้นฐานของตัวแปรอิสระ

ตัวแปร	ตัวย่อ	N	Minimum	Maximum	Mean	Std. Deviation
การจัดการกำไร	EM	343	-0.190	0.090	-0.043	0.047
ขนาดสำนักงาน	Size	343	0.000	1.000	0.066	0.472
ระยะเวลาสำนักงาน บัญชี	Tenure	343	0.000	1.000	0.857	0.350
ค่าสอบบัญชี	Audit fee	343	2.640	4.820	3.477	0.351
อัตราส่วนหนี้สินรวม	Debt	343	0.020	0.920	0.400	0.202
อัตราส่วนหนี้สิน สถาบันการเงิน	FDebt	343	0.000	0.670	0.158	0.159
อัตราส่วนหนี้สิน ไม่ใช่สถาบันการเงิน	NFDebt	343	0.020	0.780	0.242	0.147
กระแสเงินสด	CFO	343	2.120	7.250	5.635	0.731
ขนาดธุรกิจ	Firm size	343	5.630	8.450	6.838	0.604

ตารางที่ 4.3 แสดงผลการวิเคราะห์โดยการนำข้อมูลทั้งหมด 343 บริษัท ใช้ข้อมูลตัวแปรต้นทั้งหมดใน

การจัดการกำไร (EM) ใช้สมการเพื่อทดสอบความสัมพันธ์ รายการคงค้างที่อยู่ในดุลยพินิจของผู้บริหาร (DA) เป็นค่าที่แสดงว่ากิจการมีการจัดการกำไร ซึ่งค่าที่ได้ ค่าเป็น 0 แสดงว่ากิจการไม่มีการจัดการกำไร แต่หากค่าที่ได้มีค่าออกจาก 0 แสดงว่ามีการจัดการกำไร ค่าตัวแปรตามมีค่าเฉลี่ย (Mean) เท่ากับ -0.043 ค่าสูงสุด 0.090 ค่าต่ำสุด -0.190

ค่าสอบบัญชี (Audit Fee :LgAudit fee) เป็นตัวแปรต้นในการวิจัย เนื่องจากข้อมูลมีการกระจายตัวสูงจึงทำการปรับข้อมูลให้เป็นการแจกแจงปกติในรูปลอการิทึมพบว่าค่าสอบบัญชีของบริษัทมีค่าเฉลี่ย (Mean) อยู่ที่ 3.477 มีมูลค่าต่ำสุด 2.640 มีมูลค่าสูงสุด 4.820 และมีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.351

อัตราส่วนหนี้สินรวมต่อสินทรัพย์รวม (Debt) เป็นตัวแปรต้นในการวิจัย ใช้หนี้สินรวมของกิจการหารด้วยสินทรัพย์รวมของกิจการ มีค่าเฉลี่ย (Mean) อยู่ที่ 0.401 มีมูลค่าต่ำสุด 0.020 มีมูลค่าสูงสุด 0.920 และมีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.202

อัตราส่วนหนี้สินจากสถาบันการเงินต่อสินทรัพย์รวม (FDebt) เป็นตัวแปรต้นในการวิจัย ใช้หนี้สินจากสถาบันการเงิน หารสินทรัพย์รวม มีค่าเฉลี่ย (Mean) อยู่ที่ 0.158 มีมูลค่าต่ำสุด 0 มีมูลค่าสูงสุด 0.670 และมีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.159

อัตราส่วนหนี้สินที่ไม่ได้เกิดจากสถาบันการเงิน (NFDebt) เป็นตัวแปรต้นในการวิจัย ใช้หนี้สินที่ไม่ได้เกิดจากสถาบันการเงินหารสินทรัพย์รวม มีค่าเฉลี่ย (Mean) อยู่ที่ 0.242 มีมูลค่าต่ำสุด 0.020 มีมูลค่าสูงสุด 0.780 และมีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.147

กระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงาน (CFO:LgCFO) เป็นตัวแปรต้นในการวิจัย เนื่องจากข้อมูลมีการกระจายตัวสูงจึงทำการปรับข้อมูลให้เป็นการแจกแจงปกติในรูปลอการิทึมพบว่ากระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงาน มีค่าเฉลี่ย (Mean) อยู่ที่ 5.635 มีมูลค่าต่ำสุด 2.120 มีมูลค่าสูงสุด 7.250 และมีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.731

ขนาดบริษัท (Firm size : LgFirm size) เป็นตัวแปรควบคุมของการวิจัยนี้ เนื่องจากข้อมูลมีการกระจายตัวสูงจึงทำการปรับข้อมูลให้เป็นการแจกแจงปกติในรูปลอการิทึม พบว่าขนาดของบริษัทที่วัดจากมูลค่าสินทรัพย์รวม มีค่าเฉลี่ย (Mean) อยู่ที่ 6.838 มีมูลค่าต่ำสุด 5.630 มีมูลค่าสูงสุด 8.450 และมีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.604

4.2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

4.2.1 ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร ด้วยวิธีสหสัมพันธ์เพียร์สัน สถิติสหสัมพันธ์เป็นการวัดความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรตามและตัวแปรอิสระแต่ละตัวว่าจะมีความสัมพันธ์กันมากหรือน้อยเพียงใด มีความสัมพันธ์ในทิศทางใด และตรวจสอบว่าตัวแปรอิสระทุกตัวที่นำมาศึกษาที่มีความสัมพันธ์กันเองในระดับสูงหรือไม่ เพื่อเป็นการป้องกันปัญหา Multicollinearity การวัดค่าความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรไม่ควรเกิน 0.8 ถ้าเกิน 0.8 อาจจะทำให้เกิดปัญหาเชิงเส้นตรง (Hair, et al., 2006) แต่ถ้าค่าเป็น 0 จะหมายความว่าตัวแปรคู่กันไม่มีความสัมพันธ์กันเลย จากตัวแปรในการหาความสัมพันธ์ของตัวแปรในครั้งนี้ มีอัตราส่วนหนี้รวมต่อสินทรัพย์รวม เป็นการใช้อัตราส่วนหนี้สินจากสถาบันการเงินต่อสินทรัพย์รวม และอัตราส่วนหนี้สินไม่ได้เกิดจากสถาบันการเงินต่อสินทรัพย์รวม จึงทำให้ตัวแปรนี้มีความสัมพันธ์กันเอง ดังนั้นเพื่อป้องกันปัญหาการสัมพันธ์กันเองจึงได้แยกโมเดลออกเป็น 2 ชุด

ตารางที่ 4.4 ตารางสถิติสหสัมพันธ์เพียร์สันของตัวแปรอิสระโมเดลที่ 1

ตัวแปร	EM	Size	Tenure	Audit fee	Debt	CFO	Firm size
EM	1						
Size	-0.041	1					
Tenure	0.048	-0.025	1				
Audit fee	0.125*	0.392**	-0.060	1			
Debt	-0.019	0.166**	-0.002	0.434**	1		
CFO	-0.142**	0.434**	0.083	0.445**	0.265**	1	
Firm Size	0.199**	0.401**	0.033	0.593**	0.429**	0.778**	1

หมายเหตุ *,** หมายถึง มีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และ 0.01 ตามลำดับ

จากตารางที่ 4.4 เป็นการทดสอบความสัมพันธ์ของตัวแปรอิสระและตัวแปรตามว่ามีความสัมพันธ์กันเองหรือไม่ จากตารางแสดงผลว่าไม่มีตัวแปรคู่ใดที่มีค่า Pearson Correlation หรือค่า r เข้าใกล้ 1 หรือ -1 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 หมายความว่า ตัวแปรอิสระไม่มีปัญหาเชิงเส้นตรง (Multicollinearity) ในการวิเคราะห์การถดถอย (Regression analysis)

4.2.2 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรตามและตัวแปรอิสระ โดยใช้การทดสอบสมมติฐานด้วยวิธีการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ เป็นการวิเคราะห์เพื่อหาว่ามีตัวแปรอิสระใดบ้างที่ส่งผลต่อตัวแปรตาม เพื่อที่จะสามารถนำมาสร้างสมการในการพยากรณ์ตัวแปรตามแต่ละตัว

ตารางที่ 4.5 ตารางวิเคราะห์ความแปรปรวนการถดถอยของการจัดการกำไรโมเดลที่ 1

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig
Regression	0.236	6	0.039	24.386	.000 ^b
Residual	0.543	336	0.002		
Total	0.779	342			

a. Dependent Variable: EM

b. Predictors:(Constant), Size ,Tenure, Audit fee, Debt ,CFO, Firm size

จากตารางที่ 4.5 สัดส่วนความแตกต่างของข้อมูลที่อธิบายได้ และอธิบายไม่ได้แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ พบว่าค่า F-Stat มีค่าเท่ากับ 24.386 และค่า Significant มีค่าเท่ากับ .000 จึงสรุปได้ว่าสมการนี้มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ดังนั้น จึงมีตัวแปรอิสระอย่างน้อย 1 อัตราส่วนที่มีอิทธิพลต่อการจัดการกำไร (EM) ของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

ตารางที่ 4.6 ตารางวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของตัวแปรอิสระที่ส่งผลต่อการจัดการกำไร(EM)โมเดลที่ 1

ตัวแปร	Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	Sig.	Collinearity Statistics	
	B	Std. Error	Beta			Tolerance	VIF
(Constant)	-0.245	0.03		-8.141	0		
Size	-0.004	0.005	-0.039	-0.740	0.460	0.760	1.316
Tenure	0.012	0.006	0.086	1.878	0.061	0.979	1.021
Audit Fee	0.009	0.008	0.067	1.121	0.263	0.573	1.744
Debt	-0.049	0.012	-0.207	-3.957	0.000**	0.755	1.325
CFO	-0.051	0.005	-0.786	-10.457	0.000**	0.367	2.726
Firm Size	0.069	0.007	0.872	10.469	0.000**	0.299	3.346
R = 0.551 R ² = 0.303 Adjust r ² 0.291 Durbin-Watson = 1.807							

หมายเหตุ *,** หมายถึง มีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และ 0.01 ตามลำดับ

จากผลวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรตามและตัวแปรอิสระโดยวิธีการถดถอยพหุคูณ จะได้สมการ ดังนี้

$$EM = -0.039Size + 0.086Tenure + 0.067Audit\ fee - 0.207Debt - 0.786CFO + 0.872Firmsize + e_1$$

จากตารางที่ 4.6 พบว่า ค่า r square มีค่าเท่ากับ 0.303 adjusted r square มีค่าเท่ากับ 0.2918 ค่า Durbin-Watson เท่ากับ 1.807 แสดงว่า ขนาดของสำนักงานบัญชี ระยะเวลาในการสอบบัญชี ค่าสอบบัญชี อัตราส่วนหนี้สินรวม และ กระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงาน มีความสัมพันธ์กับการจัดการกำไร อยู่ร้อยละ 29.10 ส่วนที่เหลืออีก ร้อยละ 70.90 นั้นเกิดจากอิทธิพลของตัวแปรอื่น ๆ นอกเหนือจากตัวแปรอิสระในสมการ และผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อการจัดการกำไร (EM) จะสามารถสรุปได้ดังนี้

สมมติฐานที่ 1 ขนาดสำนักงานบัญชี (Audit firm Size) มีความสัมพันธ์เชิงลบกับการจัดการกำไรผลการทดสอบสรุปได้ว่า ขนาดของสำนักงานบัญชี ไม่มีอิทธิพลอย่างมีนัยสำคัญกับการจัดการกำไรของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์

สมมติฐานที่ 2 ระยะเวลาสำนักงานบัญชี (Audit firm Tenure) มีความสัมพันธ์เชิงลบกับการจัดการกำไรผลการทดสอบสรุปได้ว่า ระยะเวลาสำนักงานบัญชี ไม่มีอิทธิพลอย่างมีนัยสำคัญกับการจัดการกำไร ของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์

สมมติฐานที่ 3 ค่าสอบบัญชี (Audit fee) มีความสัมพันธ์เชิงลบกับการจัดการกำไรผลการทดสอบสรุปได้ว่า ค่าสอบบัญชีไม่มีอิทธิพลอย่างมีนัยสำคัญกับการจัดการกำไร ของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์

สมมติฐานที่ 4 อัตราส่วนหนี้สินรวมต่อสินทรัพย์รวม (Debt Ratio) มีความสัมพันธ์เชิงลบกับการจัดการกำไรผลการทดสอบสรุปได้ว่า อัตราส่วนหนี้สินรวมต่อสินทรัพย์รวม มีความสัมพันธ์ทางสถิติที่ระดับ 0.01 ในทิศทางตรงกันข้ามกับการจัดการกำไร และค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยของอัตราส่วนหนี้สินต่อสินทรัพย์รวม มีค่าเท่ากับ -0.207 แสดงว่าหากมีอัตราส่วนหนี้สินต่อสินทรัพย์รวมเพิ่มขึ้น 1 เท่า จะทำให้เกิดการจัดการกำไรลดลง ร้อยละ 0.207

สมมติฐานที่ 5 กระแสเงินสดจากการดำเนินงาน (CFO) มีความสัมพันธ์เชิงลบกับการจัดการกำไรผลการทดสอบสรุปได้ว่า กระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงาน มีความสัมพันธ์ทางสถิติที่ระดับ 0.01 ในทิศทางตรงกันข้ามกับการจัดการกำไร และค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยของกระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงาน มีค่าเท่ากับ -0.786 แสดงว่าหากมีกระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงานเพิ่มขึ้น ($\log_{10} 1=10 \times 1000$) 10,000 บาทจะจัดการกำไรลดลงร้อยละ 0.786

ตารางที่ 4.7 ตารางสถิติสหสัมพันธ์เพียร์สันของตัวแปรอิสระ โมเดลที่ 2

ตัวแปร	EM	Size	Tenure	Audit Fee	FDebt	NFDebt	CFO	Firm size
EM	1							
Size	-0.041	1						
Tenure	0.048	-0.025	1					
Audit Fee	0.125*	0.392**	-0.060	1				
FDebt	0.061	0.184**	0.047	0.380**	1			
NFDebt	-0.079	0.042	-0.045	0.202**	-0.131*	1		
CFO	-0.142**	0.434**	0.083	0.445**	0.229**	0.128*	1	
Firm Size	0.199**	0.401**	0.033	0.593**	0.349**	0.225**	0.778**	1

หมายเหตุ *,** หมายถึง มีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และ 0.01 ตามลำดับ

จากตารางที่ 4.7 เป็นการทดสอบความสัมพันธ์ของตัวแปรอิสระและตัวแปรตามว่ามีความสัมพันธ์กันเองหรือไม่ จากตารางแสดงผลว่าไม่มีตัวแปรคู่ใดที่มีค่า Pearson Correlation หรือค่า r เข้าใกล้ 1 หรือ -1 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 หมายความว่า ตัวแปรอิสระไม่มีปัญหาเชิงเส้นตรง (Multicollinearity) ในการวิเคราะห์การถดถอย (Regression analysis)

ตารางที่ 4.8 ตารางวิเคราะห์ความแปรปรวนการถดถอยของการจัดการกำไรโมเดลที่ 2

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig
Regression	0.238	7	0.034	21.089	.000 ^b
Residual	0.541	335	0.002		
Total	0.779	342			

a. Dependent Variable: EM

b. Predictors: (Constant), Size ,Tenure, Audit fee, FDebt ,NFDebt ,CFO, Firm size

จากตารางที่ 4.8 สัดส่วนความแตกต่างของข้อมูลที่สามารถอธิบายได้ และอธิบายไม่ได้แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ พบว่าค่า F-Stat มีค่าเท่ากับ 24.089 และ ค่า Signifi cant มีค่าเท่ากับ .000 จึงสรุปได้ว่าสมการนี้มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ดังนั้น จึงมีตัวแปรอิสระอย่างน้อย 1 อัตรส่วน ที่มีอิทธิพลต่อการจัดการกำไร (EM) ของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์

ตารางที่ 4.9 ตารางวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของตัวแปรอิสระที่ส่งผลต่อการจัดการกำไร(EM) โมเดลที่ 2

ตัวแปร	Unstandardized		Standardized	t	Sig.	Collinearity	
	Coefficients		Coefficients			Tolerance	VIF
	B	Std. Error	Beta				
(Constant)	-0.241	0.03		-7.976	0.00		
Size	-0.004	0.005	-0.042	-0.799	0.425	0.758	1.32
Tenure	0.011	0.006	0.082	1.786	0.075	0.974	1.026
Audit Fee	0.008	0.008	0.059	0.979	0.329	0.567	1.764
FDebt	-0.058	0.015	-0.194	-3.97	0.000**	0.869	1.151
NFDebt	-0.035	0.017	-0.107	-2.055	0.041*	0.768	1.302
CFO	-0.051	0.005	-0.783	-10.422	0.002**	0.367	2.726
Firm Size	0.068	0.007	0.868	10.417	0.000**	0.298	3.35
R = 0.553		R2 = 0.306		Adjust r2	0.291	Durbin-Watson = 1.804	

*,** หมายถึง มีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และ 0.01 ตามลำดับ

จากผลวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรตามและตัวแปรอิสระโดยวิธีการถดถอยพหุคูณ จะได้สมการ ดังนี้

$$DA = -0.042\text{Size} + 0.082\text{Tenure} + 0.059\text{Audit fee} - 0.194\text{FDebt} - 0.107\text{NFDebt} - 0.783\text{CFO} + 0.868\text{Firm Size} + e_2$$

จากตารางที่ 4.9 พบว่า ค่า r square มีค่าเท่ากับ 0.306 adjusted r square มีค่าเท่ากับ 0.291 ค่า Durbin-Watson เท่ากับ 1.804 แสดงว่า ขนาดของสำนักงานบัญชี ระยะเวลาในการสอบบัญชีค่าสอบบัญชี อัตราส่วนหนี้สินจากสถาบันการเงิน อัตราส่วนหนี้สินไม่ใช่สถาบันการเงิน และกระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงาน มีความสัมพันธ์กับการจัดการกำไร อยู่ร้อยละ 29.10 ที่เหลืออีก ร้อยละ 70.90 นั้นเกิดจากอิทธิพลของตัวแปรอื่น ๆ นอกเหนือจากตัวแปรอิสระในสมการ และผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อการจัดการกำไร (EM) จะสามารถสรุปได้ดังนี้

สมมติฐานที่ 1 ขนาดสำนักงานสอบบัญชี (Audit firm Size) มีความสัมพันธ์เชิงลบกับการจัดการกำไร ผลการทดสอบสรุปได้ว่า ขนาดของสำนักงานบัญชีไม่มีอิทธิพลอย่างมีนัยสำคัญกับการจัดการกำไร ของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์

สมมติฐานที่ 2 ระยะเวลาสำนักงานบัญชี (Audit firm Tenure) มีความสัมพันธ์เชิงลบกับการจัดการกำไร ผลการทดสอบสรุปได้ว่า ระยะเวลาสำนักงานบัญชีไม่มีอิทธิพลอย่างมีนัยสำคัญกับการจัดการกำไร ของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์

สมมติฐานที่ 3 ค่าสอบบัญชี (Audit fee) มีความสัมพันธ์เชิงลบกับการจัดการกำไรผลการทดสอบสรุปได้ว่า ค่าสอบบัญชีไม่มีอิทธิพลอย่างมีนัยสำคัญกับการจัดการกำไร ของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์

สมมติฐานที่ 4 อัตราส่วนหนี้สินจากสถาบันการเงินต่อสินทรัพย์รวม (FDebt Ratio) มีความสัมพันธ์เชิงลบกับการจัดการกำไรผลการทดสอบสรุปได้ว่า อัตราส่วนหนี้สินจากสถาบันการเงินต่อสินทรัพย์รวม มีความสัมพันธ์ทางสถิติที่ระดับ 0.01 โดยมีทิศทางตรงกันข้ามกับการจัดการกำไร และค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยของอัตราส่วนหนี้สินจากสถาบันการเงินต่อสินทรัพย์รวม มีค่าเท่ากับ -0.194 แสดงว่าหากมีหนี้สินจากสถาบันการเงินต่อสินทรัพย์รวมเพิ่มขึ้น 1 เท่า จะทำให้เกิดการจัดการกำไรลดลง ร้อยละ 0.194

สมมติฐานที่ 5 อัตราส่วนหนี้สินไม่ได้เกิดจากสถาบันการเงินต่อสินทรัพย์รวม (NFDebt Ratio) มีความสัมพันธ์เชิงลบกับการจัดการกำไร ผลการทดสอบสรุปได้ว่า อัตราส่วนหนี้สินไม่ได้เกิดจากสถาบันการเงินต่อสินทรัพย์รวม มีความสัมพันธ์ทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยมีทิศทางตรงกันข้ามกับการจัดการกำไร และค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยของอัตราส่วนหนี้สินจากสถาบันการเงินต่อสินทรัพย์รวม มีค่าเท่ากับ -0.107 แสดงว่าหากมีหนี้สินจากสถาบันการเงินต่อสินทรัพย์รวมเพิ่มขึ้น 1 เท่า จะทำให้เกิดการจัดการกำไรลดลง ร้อยละ 0.107

สมมติฐานที่ 6 กระแสเงินสดจากการดำเนินงาน (CFO) มีความสัมพันธ์เชิงลบกับการจัดการกำไรผลการทดสอบสรุปได้ว่า กระแสเงินสดจากกิจการดำเนินงาน มีความสัมพันธ์ทางสถิติที่ระดับ 0.01 โดยมีทิศทางตรงกันข้ามกับการจัดการกำไร และค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยของกระแสเงินสดจากกิจการดำเนินงาน มีค่าเท่ากับ -0.783 แสดงว่าหากมีกระแสเงินสดจากกิจการดำเนินงานเพิ่มขึ้น ($\log_{10} 1=10 \times 1000$) 10,000 บาทจะจัดการกำไรลดลงร้อยละ 0.783

ตารางที่ 4.10 ตารางสรุปผลการวิเคราะห์การถดถอยแบบพหุคูณและการทดสอบสมมติฐาน

ตัวแปร	นัยสำคัญทางสถิติ	ทิศทางความสัมพันธ์	การทดสอบสมมติฐาน
ขนาดสำนักงานสอบบัญชี (Size)	ไม่มี		ปฏิเสธ
ระยะเวลาสำนักงานสอบบัญชี (Tunue)	ไม่มี		ปฏิเสธ
ค่าสอบบัญชี (Audit fee)	ไม่มี		ปฏิเสธ
อัตราส่วนหนี้สินรวมต่อสินทรัพย์รวม (Debt)	มี	-	ยอมรับ
อัตราส่วนหนี้สินสถาบันการเงินต่อสินทรัพย์รวม (FDbet)	มี	-	ยอมรับ
อัตราส่วนหนี้สินไม่ใช่จากสถาบันการเงิน (NFDebt)	มี	-	ยอมรับ
กระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงาน (CFO)	มี	-	ยอมรับ

จากตารางที่ 4.10 สรุปผลการวิเคราะห์การถดถอยแบบพหุคูณและการทดสอบสมมติฐานจากตัวแปรอิสระมีปัจจัยที่ส่งผลต่อการจัดการกำไรของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ พบว่ามีปัจจัย ด้านอัตราส่วนหนี้สินต่อสินทรัพย์รวม อัตราส่วนหนี้สินจากสถาบันการเงินต่อสินทรัพย์รวม อัตราส่วนหนี้สินไม่ใช่จากสถาบันการเงินต่อสินทรัพย์รวม และกระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงานมีความสัมพันธ์กับการจัดการกำไรของบริษัทในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย การอภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาคุณภาพการสอบบัญชี อัตราส่วนหนี้สิน และกระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงาน ที่มีผลต่อการจัดการกำไรของบริษัทในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย จำนวน 343 บริษัท แบ่งเป็น กลุ่มอุตสาหกรรม 7 กลุ่ม มีวัตถุประสงค์ในการศึกษาความสัมพันธ์ ของมูลค่าหนี้สินของกิจการ กระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงาน กับการจัดการกำไร เพื่อเป็นข้อมูลให้แก่นักลงทุนที่มีความต้องการ ใช้ทางการเงินเพื่อการลงทุน หรือการตัดสินใจเลือกลงทุนในหลักทรัพย์ได้มีประสิทธิภาพมากขึ้น โดย ผลการศึกษาสามารถสรุปได้ ดังนี้

5.1 สรุปผลการวิจัย

งานวิจัยฉบับนี้ได้จัดทำเพื่อศึกษา คุณภาพการสอบบัญชี อัตราส่วนหนี้สิน และกระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงาน ที่มีผลต่อการจัดการกำไรโดยนำข้อมูลจาก Set Smart มีจำนวน 343 บริษัท โดยใช้ข้อมูลทุกบริษัท ในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยในปี 2562 โดยเริ่มจากการตรวจสอบเงื่อนไขของการใช้สถิติการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณโดยวิธีสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson Correlation Coefficient) เพื่อหาค่าความสัมพันธ์ระหว่างกันของตัวแปรอิสระ และตามด้วยการวิเคราะห์การถดถอยพหุ (Multiple Regression Analysis) เพื่อเป็นการศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพล อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติต่อการจัดการกำไร โดยในการศึกษานี้มีตัวแปรอิสระทั้งหมด 7 ตัว ได้แก่ ขนาดของสำนักงานสอบบัญชี ระยะเวลาสอบบัญชี ค่าสอบบัญชี อัตราส่วนหนี้สินรวมต่อสินทรัพย์รวม อัตราส่วนหนี้สินที่เกิดจากสถาบันการเงินต่อสินทรัพย์รวม อัตราส่วนหนี้สินไม่ใช่จากสถาบันการเงินต่อสินทรัพย์รวม และกระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงานมีตัวแปรควบคุม 1 ตัวได้แก่ ขนาดบริษัท โดยวัดจากมูลค่าสินทรัพย์รวมของกิจการ ตัวแปรตาม คือ การจัดการกำไร

จากการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระและตัวแปรควบคุมทั้ง 8 ตัว กับการจัดการกำไร ของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย จำนวน 343 บริษัท พบว่าตัวแปรอิสระที่มีความสัมพันธ์กับการจัดการกำไร ประกอบไปด้วย 4 ตัวแปร ได้แก่ อัตราส่วนหนี้สินรวมต่อสินทรัพย์รวม อัตราส่วนหนี้สินจากสถาบันการเงินต่อสินทรัพย์รวม อัตราส่วนหนี้สินไม่ใช่จากสถาบันต่อสินทรัพย์รวม และ กระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงาน

ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระและตัวแปรตามโดยวิธีการถดถอยพหุคูณ สามารถสรุปได้ ดังนี้

ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระและการจัดการกำไร พบว่าอัตราส่วนหนี้สินรวมต่อสินทรัพย์รวม อัตราส่วนหนี้สินจากสถาบันการเงินต่อสินทรัพย์รวม อัตราส่วนหนี้สินไม่ใช่สถาบันการเงินต่อสินทรัพย์รวม มีความสัมพันธ์เชิงลบกับการจัดการกำไร นอกจากนี้ กระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงานก็ส่งผลในเชิงลบกับการจัดการกำไรด้วย

5.2 อภิปรายผล

ผลการศึกษาปัจจัยอัตราส่วนหนี้สินต่อสินทรัพย์ที่ส่งผลต่อการจัดการกำไรอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติของบริษัทในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย สามารถนำมาอภิปรายเพื่อสรุปผลในประเด็นสำคัญโดยมีงานวิจัยที่เกี่ยวข้องมาอ้างอิงสนับสนุนหรือขัดแย้งได้ ดังนี้

ในด้านคุณภาพการสอบบัญชีที่พิจารณาจาก 3 ตัวแปร คือ ขนาดสำนักงานสอบบัญชี ระยะเวลาสำนักงานสอบบัญชี และค่าสอบบัญชี พบว่าคุณภาพการสอบบัญชีไม่มีความสัมพันธ์ต่อการจัดการกำไร

ผลการวิจัยพบว่าขนาดสำนักงานสอบบัญชีไม่มีความสัมพันธ์กับการจัดการกำไร แตกต่างจากงานของ ฌ็องนิชา พูเฟื่องสมบัติ (2559) Krishnan (2003) และ Becker et al., (1998) ที่ศึกษาพบว่าขนาดของสำนักงานบัญชีมีความสัมพันธ์เชิงลบกับการจัดการกำไร โดยบริษัทที่ใช้บริการสอบบัญชีจากสำนักงานสอบบัญชีที่มีขนาดใหญ่ (Big 4) จะมีคุณภาพการสอบบัญชีสูงกว่าสำนักงานสอบบัญชีขนาดเล็ก (Non Big 4) หรือมีรายการคงค้างทางบัญชีในส่วนที่เกิดจากดุลยพินิจของผู้บริหารต่ำกว่าบริษัทที่ใช้สำนักงานบัญชีขนาดเล็ก สาเหตุที่ผลการศึกษาส่งเสริมว่าขนาดสำนักงานสอบบัญชีไม่มีความสัมพันธ์กับการจัดการกำไร อาจเนื่องจากในปัจจุบันหน่วยงานกำกับดูแล เช่น สภาวิชาชีพบัญชีฯ ตลาดหลักทรัพย์ฯ และ กสท. ได้กำหนดวิธีการ และเงื่อนไขในการคัดกรองสำนักงานสอบบัญชีที่จะเข้ามาปฏิบัติงานที่เข้มงวดมากขึ้น รวมทั้งมีการกำกับดูแลการปฏิบัติงาน ทำให้แนวปฏิบัติของสำนักงานสอบบัญชีเป็นไปในทางเดียวกัน คุณภาพการสอบบัญชีจึงไม่แตกต่างกัน

ผลการวิจัยพบว่าระยะเวลาการหมุนเวียนของสำนักงานสอบบัญชีไม่มีความสัมพันธ์กับการจัดการกำไรแตกต่างจากงานของ ฌ็องนิชา พูเฟื่องสมบัติ (2559) และ Myers et al., (2003) ที่พบว่าการใช้บริการสำนักงานบัญชีอย่างต่อเนื่องมีความสัมพันธ์เชิงลบกับการจัดการกำไร ซึ่งให้เหตุผลว่ากิจการที่ใช้บริการสำนักงานสอบบัญชีเดียวกันต่อเนื่องจะมีรายการคงค้างต่ำกว่าบริษัทที่ไม่ได้ใช้บริการสำนักงานบัญชีเดียวกันอย่างต่อเนื่อง เนื่องจากสำนักงานบัญชีจะตรวจสอบพบความผิดปกติของรายการคงค้างที่เกิดขึ้นในแต่ละปีจะสามารถเพิ่มความสามารถในการป้องกันการตกแต่งกำไรได้มากขึ้น ซึ่งผลไม่เป็นไปตามผลการวิจัยก่อนหน้านี้เนื่องจาก คุณภาพการสอบบัญชีของสำนักงานสอบบัญชีทั้งหมดมีคุณภาพการตรวจสอบมากขึ้น ทำให้กรณีการเปลี่ยนสำนักงานบัญชีไม่มีผลทำให้คุณภาพการสอบบัญชีของสำนักงาน

ผลการวิจัยพบว่าค่าสอบบัญชีไม่มีความสัมพันธ์กับการจัดการกำไร ซึ่งขัดแย้งกับการศึกษาของ Abbott et al., (2006) และ Glu et al., (2003) ที่ระบุว่าค่าธรรมเนียมการสอบบัญชีและการจัดการกำไรมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกัน เนื่องจากการกำหนดอัตราค่าบริการสอบบัญชีจะสูงขึ้นตามระดับความเสี่ยงในการสอบบัญชี แต่สอดคล้องกับงานวิจัยของ จันทิมา จุฬาวิทยานุกุล (2552) และ Yasser & Soliman (2018) ที่วิเคราะห์ในภาพรวมแสดงข้อค้นพบว่าปัจจุบันการกำหนดค่าธรรมเนียมการสอบบัญชีไม่ใช่สิ่งที่สะท้อนให้เห็นความเสี่ยงในการจัดการกำไร สอดคล้องกับการที่คณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์กล่าวว่าผู้สอบบัญชีรับอนุญาตสามารถปฏิบัติงานตรวจสอบให้มีคุณภาพตามที่กำหนดเพื่อให้ความเห็นต่องบการเงินของกิจการได้

งานวิจัยได้พิจารณาอัตราส่วนหนี้สินของกิจการ โดยแบ่งเป็นอัตราส่วนหนี้สินรวม อัตราส่วนหนี้สินที่เกิดจากสถาบันการเงิน และอัตราส่วนหนี้สินไม่ใช่สถาบันการเงิน

พบว่าอัตราส่วนหนี้สินรวมต่อสินทรัพย์รวม (Debt Ratio) มีความสัมพันธ์ในทิศทางลบกับการจัดการกำไร ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ฉันทกร จันทรสาส์น (2560, น.51-65) และสอดคล้องกับงานวิจัยในอดีตของ Naz et al. (2011, pp. 21-31) และงานของ Ujah, Brusa (2011) ที่พบว่าอัตราส่วนหนี้สินต่อสินทรัพย์รวมของกิจการมีความสัมพันธ์ในทิศทางลบกับการจัดการกำไร หมายความว่าถ้ากิจการมีมูลค่าหนี้สินเพิ่มขึ้นจะทำให้การจัดการกำไรลดลง ซึ่งจะทำให้กิจการมีคุณภาพกำไรที่สูงขึ้น ทั้งนี้ผู้วิจัยตั้งข้อสังเกตว่าการที่กิจการต้องการกู้ยืมเงินซึ่งคือมูลค่าหนี้สินของกิจการ บริษัทจะแสดงผลการดำเนินงานที่แท้จริงให้เจ้าหนี้เห็นถึงความสามารถในการชำระหนี้ของกิจการได้ ซึ่งเป็นการเพิ่มโอกาสในการกู้ยืมเงินจากเจ้าหนี้ และยังเกี่ยวข้องกับต้นทุนการกู้ยืมที่น้อยลงด้วย เพื่อเป็นการสร้างความน่าเชื่อถือให้กับเจ้าหนี้

อัตราส่วนหนี้สินที่เกิดจากสถาบันการเงินต่อสินทรัพย์รวมมีความสัมพันธ์เชิงลบกับการจัดการกำไร ซึ่งสอดคล้องกับ ฉันทกร จันทรสาส์น (2558) รวมถึง Liu et al. (2012) นั่นคือเมื่ออัตราส่วนหนี้สินที่เกิดจากสถาบันการเงินสูงขึ้นหรือกิจการต้องการเพิ่มมูลค่าหนี้สินจากสถาบันการเงินจะทำให้การจัดการกำไรลดลง ทั้งนี้ผู้วิจัยตั้งข้อสังเกตว่าปริมาณหนี้สินที่เกิดจากการกู้ยืมเงินจากสถาบันการเงิน จะส่งผลต่อการจัดการกำไรน้อยลงเนื่องจากการกู้ยืมเงินของกิจการจะกู้จากสถาบันการเงินซึ่งเป็นเจ้าหนี้รายใหญ่ของบริษัท ซึ่งมีความสามารถในการตรวจสอบและกำกับดูแลให้กิจการต้องแสดงข้อมูลที่แท้จริงให้มาก เพื่อประเมินความสามารถในการชำระหนี้ในอนาคตก่อนการอนุมัติสินเชื่อให้บริษัทที่ต้องการกู้ยืมเงิน ทำให้บริษัทจะต้องแสดงข้อมูลกำไรจากการดำเนินงานด้วยข้อมูลที่เป็นจริงมากขึ้น

อัตราส่วนหนี้สินไม่ใช่จากสถาบันการเงินต่อสินทรัพย์รวม (NFDebt Ratio) มีความสัมพันธ์ในทิศทางลบกับการจัดการกำไร ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ฉันทกร จันทรสาส์น (2558, น.71-87) และงานวิจัยในอดีตของ Ghosh et al. (2010) พบว่า อัตราส่วนหนี้สินไม่ใช่จากสถาบันการเงินต่อสินทรัพย์รวมของกิจการในทิศทางลบกับการจัดการกำไร ทั้งนี้ผู้วิจัยตั้งข้อสังเกตว่าปริมาณหนี้สินที่เกิดจากแหล่งกู้ยืมอื่นที่ไม่ใช่สถาบัน ก็ยังส่งผลด้านลบกับการจัดการกำไร เนื่องจากข้อมูลด้านเจ้าหนี้เป็นสิ่งที่มียุทธศาสตร์ต่อการจัดการกำไร และควบคุมคุณภาพกำไรของกิจการได้เป็นอย่างดี เจ้าหนี้สามารถใช้ประโยชน์ในการพิจารณาบริษัทที่สนใจได้

กระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงาน (CFO) มีความสัมพันธ์เชิงลบต่อการจัดการกำไร ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ปิยะณัฐ ฤกษ์พุดม, ภัทรภร กนิพันธ์ และ สัมฤทธิ์ ศิริคะเนรัตน์ (2562, น.145-157) และ งานวิจัยของ ทศนีย์นารถ ลิ้มสุทธิวันภูมิ, มยุขพันธ์ ไซม่นคง (2558, น.146-157) และงานวิจัยของ Ibrahim et al. (2015) ที่พบว่ากระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงานมีความสัมพันธ์เชิงลบกับการจัดการกำไร เนื่องจากกระแสเงินสดจากการดำเนินงาน แสดงถึงผลการดำเนินงานตามเกณฑ์เงินสด ซึ่งเงินสดเป็นแหล่งทรัพยากรที่ผู้บริหารจะใช้กระจายผลตอบแทนไปยังนักลงทุนโดยการจ่ายเงินปันผลเมื่อมีกระแสเงินสดเพียงพอ ก็จะมีผลต่อการดำรงอยู่ของกิจการปัจจัยดังกล่าวจึงลดรายการที่เป็นดุลยพินิจของผู้บริหารที่จะใช้เพื่อการจัดการกำไร

จากผลการวิเคราะห์ที่ได้ทำให้ผู้วิจัยพบประเด็นที่น่าสนใจเนื่องจากสมมติฐานด้านเจ้าหนี้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน 3 กรณี ทั้งนี้สินรวม หนี้สินที่เกิดจากสถาบันการเงิน และหนี้สินจากแหล่งอื่นที่ไม่ใช่สถาบันการเงิน อาจกล่าวได้ว่าปริมาณหนี้สินเป็นหนึ่งในสิ่งที่สามารถชี้วัดการจัดการกำไรของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ ซึ่งทำให้นักลงทุน และเจ้าหนี้สามารถใช้ประโยชน์จากมูลค่าหนี้สิน

เพื่อใช้ในการตัดสินใจทางธุรกิจได้ นอกจากนี้ยังมีกระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงานที่สามารถวัดประสิทธิภาพการจัดการกำไรได้

5.3 ข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัย

ผลการศึกษาเป็นประโยชน์อย่างมากสำหรับกลุ่มผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการใช้รายงานทางการเงินของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ดังนี้

กลุ่มผู้ใช้ข้อมูลงบการเงิน จากผลการศึกษาค้นคว้าทำให้ทราบว่า มูลค่าหนี้สินรวม หนี้สินจากสถาบันการเงิน หนี้สินจากแหล่งอื่นที่ไม่ใช่สถาบันการเงิน รวมทั้งกระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงาน ปัจจัยทั้งหมดมีความสัมพันธ์กับการจัดการกำไร ดังนั้น นักวิเคราะห์งบการเงิน นักลงทุนทั่วไปที่สนใจสามารถใช้อุณหภูมิต่ำหนี้สิน และกระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงานในการวัดคุณภาพกำไรของกิจการ เป็นข้อมูลพื้นฐานที่ช่วยในการพิจารณาและตัดสินใจลงทุนในหลักทรัพย์

รวมทั้งผู้สนใจอื่นที่สามารถนำผลการศึกษาไปใช้ประโยชน์ การจัดการกำไรเป็นนโยบายการปฏิบัติที่ทำกันอย่างแพร่หลายกับบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ผลประกอบการของบริษัทถูกใช้เพื่อเป็นข้อมูลในการตัดสินใจลงทุนของนักลงทุนงานวิจัยชิ้นนี้สามารถใช้เป็นเครื่องมือในการตัดสินใจลงทุนของนักลงทุนในเบื้องต้น อย่างไรก็ตามนักลงทุนหรือผู้ที่ใช้งบการเงินควรตระหนักถึงความน่าเชื่อถือของงบการเงินที่นำมาพิจารณาประกอบการตัดสินใจลงทุนนอกจากตัวแปรที่อยู่ในงานวิจัย นี้ด้วย

ผลการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้สะท้อนให้เห็นความสำคัญของการบริหารมูลค่าหนี้สิน และกระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงาน โดยผู้บริหารสามารถนำข้อมูลที่ได้จากการศึกษามากำหนดนโยบายเพื่อวางแผนทางการเงินให้มีประสิทธิภาพ รวมถึงนโยบายการรับรู้รายการคงค้างที่จะส่งผลกระทบต่อผลประกอบการของบริษัท โดยต้องระมัดระวังการเลือกใช้วิธีการบัญชี ซึ่งจะนำไปสู่ความเชื่อมั่นในความถูกต้องของข้อมูลในงบการเงิน

อย่างไรก็ตาม การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มีข้อจำกัดบางประการซึ่งผู้ใช้ควรให้ความสนใจและคำนึงถึงก่อนการนำผลการศึกษาไปใช้ประโยชน์

1. การศึกษาในครั้งนี้เป็นเพียงการศึกษาปัจจัยอัตราส่วนหนี้สินต่อสินทรัพย์ในประเภทต่างๆ ที่จะส่งผลกระทบต่อการจัดการกำไร โดยไม่ได้คำนึงถึงปัจจัยอื่น ๆ ที่ไม่สามารถควบคุมได้ เช่น สภาพเศรษฐกิจและปัจจัยอื่นๆ ในส่วนของการจัดการกำไร ยังมีตัวชี้วัดอื่นที่สามารถนำมาพิจารณาได้จากหลายลักษณะ ดังนั้นการศึกษาค้นคว้าครั้งต่อไปอาจจะนำตัวแปรเหล่านี้ในการทดสอบสมมติฐานด้วย

2. การศึกษาค้นคว้านี้ไม่รวมกลุ่มธุรกิจสถาบันการเงิน ได้แก่ ธนาคาร บริษัทเงินทุน และบริษัทประกันภัย ซึ่งมีระเบียบข้อบังคับในการจัดทำและนำเสนองบการเงิน ตลอดจนมีธุรกรรมทางการเงินและการดำเนินงานที่แตกต่างกันออกไปกลุ่ม

3. งานวิจัยนี้ไม่ได้คำนึงถึงความแตกต่างของนโยบายและการปฏิบัติทางการบัญชีที่แต่ละบริษัทเลือกใช้ในการจัดทำรายงานทางการเงิน

4. งานวิจัยอ้างอิงผลการศึกษาด้านมูลค่าหนี้สิน เป็นผลของการศึกษาที่ใช้ข้อมูลของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์กลุ่ม เอ็ม เอ ไอ แต่การศึกษาค้นคว้านี้เป็นข้อมูลของบริษัทในกลุ่ม SET

5.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องในอนาคต

5.4.1 การศึกษาควรเลือกตัวแปรอื่นที่คาดว่าจะเกี่ยวข้องกับการจัดการกำไร นอกเหนือจากตัวแปรในการศึกษาครั้งนี้ เช่น ขนาดองค์กร อัตราการเติบโตของกิจการ เป็นต้น เพื่ออธิบายความสัมพันธ์ของการจัดการกำไร

5.4.2 การศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษาบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย เป็นการศึกษาปี 2562 เพราะฉะนั้นหากมีการศึกษาเพิ่มเติมควรพิจารณาข้อมูลที่ใช้ในการศึกษามากกว่า 1 ปี เพื่อเป็นการเปรียบเทียบผลการศึกษา

5.4.3 การทดสอบรายการคงค้างในครั้งนี้ได้เลือกศึกษาเพียงแบบเดียว คือรายการคงค้างตามงานวิจัยของ ฉันทกร จันทรสาส์น (2558) ในการศึกษาครั้งต่อไปอาจเลือกพิจารณารายการคงค้างที่ขึ้นอยู่กับดุลยพินิจของกรรมการ แบบอื่น เช่น Healy Model (1985), The DeAngelo Model (1986), The Industry Model (1991) และ The Kang and Siva Ramakrishnan Model (1995) ทั้งนี้เพื่อให้ผลการทดสอบสามารถวิเคราะห์และทำการเปรียบเทียบกันได้มากขึ้น

บรรณานุกรม

- กนกอร แก้วประภา,รติยา ไชลาหยงษ์ และ อรพรรณ ชันว้าง . (2556) คุณภาพการสอบบัญชีและการจัดการกำไร ,วารสารมหาวิทยาลัยนเรศวร, 21(2), 37-44.
- ขวัญชนก สุขสนิท. (2559). **ลักษณะของผู้บริหารกับการตกแต่งกำไร.** (สารนิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์).
- จันทิมา จุฬาวินยานุกูล. (2552). ความสัมพันธ์ระหว่างการจัดการกำไรกับค่าธรรมเนียมการสอบบัญชีของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย. **วารสารวิทยาลัยพาณิชยศาสตร์บูรพาปริทัศน์, 3(2), 41-61.**
- จุฑารัตน์ พาลพ่าย .(2558). **การตกแต่งกำไรในช่วงการเปลี่ยนแปลงประธานเจ้าหน้าที่บริหาร (CEO) กรณีศึกษาบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย.** (สารนิพนธ์ปริญญา, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์).
- ณัฐธิดา จินมอญ. (2559). **ความเป็นมืออาชีพกับคุณภาพการสอบบัญชีของผ้สอบบัญชีรับอนุญาตแห่งประเทศไทย.** (วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่).
- ณัฐธิดา พู่เฟื่องสมบัติ. (2559). **คุณภาพงานสอบบัญชีและการตกแต่งกำไร.** (สารนิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์).
- ดารานาถ พรหมอินทร์ . (2561) ความสัมพันธ์ของผลการดำเนินงานและคุณภาพกำไรราคาตลาดหลักทรัพย์ของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยกลุ่มอุตสาหกรรมเทคโนโลยี. **วารสารวิทยาลัยบัณฑิตศึกษากิจการ, 11(2), 37-59**
- ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย. (2563). **ข้อมูลบริษัทหลักทรัพย์.** สืบค้นจาก <https://www.set.or.th/th/company/companylist.html>.
- ทัศนีย์นารถ ลิ้มสุทธิวันภูมิ และ มยุขพันธ์ุ ไชยมั่นคง. (2558). ความสัมพันธ์ระหว่างค่าตอบแทนของผู้บริหารกับการจัดการกำไร: กรณีศึกษาบริษัทในกลุ่มพลังงานและสาธารณูปโภค. **วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยธนบุรี, 9(19), 146-157.**
- ธนวันต์ มุสิกกุล. (2560). **ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อสัดส่วนหนี้สินของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ เอ็ม เอ ไอ ในประเทศไทย .**(สารนิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยกรุงเทพ).
- ธันยกร จันทรศาสตร์. (2558). ความสัมพันธ์ระหว่างหนี้สินและคุณภาพกำไรของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ เอ็ม เอ ไอ (MAI) ของประเทศไทย **BU Academic Review , 14(1), 71-87.**
- ธันยกร จันทรศาสตร์. (2560). **การจัดการกำไรและมูลค่าหนี้สินของบริษัทในกลุ่มอาหารและเครื่องดื่มในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย. วารสารบริหารธุรกิจ เศรษฐศาสตร์และการสื่อสาร, 12(2), 51-65.**

บรรณานุกรม (ต่อ)

- นุปกรณ์ หาญกุล. (2556). ความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะของกิจการ และ คุณลักษณะของงานตรวจสอบต่อการกำหนดค่าธรรมเนียมการสอบบัญชี .วารสารมหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง, 2(1), 96-106 .
- เนาวรัตน์ ศรีพนากุล. (2556). ปัจจัยที่มีผลต่อโครงสร้างเงินทุนของบริษัทจดทะเบียนใน ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย : กรณีศึกษาบริษัทที่อยู่ในกลุ่มดัชนี SET 50. (สารนิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยกรุงเทพ).
- ปัทมา วรรณะ. (2554). ความสัมพันธ์ระหว่างกำไรทางบัญชี ความเป็นเจ้าของธุรกิจและรายการที่ไม่เกิดขึ้นประจำกับค่าตอบแทนผู้บริหาร การศึกษาบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย. (วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์).
- ปรีศนา เยาวมาร, เนตรดาว ชัยเขต และกมลวรรณ รอดหรั่ง. (2561). ความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบของคณะกรรมการตรวจสอบกับค่าธรรมเนียมการสอบบัญชีของบริษัทจดทะเบียน ในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย. บริหารธุรกิจและการบัญชี มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 2(1), 54-67
- ปิยะณัฐ ฤนพุทธม , ภัทรภร กิณีพันธ์ และ สัมฤทธิ์ ศิริคะเนรัตน์ (2562) ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อแรงจูงใจในการจัดการกำไรในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ,วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยธนบุรี, 13(3), 45-157.
- พชร พยับบรรณางกูร. (2558). ผลกระทบค่าบริการอื่นที่ไม่ใช่ค่าสอบบัญชีต่อคุณภาพของรายงานทางการเงิน. (สารนิพนธ์, ปริญญามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์)
- พรทิวา ชาวสอาด. (2555). ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับระดับการจัดการกำไร:กรณีศึกษาบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย. วารสารวิชาการศรีปทุม, 9(2), 29-34.
- พลวัฒน์ เลิศกุลวัฒน์. (2561). การศึกษาการจัดการกำไร และการเสนอขายหลักทรัพย์เพิ่มทุนในตลาดเศรษฐกิจใหม่: หลักฐานจาก ประเทศไทย.วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยธนบุรี, 12(29), 9-21.
- พิศมัย โกมลศรี.(2561) ความสัมพันธ์ของกระแสเงินสดสุทธิจากการดำเนินงาน รายการคงค้างและสินทรัพย์ดำเนินงานสุทธิ กับความสามารถในการทำกำไรในอนาคตของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย กลุ่มอุตสาหกรรมอาหาร. (การค้นคว้าอิสระปริญญา มหาบัณฑิต,มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี).
- ยุวดี วงศ์แวงน้อย และ รัฐาภรณ์ สิ้นจรูญศักดิ์. (2563). ผลกระทบของกระแสเงินสดและคุณภาพงานสอบบัญชีที่มีต่อการจัดการกำไรผ่านรายการคงค้างของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย.วารสารสังคมศาสตร์และมานุษยวิทยาเชิงพุทธ, 5(8), 175-195
- รัชну รุ่งหัวไผ่ .(2562) .การวิเคราะห์คุณภาพกำไรกับผลตอบแทนของหลักทรัพย์ของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ แห่งประเทศไทย.วารสารวิชาการวิทยาลัยสันตพล, 5(2), 213-225.

บรรณานุกรม (ต่อ)

- Abbott, L. J., Parker, S., & Peters, G. F. (2006). Earnings management, litigation risk, and asymmetric audit fee responses. *Auditing: A Journal of Practice & Theory*, **25**(1), 85-98.
- Becker, C. L., Defond, M. L., Jiambalvo, J. & Subramanyam, K. (1998), The effect of audit quality on earnings management. *Contemporary Accounting Research*, **15**(1), 1-24.
- Alan Kraus and Robert H. Litztenberger (1973), A State-Preference Model of Optimal Financial Leverage ,*The Journal of Finance* **28**(4), 911-922.
- Bruns W. and K. Merchant. (1990). The dangerous morality of managing earnings. *Management Accounting*, **72**(2) , 22-25.
- CEO incentives and earnings management. *Journal of Financial Economics*, **80**(3), 511-529.
- Cohen, D. A., Dey, A. and Lys, T.Z.(2008).Real and accrual-based earnings management in the pre-and post-Sarbanes-Oxley periods. *The Accounting Review*, **83**(3), 757-787.
- Dechow, Patricia M.; Sloan, Richard G.; & Sweeny, Amy P. (1995, April). Detecting Earnings Management. *The Accounting Review*, **70**(2), 193-225.
- Defond, B.C.M., Jiambalvo, J. and Subramanyam, K.R. (1998). The Effect of Audit Quality on Earnings Management. *Contemporary Accounting Research*, **15**, 1-24.
- Francis, J. R., Maydew, E. L., & Sparks, H. C. (1999). The Rold of Big 6 Auditors in the Credible Reporting of Accruals. Auditing. *Journal of Practice & theory*, **18**(2), 17-34.
- Ghosh, A., & Moon, D. (2010). Corporate debt financing and earnings quality. *Journal of Business Finance and Accounting*, **37**(5-6), 538-559.
- Goldman, Eitan, and Steve L. Slezak, 2006, An equilibrium model of incentive contracts in the presence of information manipulation. *Journal of Financial Economics*, **80**(3), 603-626.
- Graham, J., Harvey, C.R., Rajbopal ,S. (2005). The economic implications of corporate financial reporting. *Journal of Accounting and Economics*, **40**(1-3), (3-73).
- Gul, F.A., Chen, C. J. P., & Judy S. L. Tsuj, J. S. L. (2003). Discretionary accounting accruals, managers' incentive, and audit fees. *Contemporary Accounting Research*, **20**(3), 441-464.

บรรณานุกรม (ต่อ)

- Hair, J. F. Jr. Black, W. C., Babin, B. J. Anderson, R. E. and Tatham, R. L.(2006). **Multivariate data analysis** (6th ed). New Jersey: Prentice Hall
- Healy, P.M. (1985). The Effect of Bonus Schemes on Accounting Decisions. **Journal of Accounting and Economics**, 7, 85-107.
- Healy, P.M. and Wahlen, J.M. (1999). A review of the earning management literature and its implications for standard setting. **Accounting Horizons**, 13(4), 365-383.
- Ibrahim, I., Bala, H., & Garba, J. (2015). Impact of Earnings Management on Dividend Policy of Listed Non-Financial Companies in Nigeria. Accounting Frontier the Official. **Journal of Nigerian Accounting Association**, 17(2), 1-15.
- Jensen, M.J., and W.R. Meckling. (1976). Theory of the Firm: Managerial Behavior, Agency Cost, and Ownership Structure. **Journal of Financial Economics**, 3(4), 305 - 360.
- Jones, J. (1991). Earnings management during import relief investigations. **Journal of Accounting Research**, 29(2), 193-228.
- Liu, J., Uchida, K., & Gao, R. (2011). Capital structure and earnings management of IPO companies: evidence from China. In **Paper Presented at the 19th Conference on the Theories and Practices of Securities and Financial Markets**. Taiwan: 9-10.
- Modigliani, F. and Miller, M. H. (1963). Corporate Income Taxes and the Cost of Capital: A Correction. **American Economic Review**, 53, 433-443.
- Myers, J. N., Myers, L. A., & Omer, T. C. (2003). Exploring the term of the audit-client relationship and the quality of earnings: **A Case for Mandatory Auditor Rotation? The Accounting Review**, 78(3), 779-799.
- Pearson, E. S. (1932). The test of significance for the correlation coefficient: Some further results. **Journal of the American Statistical Association**, 27(180), 424-426.
- Yamane, Taro. (1973). **Statistics: An Introductory Analysis** (3th ed.). Newyork:Harper and RowPublication.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
ตารางสถิติที่ได้จากการทดสอบสมมติฐาน

1. การวิเคราะห์สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics)

Descriptive Statistics

	N	Minimum	Maximum	Mean	Std. Deviation
EM	343	-.19	.09	-.0436	.04772
Size	343	.0	1.0	.665	.4728
Tenure	343	.0	1.0	.857	.3504
Audit Fee	343	440.0	65880.0	4440.787	5694.0326
Debt	343	30474.0	168315922.3	10125364.884	23179922.5140
FDebt	343	.0	84778406.1	3598356.413	9224918.4466
NFDebt	343	30474.0	142724670.6	6539134.157	16900856.2471
CFO	343	131.4	17771250.1	1411042.686	2619221.4571
Firm Size	343	421897.5	2834444527.0	19476489.054	37995135.7902
Valid N (listwise)	343				

2. การวิเคราะห์สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) โดยแปลงข้อมูลเป็นลอการิทึม

Descriptive Statistics

	N	Minimum	Maximum	Mean	Std. Deviation
EM	343	-.19	.09	-.0436	.04772
Size	343	.0	1.0	.665	.4728
Tenure	343	.0	1.0	.857	.3504
Log_Audit Fee	343	2.64	4.82	3.4774	.35198
Log_CFO	343	2.12	7.25	5.6355	.73175
Log_Firm Size	343	5.63	8.45	6.8384	.60475
NFDebt	343	.02	.78	.2428	.14749
FDebt	343	.00	.67	.1586	.15907
Debt	343	.02	.92	.4011	.20246
Valid N (listwise)	343				

3. การทดสอบสมมติฐานด้วยวิธีสหสัมพันธ์ (Coefficient Correlations) Model ที่ 1

Correlations

	EM	Size	Tenure	Audit Fee	Debt	CFO	Firm Size
Pearson Correlation							
EM	1.000	-.041	.048	.125	-.019	-.142	.199
Size	.041	1.000	-.025	.392	.166	.434	.401
Tenure	.048	-.025	1.000	-.060	-.002	.083	.033
Audit Fee	.125	.392	-.060	1.000	.434	.445	.593
Dbbt	-.019	.166	-.002	.434	1.000	.265	.429
CFO	-.142	.434	.083	.445	.265	1.000	.778
Firm Size	.199	.401	.033	.593	.429	.778	1.000
Sig. (1-tailed)							
EM	.	.227	.189	.010	.361	.004	.000
Size	.227	.	.321	.000	.001	.000	.000
Tenure	.189	.321	.	.132	.485	.063	.269
Audit Fee	.010	.000	.132	.	.000	.000	.000
Dbbt	.361	.001	.485	.000	.	.000	.000
CFO	.004	.000	.063	.000	.000	.	.000
Firm Size	.000	.000	.269	.000	.000	.000	.

Correlations

	EM	Size	Tenure	Audit Fee	Debt	CFO	Firm Size
N	343	343	343	343	343	343	343
EM							
Size	343						
Tenure	343	343					
Audit Fee	343	343	343				
Dbbt	343	343	343	343			
CFO	343	343	343	343	343		
Firm Size	343	343	343	343	343	343	

4. การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multiple regression analysis) ด้วยวิธี Enter Model ที่ 1

Variables Entered/Removed^a

Model	Variables Entered	Variables Removed	Method
1	Firm Size, Tenure , Size , Debt, Audit Fee, CFO ^b	.	Enter

a. Dependent Variable: EM

b. All requested variables entered.

Model Summary^b

Model	R	R Square	Adjusted R Square	Std. Error of the Estimate	Change Statistics			Durbin-Watson
					R Square Change	F Change	Sig. F Change	
1	.551 ^a	.303	.291	.04019	.303	24.386	.000	1.807

a. Predictors: (Constant), Firm Size , Tenure , Size , Debt, Audit Fee, CFO

b. Dependent Variable: EM

ANOVA^a

Model	Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
1 Regression	.236	6	.039	24.386	.000 ^b
Residual	.543	336	.002		
Total	.779	342			

a. Dependent Variable: EM

b. Predictors: (Constant), Firm Size , Tenure , Size , Debt, Audit Fee, CFO

Coefficients^a

Model	Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	Sig.	Collinearity Statistics	
	B	Std. Error	Beta			Tolerance	VIF
1 (Constant)	-.245	.030		-8.141	.000		
Size	-.004	.005	-.039	-.740	.460	.760	1.316
Tenure	.012	.006	.086	1.878	.061	.979	1.021
Audit Fee	.009	.008	.067	1.121	.263	.573	1.744
Debt	-.049	.012	-.207	-3.957	.000	.755	1.325
CFO	-.051	.005	-.786	-10.457	.000	.367	2.726
Firm Size	.069	.007	.872	10.469	.000	.299	3.346

a. Dependent Variable: EM

Collinearity Diagnostics^a

Model	Dimension	Eigenvalue	Condition Index	Variance Proportions								
				(Constant)	Size	Tenure	Audit Fee	Debt	CFO	Firm Size		
1	1	6.424	1.000	.00	.00	.00	.00	.00	.00	.00	.00	.00
	2	.286	4.736	.00	.74	.05	.00	.00	.00	.00	.00	.00
	3	.175	6.052	.00	.03	.18	.00	.00	.64	.00	.00	.00
	4	.100	8.014	.01	.06	.73	.00	.00	.19	.00	.00	.00
	5	.008	27.655	.10	.06	.00	.15	.00	.00	.44	.00	.01
	6	.004	40.648	.61	.11	.02	.78	.10	.01	.00	.00	.00
	7	.002	61.249	.28	.00	.00	.07	.06	.55	.00	.00	.99

a. Dependent Variable: EM

Residuals Statistics^a

	Minimum	Maximum	Mean	Std. Deviation	N
Predicted Value	-.0957	.1374	-.0436	.02628	343
Residual	-.15713	.10835	.00000	.03983	343
Std. Predicted Value	-1.982	6.886	.000	1.000	343
Std. Residual	-3.910	2.696	.000	.991	343

a. Dependent Variable: EM

5. การทดสอบสมมติฐานด้วยวิธีสหสัมพันธ์ (Coefficient Correlations) Model ที่ 2

Correlations

	EM	Size	Tenure	Audit Fee	FDebt	NFDebt	CFO	Firm Size
Pearson Correlation								
EM	1.000	-.041	.048	.125	-.079	.061	-.142	.199
Size	-.041	1.000	-.025	.392	.042	.184	.434	.401
Tenure	.048	-.025	1.000	-.060	-.045	.047	.083	.033
Audit Fee	.125	.392	-.060	1.000	.202	.380	.445	.593
FDebt	-.079	.042	-.045	.202	1.000	-.131	.128	.225
NFDebt	.061	.184	.047	.380	-.131	1.000	.229	.349
CFO	-.142	.434	.083	.445	.128	.229	1.000	.778
Firm Size	.199	.401	.033	.593	.225	.349	.778	1.000
Sig. (1-tailed)								
EM		.227	.189	.010	.073	.131	.004	.000
Size	.227		.321	.000	.218	.000	.000	.000
Tenure	.189	.321		.132	.203	.195	.063	.269
Audit Fee	.010	.000	.132		.000	.000	.000	.000
FDebt	.073	.218	.203	.000		.008	.009	.000
NFDebt	.131	.000	.195	.000	.008		.000	.000
CFO	.004	.000	.063	.000	.009	.000		.000
Firm Size	.000	.000	.269	.000	.000	.000	.000	

Correlations

	EM	Size	Tenure	Audit Fee	FDebt	NFDebt	CFO	Firm Size
N	343	343	343	343	343	343	343	343
EM								
Size	343							
Tenure	343	343						
Audit Fee	343	343	343					
FDebt	343	343	343	343				
NFDebt	343	343	343	343	343			
CFO	343	343	343	343	343	343		
Firm Size	343	343	343	343	343	343	343	

6. การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multiple regression analysis) ด้วยวิธี Enter Model ที่ 2

Variables Entered/Removed^a

Model	Variables Entered	Variables Removed	Method
1	Firm Size, Tenure , FDebt, Size , NFDebt, Audit Fee, CFO ^b	.	Enter

a. Dependent Variable: EM

b. All requested variables entered.

Model Summary^b

Model	R	R Square	Adjusted R Square	Std. Error of the Estimate	Change Statistics				Durbin-Watson	
					R Square Change	F Change	df1	df2		Sig. F Change
1	.553 ^a	.306	.291	.04017	.306	21.089	7	335	.000	1.804

a. Predictors: (Constant), Firm Size, Tenure , FDebt, Size , NFDebt, Audit Fee, CFO

b. Dependent Variable: EM

ANOVA^a

Model		Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
1	Regression	.238	7	.034	21.089	.000 ^b
	Residual	.541	335	.002		
	Total	.779	342			

a. Dependent Variable: DA

b. Predictors: (Constant), Firm Size, Tenure, FDebt, Size, NFDebt, Audit Fee, CFO

Coefficients^a

Model		Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	Sig.	Collinearity Statistics	
		B	Std. Error	Beta			Tolerance	VIF
1	(Constant)	-.241	.030		-7.976	.000		
	Size	-.004	.005	-.042	-.799	.425	.758	1.320
	Tenure	.011	.006	.082	1.786	.075	.974	1.026
	Audit Fee	.008	.008	.059	.979	.329	.567	1.764
	FDebt	-.058	.015	-.194	-3.970	.000	.869	1.151
	NFDebt	-.035	.017	-.107	-2.055	.041	.768	1.302
	CFO	-.051	.005	-.783	-10.422	.000	.367	2.726
	Firm Size	.068	.007	.868	10.417	.000	.298	3.350

a. Dependent Variable: EM

Collinearity Diagnostics^a

Model	Dimension	Eigenvalue	Condition Index	Variance Proportions									
				(Constant)	Size	Tenure	Audit Fee	FDebt	NFDebt	CFO	Firm Size		
1	1	6.896	1.000	.00	.00	.00	.00	.01	.00	.00	.00	.00	.00
	2	.497	3.725	.00	.01	.00	.00	.74	.00	.05	.00	.00	.00
	3	.285	4.922	.00	.73	.06	.00	.01	.00	.00	.00	.00	.00
	4	.206	5.792	.00	.03	.09	.00	.10	.00	.74	.00	.00	.00
	5	.103	8.172	.00	.07	.81	.00	.06	.00	.07	.00	.00	.00
	6	.008	28.659	.10	.06	.00	.14	.00	.00	.00	.00	.44	.01
	7	.004	42.407	.61	.10	.03	.79	.04	.04	.10	.01	.01	.00
	8	.002	63.504	.28	.00	.00	.06	.04	.04	.04	.55	.04	.99

a. Dependent Variable: EM

Residuals Statistics^a

	Minimum	Maximum	Mean	Std. Deviation	N
Predicted Value	-.0990	.1371	-.0436	.02639	343
Residual	-.15904	.10752	.00000	.03976	343
Std. Predicted Value	-2.099	6.848	.000	1.000	343
Std. Residual	-3.959	2.676	.000	.990	343

a. Dependent Variable: EM

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ-สกุล	วราภรณ์ ครองบุญ
วัน เดือน ปีเกิด	28 มกราคม 2525
ที่อยู่	30 หมู่ 4 ตำบลคิ่งลาน อำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
การศึกษา	ปริญญาตรี คณะบริหารธุรกิจ สาขาการบัญชี สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตพระนครศรีอยุธยา วาสูกีรี
ประสบการณ์การทำงาน	ผู้ช่วยผู้จัดการฝ่ายบัญชีและการเงิน บริษัท ลอสคัม(ประเทศไทย) จำกัด พ.ศ.2559 ถึง ปัจจุบัน
เบอร์โทรศัพท์	085-1158472
อีเมลล์	waraporn_kr@mail.rmutt.ac.th

